

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 70 00

F: 01 478 74 25

E: gp.mnvp@gov.si

www.mnvp.gov.si

Številka: 35105-121/2018-2550-668

Datum: 15. 5. 2023

Dato: 121-18 bšp odločba 2.doc

Ministrstvo za naravne vire in prostor izdaja na podlagi 38.a Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21, 189/21, 153/22 in 18/23 – v nadaljevanju ZDU-1) in drugega odstavka 7. člena Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 61/17, 72/17 – popr., 65/20 in 15/21 – ZDUOP, v nadaljevanju GZ) v povezavi s prvim odstavkom 128. člena Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 199/21 in 105/22 – ZZNŠPP, v nadaljevanju GZ-1) v integralnem postopku izdaje gradbenega dovoljenja za objekt z vplivi na okolje: Bežigranski športni park, uvedenem na zahtevo investitorja BŠP – Bežigranski športni park d.o.o., Dunajska cesta 119, 1000 Ljubljana, ki ga po pooblastilu zastopata Maja Štefula, Pot v Smrečje 28a, 1231 Ljubljana in odvetnica Bogdana Žigon, Trdinova 5, 1000 Ljubljana, naslednjo

O D L O Č B O

1. Predlogu investitorja BŠP – Bežigranski športni park d.o.o., Dunajska cesta 119, 1000 Ljubljana za prekinitev postopka do pravnomočne rešitve sodnih postopkov v zvezi z izkazovanjem pravice graditi na zemljišču parc. št. 312/1, 312/2, k.o. Bežigrad (2636), **se ne ugod**i.
2. Zahteva investitorja BŠP – Bežigranski športni park d.o.o., Dunajska cesta 119, 1000 Ljubljana, za izdajo gradbenega dovoljenja za objekt Bežigranski športni park na zemljiščih parc. št. 310/1, 310/2, 310/3, 310/7, 311/1, 311/2, 311/3, 311/4, 311/5, 312/1, 312/2 (objekt in rušitve), parc. št. 313, 2221/15, 2220/8, 2227/6 (komunalni vodi in dostop) ter parc. št. 2221/15, 2227/6, 310/5, 311/3, 313, 2220/8 (začasni posegi zaradi varovanja gradbene jame), vse k.o. Bežigrad (2636), **se zavr**ne.
3. Zahteva za povračilo stroškov, ki so jo podali stranski udeleženci Siniša LABAN, Koroška 2A, 1000 Ljubljana, Lili TANCAR, Stanežiče 3D, 1210 Ljubljana - Šentvid, Primož ŽVOKELJ Stadionska ulica 7, 1000 Ljubljana, Katarina BAJŽELJ ŽVOKELJ, Koroška ulica 16, 1000 Ljubljana, Majda CAPUDER, Koroška ulica 16, 1000 Ljubljana, Samo JAKOPIČ, Stanežiče 3M, 1210 Ljubljana - Šentvid, Eva VERBOLE, Koroška ulica 16, 1000 Ljubljana, Josip BLAŽEVIČ, Koroška ulica 4, 1000 Ljubljana, Tanja KRANJAC, Koroška ulica 6, 1000 Ljubljana, Sonja MAGUŠAR, Linhartova cesta 17, 1000 Ljubljana, Miha ŠTRAVS, Koroška ulica 4, 1000 Ljubljana, Sonja TANCAR, Koroška ulica 2A, 1000 Ljubljana, Tomaž PILEJ, Triglavska ulica 65, 1000 Ljubljana, Maruša PRELESNIK ZDEŠAR, Koroška ulica 4, 1000 Ljubljana, Jadran OŽBOLT, Koroška ulica 18, 1000 Ljubljana, Marija OPARA MULLER, Koroška ulica 24, 1000 Ljubljana, Alenka PULEC JURJEVČIČ, Koroška ulica 16, 1000 Ljubljana, Peter RONDAIJ, Koroška ulica 24, 1000 Ljubljana, Lan FILIPIČ, Koroška ulica 24, 1000 Ljubljana, Bojan JURJEVČIČ, Koroška ulica 26, 1000 Ljubljana, Tatjana MASTNAK, Koroška ulica 26, 1000 Ljubljana, Polonca SELIČ, Koroška ulica 26, 1000 Ljubljana, Marija Sonja CAHARIJA, Ledine 13, 5000 Nova Gorica, Janja TOMEČ, Koroška ulica 2B, 1000 Ljubljana, Marija STERGAR, Koroška ulica 2A, 1000 Ljubljana, Mojca PRAPROTNIK, Bevke 3E, 1358 Log pri Brezovici, Miha SMOLE, Osojna 18, 1230 Domžale, Ranko MARIC, Koroška ulica 18, 1000 Ljubljana, Aleš REPINA, Koroška ulica 18A, 1000 Ljubljana, Boštjan VABŠEK, Koroška ulica 18A, 1000 Ljubljana, Damjana KENDA

HUSSU, Koroška ulica 18A, 1000 Ljubljana, Andrej MAVSAR, Vojkova 77, 1000 Ljubljana, Marta MAVSAR, Vojkova 77, 1000 Ljubljana, Anka ALEKSIČ, Gubčeva 10, 1000 Ljubljana, Snježana LEBURIČ, Koroška ulica 2, 1000 Ljubljana, Zvonka MAKUC, Škofi 6, 6223 Komen, Urška TROJAR, Koroška ulica 16, 1000 Ljubljana, Leonida KOŠIR, Koroška ulica 16, 1000 Ljubljana, Snežana MANOJLOVIČ, Koroška ulica 18, 1000 Ljubljana, Lili KOKOVNIK, Koroška ulica 22, 1000 Ljubljana, Edvard KOKOVNIK, Koroška ulica 22, 1000 Ljubljana, Zlatka LEŠČANEC, Koroška ulica 22, 1000 Ljubljana, Božo LEŠČANEC, Koroška ulica 22, 1000 Ljubljana, Mila URŠIČ, Koroška ulica 22, 1000 Ljubljana, Sonja POGAČNIK, Koroška ulica 22, 1000 Ljubljana, Vlasta KUNEJ, Koroška ulica 12, 1000 Ljubljana, Jana FILIPOVIČ, Koroška ulica 12, 1000 Ljubljana, Stanko FILIPOVIČ, Koroška ulica 12, 1000 Ljubljana, Marija KOZINC, Koroška ulica 10, 1000 Ljubljana, Luka VENGUST, Koroška ulica 22, 1000 Ljubljana, Matjaž LASIČ, Koroška ulica 2, 1000 Ljubljana, Goran KRAJNC, Koroška ulica 2, 1000 Ljubljana, Ven JEMERŠIČ, Grafenauerjeva ulica 15, 1000 Ljubljana, Borut VERTAČNIK, Koroška ulica 10, 1000 Ljubljana, Bojan TUREL, Koroška ulica 10, 1000 Ljubljana, Ivan BLAŽINOVIČ, Koroška ulica 14, 1000 Ljubljana, Mateja MINIČ DEBERNARDI, Fazanska 4, 6320 Portorož, Luka SUHADOLNIK, Koroška ulica 14, 1000 Ljubljana, Jan POGAČNIK, Koroška ulica 14, 1000 Ljubljana, Igor PEDIČEK, Vodovodna cesta 17, 1000 Ljubljana, Aleksander Janez KAVS, Linhartova 5, 1000 Ljubljana, Matjaž SIVEC, Posavskega 19A, 1000 Ljubljana, Margareta EISELT ZORKO, Koroška ulica 20, 1000 Ljubljana, Darjo DEBERNARDI, Šmarje 140, 6274 Šmarje, Andreja PEČKAJ, Koroška ulica 14, 1000 Ljubljana, Željko MIKLOŠ, Koroška ulica 20, 1000 Ljubljana, Sanela HAJDIČ, Koroška ulica, 20 1000 Ljubljana, Marija BERTONCELJ OSANA, Koroška ulica 20. 1000 Ljubljana, Zarja BOŽIČ, Koroška ulica 20, 1000 Ljubljana, Matjaž BRINC, Koroška ulica 20, 1000 Ljubljana, Jurko TUŠAR, Koroška ulica 20, 1000 Ljubljana, Irena TUŠAR, Koroška ulica 20, 1000 Ljubljana, Robert CEGLAR, Pletene 25, 8272 Zdole, Špela SEVŠEK ŠRAMEL, Koroška ulica 8, 1000 Ljubljana, Natalija HRASTNIK, Koroška ulica 8, 1000 Ljubljana, Tomaž SEVŠEK ŠRAMEL, Koroška ulica 8, 1000 Ljubljana, Dejan BURNIK, Koroška ulica 14, 1000 Ljubljana, Teodor IVANIČ, Koroška ulica 14, 1000 Ljubljana in Gregor AVBELJ, Koroška ulica 4, 1000 Ljubljana, ki jih vse zastopa Odvetniška družba Brecelj, Korošec Mate d.o.o. – o.p., Tavčarjeva ulica 2, Ljubljana, **se zavrne**.

O b r a z l o ž i t e v :

I. potek postopka

1 Investitor BŠP – Bežigrajski športni park d.o.o., Dunajska cesta 119, 1000 Ljubljana, ki ga po pooblastilu zastopata Maja Štefula, Pot v Smrečje 28a, 1231 Ljubljana in odvetnica Bogdana Žigon, Trdinova 5, 1000 Ljubljana, je dne 20. 12. 2018 pri Ministrstvu za okolje in prostor (sedaj Ministrstvo za naravne vire in prostor), po pooblaščenki Maji Štefula, podal zahtevo za izdajo gradbenega dovoljenja za objekt z vplivi na okolje: Bežigrajski športni park. K vlogi je bilo priloženo pooblastilo, projektna dokumentacija PGD št. 311100081, maj 2018, izdelal ELEA iC d.o.o., Ljubljana, Poročilo o vplivih na okolje št. 101318-jh/nz z dne 17. 12. 2018, izdelal E-NET OKOLJE d.o.o., Ljubljana, spremni dopis investitorja, pravno mnenje Lastninska pravica na parceli 312 k.o. Bežigrad s 6 prilogami, notarsko overjena družbena pogodba ter pogodba o projektiranju.

2 Upravni organ je dne 4. 1. 2019 z dopisom št. 35105-121/2018/3 pozval investitorja k dopolnitvi vloge z dokazilom, da je bila pogodba za izdelavo PGD sklenjena pred uveljavitvijo Pravilnika o podrobnejši vsebini dokumentacije in obrazcih, povezanih z graditvijo objektov (Uradni list RS, št. 36/18, 51/18 – popr.) in z dokazili o pravici graditi za vsa zemljišča, ki so navedena v zahtevi za izdajo gradbenega dovoljenja.

3 Pooblaščenka investitorja je dne 8. 1. 2019 upravnemu organu predložila Inženirsko pogodbo med podjetji gmp Generalplanungsgesellschaft mbH, Berlin, ELEA iC d.o.o., Ljubljana in Bežigrajski športni park d.o.o., Ljubljana, z dne 11. 8. 2010.

4 Dne 30. 1. 2019 je upravni organ pozval investitorja ter izdelovalce projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja in poročila o vplivih na okolje še k medsebojni uskladitvi dokumentacije in dopolnitvi navedb glede skladnosti predmetne gradnje s predpisi ter določil rok do 8. 3. 2019. Upravni organ je na prošnjo investitorja z dne 6. 3. 2019, s sklepom št. 35105-121/2018/30, z dne 11. 3. 2019, podaljšal rok za dopolnitev vloge do 7. 5. 2019.

5 Dne 7. 5. 2019 je pooblaščenka investitorja vlogo dopolnila s PGD - maj 2019 (na CD), kulturnovarstvenimi pogoji april 2019 in osnutki pogodb o ustanovitvi stvarne služnosti in uporabi nepremičnine za začasno ureditev gradbišča ter zaprosila za podaljšanje roka za dopolnitev za 30 dni, v katerem bi uredili podpis in notarsko overitev obeh dokumentov.

6 Dne 10. 6. 2019 je pooblaščenka investitorja zaprosila za ponovno podaljšanje roka za predložitev podpisanih pogodb do 10. 7. 2019. Dne 10. 7. 2019 je pooblaščenka investitorja predložila pogodbo o ustanovitvi stvarne služnosti med Mestno občino Ljubljana in investitorjem št. C7560-19-701277 in pogodbo o uporabi nepremičnine za začasno ureditev gradbišča št. C7560-19-860. Dne 26. 7. 2019 je pooblaščenka upravnemu organu posredovala ZK dovolila za vpis, vezana na služnostno pogodbo, št. 351-39/2019-10 z dne 24. 7. 2019.

7 Upravni organ je po dopolnitvi vloge in PGD, v skladu s prvim odstavkom 52. člena GZ, z dopisom št. 35105-121/2018/45, z dne 16. 5. 2019, zaprosil mnenjedajalce za mnenja o sprejemljivosti nameravane gradnje z vidika njihovih pristojnosti in morebitne pogoje, ki se nanašajo na izvedbo gradnje in uporabo objekta. Upravni organ je z dopisi št. 35105-121/2018/104, št. 35105-121/2018/105, št. 35105-121/2018/106, št. 35105-121/2018/107 in št. 35105-121/2018/108, vsi z dne 20. 6. 2019, pozval mnenjedajalce, ki svojih mnenj v 30 dnevem roku niso poslali, da to storijo v naknadnem 8 dnevem roku. Na zaprosilo Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Ljubljana, je upravni organ s sklepom št. 35105-121/2018/93 z dne 13. 6. 2019, rok za predložitev mnenja podaljšal.

8 Upravni organ je z dopisi št. 35105-121/2018/122 z dne 11. 7. 2019, št. 35105-121/2018/130 z dne 15. 7. 2019 in št. 35105-121/2018/134 z dne 23. 7. 2019, posredoval investitorju prejeta mnenja in ga pozval k dopolnitvi vloge v roku 30 dni od prejema dopisa. Na predlog investitorja je upravni organ s sklepom št. 35105-121/2018/136 z dne 24. 7. 2019 podaljšal rok za dopolnitev vloge do 16. 10. 2019, s sklepom št. 35105-121/2018/164 z dne 10. 10. 2019 pa še do 27. 11. 2019.

9 V zvezi z zahtevami mnenjedajalcev so bile na predlog investitorja opravljene tudi obravnave z namenom razjasnitev zahtev mnenjedajalcev in sicer dne 16. 7. 2019 z Agencijo RS za okolje (zapisnik št. 35105-121/2018/131), dne 27. 8. 2019 z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije (zapisnik št. 35105-121/2018/153), ter dne 3. 9. 2019 z Mestno občino Ljubljana in Agencijo RS za okolje (zapisnik št. 35105-121/2018/160).

10 Investitor je dne 25. 11. 2019 upravnemu organu predložil dopolnitev vloge – Dopolnitev PGD november 2019, izdelal ELEA-iC Ljubljana in Poročilo o vplivih na okolje, št. 101318-jh/nz z dne 6. 5. 2019, dopolnitev z dne 22. 11. 2019, izdelal E-NET OKOLJE d.o.o., ter pojasnila izdelovalca PVO v zvezi z zahtevami ARSO za dopolnitev PVO.

11 Dne 9. 12. 2019 je upravni organ z dopisom št. 35105-121/2018/173 ponovno zaprosil mnenjedajalce za njihova mnenja k dopolnjeni oziroma spremenjeni dokumentaciji. Upravni organ je z dopisi št. 35105-121/2018/195, št. 35105-121/2018/196, št. 35105-121/2018/197, št. 35105-121/2018/198, št. 35105-121/2018/199, št. 35105-121/2018/200 in št. 35105-121/2018/201, vsi z dne 13. 1. 2020, pozval mnenjedajalce, ki svojih mnenj v 30 dnevem roku niso poslali, da to storijo najkasneje do 23. 1. 2020. Na zaprosili Agencije RS za okolje in Zavoda za varstvo kulturne dediščine je upravni organ navedenim mnenjedajalcem s sklepi št. 35105-121/2018/187 z dne 7. 1. 2020 in št. 35105-121/2018/190 z dne 8. 1. 2020, rok za predložitev mnenj podaljšal.

12 Upravni organ je z dopisom št. 35105-121/2018/220 z dne 31. 1. 2020 posredoval investitorju prejeta mnenja in ga pozval k dopolnitvi vloge v roku 30 dni od prejema dopisa.

13 Investitor je dne 28. 2. 2020 vlogo dopolnil s PGD št. 311100081, maj 2018, dop. nov. 2019, dop. feb. 2020 izdelal ELEA iC d.o.o., Ljubljana ter Poročilom o vplivih na okolje, št. 101318-jh/nz z dne 6. 5. 2019, dopolnitev z dne 22. 11. 2019, z dne 24. 1. 2020 in z dne 19. 2. 2020, ki ga je izdelal E-NET OKOLJE d.o.o. ter s samostojnima prilogama Oceno obremenjenosti s hrupom za gradbišče Bežigrajskega športnega parka št. 2121a-18/56743-18/HRGR/DOP1, december 2018, dopolnjeno november 2019, ki jo je izdelal Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Maribor in Elaboratom Vpliv zunanje razsvetljave na varovane prostore, Bežigrajski športni park št. 190629, november 2019, dopolnitev dne 24. 1. 2020, dopolnitev dne 20. 2. 2020, ki ga je izdelal ELEIA iC d.o.o.

14 Dne 5. 3. 2020 je upravni organ z dopisom št. 35105-121/2018/229 ponovno zaprosil za mnenje Agencijo RS za okolje, ki je svoje mnenje podala dne 1. 4. 2020.

15 Upravni organ je prejeto mnenje posredoval investitorju dne 2. 4. 2020 in ga pozval, da se do navedb oz. pogojev v mnenju opredeli v roku 10 dni. Investitor je dne 6. 4. 2020 upravnemu organu posredoval dopis v katerem navaja, da se z mnenjem ARSO z dne 1. 4. 2020 v celoti strinja.

16 Dne 17. 4. 2020 je investitor upravnemu organu posredoval še dopis – opredelitev do ravnanja s celotnim zemeljskim izkopom.

17 Na podlagi navedenega in vpogleda v spisno dokumentacijo upravni organ ugotavlja, da je do 17. 4. 2020 v postopku prejel:

A. Projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja, št. 311100081, ki ga je v maju 2018, dopolnitev november 2019 in dopolnitev januar 2020, dopolnitev februar 2020, čistopis april 2020 izdelal ELEA iC d.o.o. (v nadaljevanju PGD):

- 0 Vodilna mapa št. 311100081
- 1/1 Načrt arhitekture št. 311100081-A
- 2/1 Načrt krajinske arhitekture št. 02-11
- 3/1 Načrt gradbenih konstrukcij št. 311100081-GK
- 3/2 Drugi gradbeni načrti: prometna in zunanja ureditev št. 311100081-PU
- 3/3 Drugi gradbeni načrti: zunanja kanalizacija št. 311100081-K
- 3/4 Drugi gradbeni načrti: varovanje gradbene jame št. 311100081-VGJ
- 3/5 Drugi gradbeni načrti: načrt rušitev št. 311100081-R
- 4/1 Načrt električnih inštalacij in električne opreme št. 10021-241
- 4/2 Načrt električnih inštalacij in električne opreme: tehnično varovanje št. 10021-242
- 4/3 Načrt električnih inštalacij in električne opreme: transformatorske postaje in DEA št. 10021-243
- 4/4 Načrt električnih inštalacij in električne opreme: predstavitev obstoječe transformatorske postaje št. 10021-244
- 5/1 Načrt strojnih inštalacij in strojne opreme: vodovod in kanalizacija št. 10021-251
- 5/2 Načrt strojnih inštalacij in strojne opreme: plinska inštalacija št. 10021-252
- 5/3 Načrt strojnih inštalacij in strojne opreme: ogrevanje in hlajenje št. 10021-253
- 5/4 Načrt strojnih inštalacij in strojne opreme: vročevodni priključek št. 10021-254
- 5/5 Načrt strojnih inštalacij in strojne opreme: prezračevanje št. 10021-255
- 5/6 Načrt strojnih inštalacij in strojne opreme: sprinkler inštalacija št. 10021-256
- 7/1 Tehnološki načrt: načrt tehnološke opreme gostinskih enot št. 7/1-T/42-2011
- 7/2 Tehnološki načrt: tehnologija zaklonišča v zaščitni funkciji št. 10021-270

Elaborati:

- Študija požarne varnosti št. 0134-09-10-SPV
- Gradbena fizika št. 0087-11-10-GFTOP
- Ocena zvočne izolacije št. 0087-11-10-GFAKU
- Analiza tveganja za onesnaževanje vodnega telesa podzemne vode št. 180346-AT
- Geološko-geomehansko poročilo GP-01/05-08
- Hidrogeološko poročilo za potrebe ponikanja meteornih voda na območju Bežigrskega športnega parka št. 2264-151/2010-07
- Poročilo o hidrogeoloških raziskavah za potrebe ogrevanja / hlajenja s toplotno črpalko za območje Bežigrskega štadiona št. 2264-151/2010-08
- Študija odvoda, čiščenja in ponikanja padavinskih vod 10MV01-2
- Načrt gospodarjenja z gradbenimi odpadki (objekti) št. 311100081-GO
- Načrt gospodarjenja z gradbenimi odpadki (zemeljski izkop) št. 311100081-GOZ
- Ocena stanja podzemne vode v osrednjem delu vodonosnika ljubljanskega polja št. K-II-30d/c110/37
- Konservatorski načrt št. 26/10 KN
- Geodetski načrt št. 77/2018

B. Poročilo o vplivih na okolje, št. 101318-jh/nz z dne 6. 5. 2019, dopolnitev z dne 22. 11. 2019, 24. 1. 2020 in 19. 2. 2020, ki ga je izdelal E-NET OKOLJE d.o.o. (v nadaljevanju PVO), Ocena obremenjenosti s hrupom za gradbišče Bežigrskega športnega parka št. 2121a-18/56743-18/HRGR/DOP1, december 2018, dopolnjeno november 2019, ki jo je izdelal Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Maribor in Elaborat Vpliv zunanje razsvetljave na varovane prostore, Bežigrski športni park št. 190629, november 2019, dopolnitev 24. 1. 2020, dopolnitev 20. 2. 2020, ki ga je izdelal ELEIA iC d.o.o..

C. Mnenja pristojnih organov in organizacij:

- št. 35403-9/2019-2 z dne 17. 6. 2019, št. 35403-9/2019-3 z dne 19. 7. 2019, št. 35403-9/2019-7 z dne 21. 1. 2020 in št. 35403-9/2019-9 z dne 1. 4. 2020 ter dopis št. 35403-9/2019-11 z dne 6. 4. 2020, Agencija Republike Slovenije za okolje, Vojkova 1b, 1000 Ljubljana,
- št. 35508-2949/2019-3 z dne 17. 6. 2019 in št. 35508/6872/2019-7 z dne 24. 1. 2020, Direkcija Republike Slovenije za vode, Hajdrihova ulica 28c, 1000 Ljubljana,
- št. 35102-0620/2014-23 z dne 11. 7. 2019 in št. 35102-0620/2014-33 z dne 27. 1. 2020, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije Območna enota Ljubljana, Tržaška cesta 4, 1000 Ljubljana,
- št. VOK-351-2230/2019-006 z dne 5. 6. 2019, št. S-957-19V z dne 25. 7. 2019 in št. S-2380-19V z dne 23. 12. 2019 ter št. 5-2380-19V z dne 6. 2. 2020 (dopolnitev mnenja z dne 23. 12. 2019), vodovod, JP Vodovod Kanalizacija Snaga d.o.o., Vodovodna cesta 90, Ljubljana,
- št. VOK-351-2230/2019-004 z dne 5. 6. 2019 in št. S-2380-19K z dne 23. 12. 2019, kanalizacija, JP Vodovod Kanalizacija Snaga d.o.o., Vodovodna cesta 90, Ljubljana,
- št. VOK-341-135/2020-001 z dne 15. 1. 2020, odvoz odpadkov, JP Vodovod Kanalizacija Snaga d.o.o., Vodovodna cesta 90, Ljubljana,
- št. 3510-4/2018-11 z dne 30. 5. 2019 in št. 3510-4/2018-17 z dne 19. 12. 2019, Mestna občina Ljubljana Oddelek za urejanje prostora, Poljanska cesta 28, 1000 Ljubljana,
- št. 3511-717/2019-2-TP z dne 6. 6. 2019 in št. 351-287/2019-5-TP z dne 16. 1. 2020, Mestna občina Ljubljana Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet, Trg MDB 7, 1000 Ljubljana,
- št. 1171820 (22210/2019-KMI) z dne 18. 6. 2019 in št. 1198023 (1405/2020-KMI) z dne 27. 1. 2020, Elektro Ljubljana d.d. DE Ljubljana mesto, Kotnikova ulica 9, 1000 Ljubljana,
- št. JPE-351-993/2019 (33/C-1200)-5084356 z dne 27. 5. 2019 in št. JPE-351-993/2019 (33/C-1200)-5084356 z dne 23. 12. 2019 Energetika Ljubljana d.o.o., Verovškova ulica 62, 1000 Ljubljana,
- št. SM-32-15/2019 z dne 17. 5. 2019 in št. SM-32-15/2019-01-15-2020 z dne 15. 1. 2020, Gasilska brigada Ljubljana, Vojkova cesta 19, 1000 Ljubljana,

- št. 351-192/2019/2-0512 z dne 12. 6. 2019 in št. 351-482/2019/2/0512 z dne 20. 12. 2019, Javna agencija za civilno letalstvo RS, Kotnikova 19a, 1000 Ljubljana,
- št. 1062/2019-3 z dne 8. 7. 2019 in št. 351-1062/2019-6 z dne 16. 1. 2020, Ministrstvo za obrambo Direktorat za obrambne zadeve Sektor za načrtovanje, Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana,
- št. 74782-LJ/1974-MP z dne 7. 6. 2019 in št. 80183-LJ/4408-MP z dne 15. 1. 2020, Telekom Slovenije Center za dostopovna omrežja Ljubljana – Kranj, Stegne 19, 1000 Ljubljana,
- št. Elea28/19-DK z dne 21. 6. 2019, in št. Elea33/19-DK z dne 10. 12. 2019, Telemach d. o. o., Brnčičeva ulica 49a, 1231 Ljubljana-Črnuče,
- št. 1181/19 z dne 20. 5. 2019 in št. 2751/19 z dne 11. 12. 2019, Javna razsvetljava d.d., Litijska cesta 263, 1000 Ljubljana.

Upravni organ je prejel tudi mnenja:

- št. 35411-31/2019/2 z dne 6. 8. 2019, Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za okolje, Dunajska 48, 1000 Ljubljana,
- št. 361-17/2016/52 (00931606) z dne 13. 12. 2019, Ministrstvo za infrastrukturo, Langusova 4, 1535 Ljubljana,
- št. 354-528/2019/5 z dne 9. 1. 2020, Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za okolje, Dunajska 48, 1000 Ljubljana.

18 Upravni organ je v skladu s 55. členom GZ zagotovil javni vpogled v zahtevo za izdajo gradbenega dovoljenja in dokumentacijo, ki se nanaša na predmet izdaje gradbenega dovoljenja, navedeno zgoraj v točkah A.), B.) in C.), ter v času javne objave omogočil javnosti dajanje mnenj in pripomb. Upravni organ je z javnim naznanilom tudi pozval stranske udeležence k priglasitvi udeležbe v postopek (6. točka). Javno naznanilo je investitor v skladu s tretjim odstavkom 37. člena GZ objavil tudi na zemljišču na katerem je predvidena gradnja Bežigrskega športnega parka. Javno naznanilo št. 35105-121/2018/241 z dne 24. 4. 2020 je bilo objavljeno na spletnih straneh e-uprave od 24. 4. 2020 do 30. 6. 2020, celotna dokumentacija pa na spletnih straneh MOP od 24. 4. 2020 dalje. Javna objava običajno traja 30 dni, v predmetni zadevi pa je trajala dlje, ker so bili roki v upravnih zadevah v trenutku začetka objave dokumentacije zaradi razglašene epidemije nalezljive bolezni SARS-Cov-2 (Covid-19) prekinjeni z Zakonom o začasnih ukrepih v zvezi s sodnimi, upravnimi in drugimi javnopravnimi zadevami za obvladovanje širjenja nalezljive bolezni SARS-Cov-2 (Covid-19) - v nadaljevanju ZZUSUDJZ). Zato so bili roki v javni objavi za Bežigrski športni park določeni tako, da so prenehali teči 30 dni po prenehanju razlogov za določitev začasnih ukrepov, določenih z ZZUSUDJZ. Vlada Republike Slovenije je dne 21. 5. 2020 s sklepom št. 00720-3/2020 ugotovila, da so prenehali razlogi začasne ukrepe po ZZUSUDJZ. Sklep je bil objavljen v Uradnem listu RS št. 74/2020 in je začel veljati 1. junija 2020. S tem dnem je začel teči 30 dnevni rok, določen v 5. in 6. točki javne objave. Upravni organ je z objavo na spletni strani dne 26. 5. 2020 obvestil javnost, da rok za podajo pripomb na dokumentacijo, kot je določeno v 5. točki javne objave, in za priglasitev udeležbe v postopek, kot je določeno v 6. točki javne objave, izteče dne 30. 6. 2020.

18.1 V času javne objave je upravni organ prejel pripombe 136 posameznikov, skupin ali organizacij, od tega jih je 99 tekom postopka in v času javne objave tudi priglasilo udeležbo v postopek kot stranski udeleženci (v nadaljevanju vlagatelji). Obrazložitev glede vključevanja stranskih udeležencev v postopek podajamo v nadaljevanju te obrazložitve, v točki 59.

18.2 Upravni organ je prejel veliko pripomb javnosti, iz katerih izhaja nasprotovanje izvedbi posegov, obravnavnih v tem upravnem postopku. Svoja stališča oz. pripombe je med drugim podalo več strokovnih inštitucij in posameznikov katerih delovanje oziroma strokovno delo se nanaša na varstvo kulturne dediščine in obravnavo del arhitekta Jožeta Plečnika: Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta ZRC SAZU, Ministrstvo za kulturo, Univerza v Ljubljani Biotehniška fakulteta - Oddelek za krajinsko arhitekturo, DOCOMOMO International, Društvo arhitektov Ljubljana, Univerza v Ljubljani Fakulteta za arhitekturo, ICOMOS Slovenija, Slovensko umetnostnozgodovinsko društvo,

Cornucopia, zavod za prostor kulture, Europa Nostra, the European Voice of Civil Society committed to Cultural Heritage, Slovensko umetnostnozgodovinsko društvo, ter posamezniki in skupine oseb.

18.3 Pripombe se večinoma nanašajo na neustreznost projektnih rešitev glede varovanja kulturne dediščine in vplivov na okolje, neustreznega prostorskega načrtovanja ter neskladnost projekta s prostorskim aktom. Z vidika varovanja kulturne dediščine so podane pripombe, da je projekt predimenzioniran, napačno umeščen, njegova realizacija bi pomenila uničenje vrhunskega, zaščitenelega kulturnega spomenika, uresničitev projekta bi pomenila dokončno uničenje Plečnikove avtorske zasnove ter avtentičnosti in integritete kulturnega spomenika, z uresnitvijo projekta bi dokončno izgubili možnost, da bi stadion kadar koli z njegovo simbolno in fizično podobo dopolnjeval Unesco nominacijo Plečnikove Ljubljane, obravnavni posegi pomenijo popolno razvrednotenje spomenika – njegovo arhitekturno, prostorsko in pomensko uničenje, z načrtovanimi obsežnimi, nesorazmernimi posegi, ki zahtevajo odstranitev glavnine avtentičnih elementov spomenika izgubljam temeljne vrednote, ki so bile osnova za razglasitev za spomenik državnega pomena in jih nobena rekonstrukcija ne more nadomestiti,... Določene pripombe tudi zelo konkretno navajajo neskladje z določbami Odloka o razglasitvi del arhitekta Jožeta Plečnika v Ljubljani za kulturne spomenike državnega pomena (UL RS št. 51/09, 88/14 in 19/16 - v nadaljevanju: Odlok o razglasitvi).

19 Upravni organ je vse prejete pripombe in vse vloge za udeležbo v postopek posredoval investitorju, ki se je do zahtev vlagateljev ter do pripomb javnosti in vlagateljev opredelil v dopisih z dne 29. 1. 2019 (prejeto dne 30. 1. 2019), z dne 3. 6. 2019 (prejeto dne 4. 6. 2019), z dne 17. 6. 2019 (prejeto dne 19. 6. 2019), z dne 2. 7. 2019 (prejeto dne 3. 7. 2019 in 4. 7. 2019), z dne 24. 7. 2019 (prejeto 25. 7. 2019), z dne 10. 6. 2020 (prejeto 11. 6. 2020), z dne 15. 6. 2020 (prejeto 15. 6. 2020 in 16. 6. 2020), z dne 22. 6. 2020 (prejeto 23. 6. 2020), z dne 23. 6. 2020 (prejeto 23. 6. 2020), z dne 14. 7. 2020 (prejeto 15. 7. 2020), z dne 15. 7. 2020 (prejeto 16. 7. 2020) in z dne 14. 7. 2020 (prejeto 16. 7. 2020) in z dne 15. 8. 2020 (prejeto dne 14. 8. 2020).

19.1 V zvezi s priglavitvami vlagateljev, ki so lastniki oziroma solastniki objektov na naslovih Koroška ulica 2 - 26 in Vodovodna ulica 17 – 19, ter dveh vlagateljev, ki sta k vlogi priložila Analizo vpliva kompleksa Bežigrasjski športni park na osončenost fasadnih površin na določenih stavbah, investitor meni, da vlagatelji niso izkazali svojega pravnega interesa za vstop v postopek. Navaja, da določeni vlagatelji niso navedli razlogov s katerimi bi utemeljevali svoj pravni interes, niso predložili dokazov niti navedli konkretnih okoliščin s katerimi bi dokazovali, da se imajo pravico udeleževati predmetnega postopka kot stranski udeleženci zaradi varstva svojih pravic in pravnih koristi in da niso podali nobene utemeljitve in nobenih razlogov s katerimi bi dokazali, da izpolnjujejo pogoje iz 36. in 54. člena Gradbenega zakona. Udeležbi v postopek investitor nasprotuje tudi, ker se stavbe, v katerih se nahajajo posamezni deli, oziroma stavbe, katerih lastniki so posamezni vlagatelji, ne nahajajo v območju, ki je s Poročilom o vplivih na okolje določeno kot območje z vplivi na okolje (območje, na katerem poseg povzroča obremenitve okolja) in ne mejijo na parcele, na katerih bo investitor izvajal predvideno gradnjo. Vlagatelji bi morali svoje zahteve utemeljiti z dokazi in navedbami, na podlagi katerih bi bilo mogoče vsaj z verjetnostjo, če ne z gotovostjo zaključiti, da je v Poročilu prikazano območje z vplivi na okolje napačno in se stavbe, v katerih imajo vlagatelji svoje posamezne dele, nahajajo znotraj območja z vplivi na okolje. V zvezi z navedbami vlagateljev glede nepravdnega postopka za določitev pripadajočega zemljišča, ki poteka pred Okrajnim sodiščem v Ljubljani pod opr. št. N 409/2009, čigar predmet je tudi parcela 312 k.o. 2636 Bežigrad, navaja da gre za nepravdni postopek in da je na podlagi zaznambe v zemljiški knjigi pri zemljišču parc. št. 312 k.o. Bežigrad mogoče le sklepati, da so etažni lastniki v teh stavbah vložili predlog za določitev pripadajočega zemljišča k njihovim stavbam, s tem pa z ničemer niso omajali dokazila o lastninski pravici na parceli 312 k.o. Bežigrad, ki je v zemljiški knjigi vknjižena v korist investitorja, ter da niso predložili nobenega dokaza, s katerim bi dokazovali kakršnokoli stvarno upravičenje na parceli 312 k.o. Bežigrad v njihovo korist. Glede sklicevanja vlagateljev na postopke okoljevarstvenega soglasja po Zakonu o varstvu okolja, investitor navaja, da gre za drug upravni postopek in zato so njihove navedbe neupoštevne v postopku izdaje gradbenega dovoljenja, ki se vodi po novem Gradbenem zakonu.

Investitor meni, da ni pogojev za dopustitev udeležbe v predmetnem postopku vlagateljem, vendar pa pri tem predlaga upravnemu organu, da pri svoji odločitvi upošteva predvsem cilj investitorja, da v čim krajšem času pridobi gradbeno dovoljenje za predmetno gradnjo ter da če bo upravni organ dopustil vlagateljem zahtev udeležbo v predmetnem postopku, investitor temu ne bo nasprotoval.

19.2 V odgovoru na prigrasitev udeležbe Civilne iniciative za ohranitev Plečnikovega stadiona v izvorni obliki, ki jo zastopa Karmen Stariha (v nadaljevanju CI), investitor navaja, da po določbah Gradbenega zakona civilna iniciativa izkaže pravno korist, če nasprotuje gradnji, ker je v nasprotju s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, ne pa s katerimi koli predpisi, zato za navajanje, da bi poseg pomenil dokončno uničenje Plečnikovega stadiona, s katerim CI očitno nasprotuje Odloku o razglasitvi del arhitekta Jožeta Plečnika v Ljubljani za kulturne spomenike državnega pomena (Uradni list RS št. 51/09, 88/14 in 19/16 – v nadaljevanju Odlok o razglasitvi), ne izkazuje pravne koristi. Varstvo javnega interesa je v domeni pristojnega upravnega organa in ne civilne iniciative. Kaj obsega varstvo okolja določa ZVO-1. V 1. členu ZVO-1 je določeno, da ta zakon ureja varstvo okolja pred obremenjevanjem, v 2. členu pa so določeni cilji varstva okolja in sicer: preprečitev in zmanjšanje obremenjevanja okolja, ohranjanje in izboljšanje kakovosti okolja, trajnostna raba naravnih virov, ipd.. Civilna iniciativa lahko torej nasprotuje predvsem neposrednim vplivom nameravanega posega v okolje in sicer vplivom na človeka, tla, vodo, zrak, biotsko raznovrstnost in naravne vrednote. Investitor meni, da CI samo z navedbami, da poročilo o vplivih na okolje ni pripravljeno v skladu s predpisi, saj je pomanjkljivo predvsem glede presoje vplivov na kulturno dediščino, vplivov na materialno premoženje, glede ocen emisij hrupa, vibracij in svetlobnega onesnaženja, glede vplivov na bivalno kakovost ter vplivov na zdravje kot posledice kombinacije vseh vplivov, in da je tudi vplivno območje nameravanega posega v Poročilu o vplivih na okolje prikazano bistveno preozko ter da bi nameravani poseg v času gradnje in v obratovanju povzročal velike emisije vibracij, hrupa, prašnih delcev in svetlobnega onesnaženja, ni utemeljila svoje pravne koristi in ni navedla nobenih konkretnih dejstev in okoliščin, s katerimi bi izpodbijala konkretne vplive v Poročilu o vplivih na okolje, za svoje navedbe tudi ni predložila nobenih dokazov, ki bi utemeljevali njeno nasprotovanje posameznim vplivom v Poročilu o vplivih na okolje.

19.3 V odgovoru na prigrasitev udeležbe Alpe Adria Green investitor nasprotuje udeležbi v postopek in navaja, da je vlagatelj vlogo podal prepozno in da k vlogi ni predložil nobenih dokazil s katerimi bi utemeljeval svojo prigrasitev kot stranski udeleženec, navaja le, da je mednarodno društvo za zaščito okolja in narave, ki deluje po sklepu MOP v javnem interesu na področju okolja in na področju narave, vendar sklepa ni priložil, prav tako v svoji zahtevi ni navedel na katero pravno podlago opira svojo prijavo v postopek; v nadaljevanju se opredeli tudi po vsebini do navedb vlagatelja s katerimi ta nasprotuje predmetni gradnji.

20 Dne 16. 6. 2020 je upravni organ prejel obvestilo Ministrstva za kulturo št. 6221-6/2015-42 z dne 16. 6. 2020, v katerem MK navaja, da se je zaradi dvoma v skladnost izdanega kulturnovarstvenega mnenja o sprejemljivosti gradnje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju ZVKD), št. 35102 -0620/2014 -33, z dne 27. 1. 2020, z varstvenim režimom iz Odloka o razglasitvi odločilo, da bo mnenje proučilo ter obvestilo MOP o svojih ugotovitvah.

21 Upravni organ je dne 4. 8. 2020 prejel dopis Ministrstva za kulturo št. 6221-6/2015/67 z dne 3. 8. 2020 v katerem navaja, da se je z vsebino projekta gradnje Bežigrajskega športnega parka seznanilo preko javne objave projektne dokumentacije v integralnem postopku za izdajo gradbenega dovoljenja za Bežigrajski športni park na internetni strani Ministrstva za okolje in prostor ter spisne dokumentacije ZVKDS, ki se vodi pod zadevo št. 74/2003 in 35102-0620/2014 ter proučilo dokumente, ki so predmet integralnega postopka za pridobitev gradbenega dovoljenja (PGD, Kulturnovarstvene pogoje ZVKDS št. 35102-0620/2014-19 z dne 25. 4. 2019, Kulturnovarstveno mnenje ZVKDS št. 35102-0620/2014-33 z dne 27. 1. 2020 ter Konservatorski načrt Mapa 01, Mapa 03 (izdelal ZVKDS, št. 26/10 KN, julij 2010).

21.1 Ministrstvo za kulturo ugotavlja, da projekt BŠP načrtuje takšno vrsto posegov v Plečnikovo

dediščino, za katere nikakor ni mogoče potrditi, da so prilagojeni vrednotam spomenika. Projekt BŠP je že kot vrsta gradnje opredeljen kot »novogradnja in odstranitev objekta«, načrtovani posegi pa bodo nedvoumno popolnoma preglasili obstoječe, zato meni, da je projekt BŠP v nasprotju s temeljnim načelom varstva kulturne dediščine, to je ohranjanje, in zato v nasprotju z Odlokom o razglasitvi.

21.2 V nadaljevanju pojasnjuje pojem »ohranjanje« ter ugotavlja, da ohranjanja ni mogoče doseči le na konceptualni ravni, kot je zapisano v projektu na nekaj mestih, temveč predvsem kot fizično ohranitev izpričane materialne substance spomenika in njegovih drugih značilnosti, ki so nosilci dediščinskih vrednot. Ohranjanja ni mogoče doseči z ohranjanjem posameznih dediščinskih elementov, temveč kot celoto, kjer so še bolj kot posamični elementi pomembni odnosi med njimi, prostori, ki z njimi tvorijo celoto, ohranjeni pomeni in funkcije in ne nazadnje spomini in asociacije, ki jih celota materializira. Ministrstvo za kulturo ugotavlja, da sta glorieta in pokrito stebrišče edina dela Plečnikovega stadiona, za katera se načrtuje obnova v smislu konservatorsko-restavratorskih del, vsa ostala dela so izključno gradbena, bodisi kot odstranitev, novogradnja ali repliciranje obstoječih delov spomenika (odstranitev in izvedba replike). Iz projekta je razvidno, da se razlog za odstranitev in repliciranje ne nahaja v izgubi dediščinskih lastnosti (npr. poškodovanje), temveč ker se morajo posamezni deli umakniti gradnji novega objekta. Konservatorska obnova avtentičnih elementov znaša le manjši delež celotnega projekta, vsi posegi na varovane vrednote, z izjemo gloriete in stebriščne lope pa naj bi bili izvedeni z metodo repliciranja oziroma rekonstrukcije (konservatorski strokovni izraz).

21.3 V nadaljevanju Ministrstvo za kulturo povzema temeljna načela konservatorske stroke in navaja, da so skladno s temeljnimi mednarodnimi dokumenti s področja varstva kulturne dediščine, Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg – v nadaljevanju ZVKD-1 in strokovno konservatorsko doktrino, pri poseganju v dediščino dopustni takšni ukrepi, ki ohranjajo njegovo avtentičnost in integriteto, povzema tri osnovne mednarodne dokumente, avtentičnost in integriteto opredeljujejo ter zaključuje, da pri pregledu projekta BŠP opaža pomemben odklon od njih.

21.4 Dodatno Ministrstvo za kulturo ugotavlja neskladje med nameravano gradnjo v vplivnem območju spomenika, ki je ni mogoče opravičevati s sklicevanjem na tisti del varstvenega režima iz Odloka o razglasitvi, ki v izjemnih primerih dopušča gradnjo začasnih objektov na območju obstoječih odprtih prostorov, kadar so ti potrebni za uporabo, funkcioniranje, ohranjanje in prezentacijo spomenika in so skladni s kulturnovarstvenimi pogoji.

21.5 Ministrstvo za kulturo mnenju prilaga tudi tabelo: Preglednica posegov in preveritve skladnosti z varstvenim režimom iz Odloka o razglasitvi.

21.6 Ministrstvo za kulturo tudi navaja pravno podlago za presojo varstvenega režima (točka 1.2.). Pojasnjuje, da varstveni režim za spomenike določajo akti o razglasitvi. Prostorski akti (OPN, OPPN) določajo varstveni režim le za registrirano dediščino, ki nima statusa spomenika. To določa ZVKD-1 (prva alineja drugega odstavka 74. člena), v konkretnem primeru pa tudi Odlok o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana izvedbeni del (Uradni list RS, št. 78/10, 10/11 DPN, 22/11 popr., 43/11 ZKZ-C, 53/12 obv. razl., 9/13, 23/13 popr., 72/13 DPN, 71/14 popr., 92/14 DPN, 17/15 DPN, 50/15 DPN, 88/15 DPN, 95/15, 38/16 avtentična razlaga, 63/16, 12/17 popr., 12/18 DPN, 42/18 in 78/19 DPN; v nadaljevanju: OPN MOL), ki velja za celotno območje Mestne občine Ljubljana in je OPPN-ju nadrejeni prostorski akt. Navaja 63. člen OPN MOL. Varstveni režim za projekt BŠP je torej treba brati v Odloku o razglasitvi, ki jih povzema v nadaljevanju.

21.7 Ministrstvo za kulturo navaja, da je Stadion za Bežigradom delo arhitekta Jožeta Plečnika in ima posebno kulturno vrednost, saj gre za izrazit dosežek ustvarjalnosti in pomemben del prostora in dediščine Republike Slovenije. Stadion je varovan z namenom ohraniti ustvarjalno delo arhitekta Jožeta Plečnika in njegovih sodelavcev v Ljubljani kot dragoceno kulturno vrednoto. Odlok o

razglasitvi določa vrednote, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik, in varstveni režim spomenika ter vplivnega območja. V nadaljevanju navaja določbe Odloka o razglasitvi: 10. člen (v katerem so zapisani varovani elementi spomenika Ljubljana Stadion za Bežigradom - EŠD 393) in 56. člen (v katerem je zapisan splošni varstveni režim, ki velja tudi za spomenik Ljubljana Stadion za Bežigradom - EŠD 393).

21.8 Ministrstvo za kulturo se v točki 1.3. opredeli še glede Konservatorskega načrta in sicer navaja, da je namenjen temu, da lahko ob predlaganih spremembah ali posegih v dediščino sproti ocenjujejo, ali rezultati predhodnih raziskav in projektirane spremembe negativno vplivajo nanjo in kako jih usmerjati tako, da ne poškodujemo dediščinskih vrednot. To pomeni, da konservatorski načrt ni statičen dokument, temveč ga je treba posodabljati glede na nove okoliščine in spoznanja. Sestavni del projekta BŠP je tudi Konservatorski načrt Mapa 01, Mapa 03 (izdelal ZVKDS, št. 26/10 KN, julij 2010), ki so ga pregledali in ugotovili, da gre za vsebinsko zelo skromen dokument, ki ne ustreza svojemu namenu. Analitični del načrta, vključno z vrednotenjem, namreč ne daje osnov za pripravo projektne dokumentacije za gradnjo BŠP. Tiste vsebine, ki bi morale biti v fazi dovoljenja najbolj podrobno obravnavane, so zelo skromni prepisi iz strokovnih podlag za razglasitev, po drugi strani pa je v načrt že vstavljena tudi rekapitulacija konservatorsko-restavratorskih del, ki po vsebini sodi kvečjemu v zadnjo fazo projekta za izvedbo. Hkrati ravno ta rekapitulacija odpira možnost za rušitev spomenika in njegovo delno rekonstrukcijo iz prej odstranjenih in repliciranih delov, kar pa po njihovem mnenju še posebej ni ustrezno. Konservatorski načrt 26/10 je zastarel, vsebinsko neustrezen in nepopoln ter ni narejen skladno s Pravilnikom o konservatorskem načrtu (Uradni list RS, št. 66/09). Prav tako ni usklajen z Odlokom o razglasitvi in s projektom, za katerega je izdelan. Ker je konservatorski načrt ključen dokument za presojo dopustnosti in skladnosti projekta z varstvenim režimom, menijo, da na podlagi priloženega Konservatorskega načrta 26/10 ni mogoče odločiti o izdaji gradbenega dovoljenja za projekt BŠP.

21.9 Ministrstvo za kulturo v točki 1. 4. zaključuje, da so bile prve opredelitve Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije in tudi Ministrstva za kulturo v prejšnjih mandatih glede projekta BŠP nastale pred več kot desetimi leti, ko posebna kulturna vrednost Plečnikovega stadiona ni bila splošno priznana v slovenski in mednarodni strokovni javnosti. V zadnjem desetletju se je družbeni pomen Plečnikove dediščine bistveno spremenil, vprašanje ohranjanja Stadiona se je internacionaliziralo, na podlagi negativnih izkušenj prejšnjega obdobja se je tudi izkristaliziralo javno mnenje, da pri nas zasebni investitorji mnogokrat ne omogočajo varstva dediščine v skladu z javnim interesom.

21.10 Ministrstvo za kulturo nadalje navaja, da se je Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije pri izdaji svojega mnenja sicer naslonil na določbo Zakona o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1), ki mu nalaga, da mora pri izdaji kulturnovarstvenega soglasja oziroma mnenja pretehtati razloge za poseg in razloge za ohranitev dediščine v obstoječi obliki in v prid prvega posebej upoštevati okoliščino, če predlagani posegi omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev dediščine (peti odstavek 28. člen ZVKD-1). Ne glede na to Ustava RS (drugi odstavek 73. člena) in ZVKD-1 (tretji odstavek 36. člena ZVKD-1) vsakomur nalagata dolžnost s spomenikom ravnati tako, da se dosledno upoštevajo in ohranjajo njegove kulturne vrednote in družbeni pomen. Če to velja na splošno, so k temu še toliko bolj zavezani državni organi, torej tudi Ministrstvo za kulturo. Vse to so razlogi, ki so Ministrstvo za kulturo vodili, da natančno preverijo skladnost projekta BŠP z varstvenim režimom, kot ga predpisuje Odlok o razglasitvi.

21.11 Ministrstvo za kulturo na podlagi vseh argumentov in podrobne analize ugotavlja, da Projekt za gradbeno dovoljenje Bežigrajski športni park ni skladen z varstvenim režimom Odloka o razglasitvi. Glede na navedeno ugotovitev prosijo upravni organ, da ugotovitve Ministrstva za kulturo kot organa, pristojnega za nadzor nad ZVKDS, prouči ter jih upošteva skladno z zakonodajo. Obenem predlaga, da na podlagi 40. člena Gradbenega zakona izvede usklajevanje z namenom, da se v postopku usklajevanja doseže s predpisi skladno mnenje in s tem tudi zakonitost končne odločitve o izdanem gradbenem dovoljenju.

22 Na podlagi poziva upravnega organa št. 35105-121/2018/498 z dne 5. 8. 2020, je Ministrstvo za kulturo posredovalo še mnenje št. 6221-6/2015/72 z dne 28. 9. 2020, iz katerega ponovno izhaja, da gradnja ni sprejemljiva in ni skladna z varstvenim režimom iz Odloka o razglasitvi, v 2. točki pa, da se odpravi kulturnovarstveno mnenje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Ljubljana, o sprejemljivosti gradnje, št. 35102-0620/2014-33 z dne 27. 1. 2020.

22.1 Ministrstvo za kulturo v obrazložitvi navaja, da je kot nadzorstveni organ nad ZVKDS z dopisom, št. 6221-6/2015/67 z dne 3. 8. 2020, opozorilo Ministrstvo za okolje in prostor na neskladnosti projekta BŠP z Odlokom o razglasitvi. Iz odgovora Ministrstva za okolje in prostor, Direktorata za prostor, graditev in stanovanja, dopis št. 35105-121/2018/498 z dne 5. 8. 2020, izhaja, da so kljub ugotovitvam Ministrstva za kulturo mnenje ZVKDS, št. 35102-0620/2014-33 z dne 27. 1. 2020 v integralnem postopku za izdajo gradbenega dovoljenja dolžni upoštevati, v kolikor ga Ministrstvo za kulturo, v skladu s postopkom nadzora nad izvajanjem pooblastil ne bo odpravilo kot nezakonito.

22.2 Ministrstvo za kulturo na podlagi 72. člena ZDU-1, opravlja nadzor nad zakonitostjo splošnih in posamičnih pravnih aktov, ki jih za izvrševanje javnih pooblastil izdaja ZVKDS skladno s prvim odstavkom 82. člena in drugim odstavkom 84. člena ZVKD-1).

22.3 Skladno z navedenim je Ministrstvo za kulturo, v okviru opravljenega nadzora, ugotovilo, da je kulturnovarstveno mnenje ZVKDS o sprejemljivosti gradnje Bežigrskega športnega parka, št. 35102-0620/2014-33 z dne 27. 1. 2020, nezakonito, saj je bilo izdano kljub temu, da projekt BŠP ni skladen z aktom o razglasitvi spomenika Ljubljana - Stadion za Bežigradom (EŠD 393). Kulturnovarstveno soglasje za poseg v območje kulturnega spomenika se namreč na podlagi ZVKD-1 lahko izda le, v kolikor je projekt skladen z varstvenim režimom, določenim za kulturni spomenik, kar obrazloži v nadaljevanju.

22.4 V skladu z našim pravnim redom varstveni režim za spomenike določajo akti o razglasitvi. Prostorski akti (OPN, OPPN) določajo varstveni režim le za registrirano dediščino, ki nima statusa spomenika. ZVKD-1 tako v 13. členu določa, da se kulturni spomenik državnega pomena razglasi z odlokom vlade, ki obsega tudi varstveni režim spomenika in njegovega vplivnega območja. 28. člen ZVKD-1 sicer res določa, da se kulturnovarstveno soglasje izda za posege v spomenik ali za posege v vplivno območje spomenika v skladu z aktom o razglasitvi spomenika ali prostorskim aktom ali aktom o določitvi varstvenih območij dediščine, vendar pa je navedeno določbo potrebno razumeti v luči 13. člena ZVKD-1, iz katerega nedvomno izhaja, da je varstveni režim za kulturne spomenike določen v aktu o razglasitvi spomenika. Navedeno izhaja tudi iz prostorskih aktov sprejetih na območju posameznih kulturnih spomenikov, v konkretnem primeru iz Odloka o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana izvedbeni del (Uradni list RS, št. 78/10, 10/11 DPN, 22/11 popr., 43/11 ZKZ-C, 53/12 obv. razl., 9/13, 23/13 popr., 72/13 DPN, 71/14 popr., 92/14 DPN, 17/15 DPN, 50/15 DPN, 88/15 DPN, 95/15, 38/16 avtentična razlaga, 63/16, 12/17 popr., 12/18 DPN, 42/18 in 78/19 DPN; v nadaljevanju: OPN MOL), ki velja za celotno območje Mestne občine Ljubljana in predstavlja nadrejeni prostorski akt v razmerju do Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za dele območij urejanja BR 1/1 Stadion, BS 1/2 Bežigrad in BS 1/4 Koroška (Uradni list RS, št. 40/2010; v nadaljevanju: OPPN). OPN MOL ima tako v 63. členu (kulturni spomeniki) jasno določeno razmejitev prostorskega akta in akta o razglasitvi:

»(2) Za kulturne spomenike in njihova vplivna območja velja pravni režim varstva, kot ga opredeljuje konkreten akt o razglasitvi kulturnega spomenika.« Zato tudi v konkretnem primeru ni nobenega dvoma, da je temeljni akt, ki določa varstveni režim kulturnega spomenika, akt o razglasitvi spomenika državnega pomena, prostorski akti pa predstavljajo le konkretizacijo varstvenega režima, določenega v aktu o razglasitvi, nikakor pa z aktom o razglasitvi ne morejo biti v nasprotju.

22.5 Varstveni režim za projekt BŠP torej izhaja iz Odloka o razglasitvi, ki ga povzemajo v nadaljevanju, navajajo 10. člen Odloka o razglasitvi, v katerem so zapisani varovani elementi

spomenika Ljubljana Stadion za Bežigradom (EŠD 393), ter 56. člen v katerem je zapisan splošni varstveni režim, ki velja tudi za spomenik Ljubljana Stadiona za Bežigradom (EŠD 393) – 1., 4., 5. in 9. odstavek.

22.6 Po pregledu celotne dokumentacije Ministrstvo za kulturo ugotavlja, da projekt BŠP načrtuje takšno vrsto posegov v Plečnikovo dediščino, za katere nikakor ni mogoče potrditi, da so prilagojeni vrednotam spomenika in varstvenemu režimu, ki jih varuje. Projekt BŠP je že kot vrsta gradnje opredeljen kot »*novogradnja in odstranitev objekta*«, načrtovani posegi pa bodo nedvoumno popolnoma preglasili obstoječe.

22.7 Ministrstvo za kulturo zato meni, da je projekt BŠP v nasprotju z Odlokom o razglasitvi ter s temeljnim načelom varstva kulturne dediščine, to je ohranjanje. Ohranjanje pomeni takšno ravnanje, ki omogoči, da objekt obdrži bistvene lastnosti, zaradi katerih je bil zavarovan. Ohranjanja ni mogoče doseči z ohranjanjem posameznih dediščinskih elementov, temveč kot celoto, kjer so še bolj kot posamični elementi pomembni odnosi med njimi, prostori, ki z njimi tvorijo celoto, ohranjeni pomeni in funkcije in ne nazadnje spomini in asociacije, ki jih celota materializira.

22.8 Po podrobnejšem pregledu projekta BŠP je Ministrstvo za kulturo ugotovilo, da sta glorieta in pokrito stebrišče edina dela Plečnikovega stadiona, za katera se načrtuje obnova v smislu konservatorsko-restavratskih del. Vsa ostala dela so izključno gradbena, bodisi kot odstranitev, novogradnja ali repliciranje obstoječih delov spomenika (odstranitev in izvedba replike).

22.9 Iz projekta je razvidno, da se razlog za odstranitev in repliciranje ne nahaja v izgubi dediščinskih lastnosti (npr. poškodovanje), temveč ker se morajo posamezni deli umakniti gradnji novega objekta. Konservatorska obnova avtentičnih elementov znaša le manjši delež celotnega projekta, vsi posegi na varovane vrednote, z izjemo glorieta in stebriščne lope pa naj bi bili izvedeni z metodo repliciranja oziroma rekonstrukcije (konservatorski strokovni izraz).

22.10 Dodatno je bilo ugotovljeno neskladje med nameravano gradnjo v vplivnem območju spomenika, ki je ni mogoče opravičevati s sklicevanjem na tisti del varstvenega režima iz Odloka o razglasitvi, ki v izjemnih primerih dopušča gradnjo začasnih objektov na območju obstoječih odprtih prostorov, kadar so ti potrebni za uporabo, funkcioniranje, ohranjanje in prezentacijo spomenika in so skladni s kulturnovarstvenimi pogoji. Gradnje tako številnih in predimenzioniranih objektov v vplivnem območju ni mogoče utemeljevati s stališča zagotavljanja trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev samega spomenika. Poleg tega gradnja ne podpira uveljavitve namena, zaradi katerega je bil stadion razglašen za kulturni spomenik državnega pomena.

22.11 V zvezi s dopolnitvijo konservatorskega načrta, kot izhaja iz mnenja ZVKDS, pa ministrstvo pojasnjuje, da je konservatorski načrt namenjen temu, da lahko ob predlaganih spremembah ali posegih v dediščino sproti ocenjujemo, ali rezultati predhodnih raziskav in projektirane spremembe negativno vplivajo nanjo in kako jih usmerjati tako, da ne poškodujemo dediščinskih vrednot. To pomeni, da konservatorski načrt ni statičen dokument, temveč ga je treba posodabljati glede na nove okoliščine in spoznanja. Ministrstvo ugotavlja, da je konservatorski načrt (Mapa 01, Mapa 03, izdelal ZVKDS, št. 26/10 KN, julij 2010), ki naj bi predstavljal ključen dokument za presojo dopustnosti in skladnosti projekta z varstvenim režimom, zastarel, vsebinsko neustrezen in nepopoln ter ni narejen skladno s Pravilnikom o konservatorskem načrtu (Uradni list RS, št. 66/09). Prav tako ni usklajen z Odlokom o razglasitvi in s projektom, za katerega je izdelan.

22.12 Podrobnejši opis (ne)skladnosti projekta BŠP z varstvenim režimom iz Odloka o razglasitvi Ministrstvo za kulturo predstavlja v priloženi tabeli: Preglednica posegov in preveritve skladnosti z varstvenim režimom iz Odloka o razglasitvi.

23 Upravni organ je vse navedene dopise MK posredoval investitorju, kot izhaja iz spisne

dokumentacije. Investitor se je do navedb MK opredelil v dopisih z dne 10. 8. 2020 (prejeto dne 10. 8. 2020) in z dne 8. 10. 2020 (prejeto dne 12. 10. 2020).

23.1 V dopisu z dne 10. 8. 2020 investitor nasprotuje ugotovitvam MK in navaja, da se je MK seznanilo s projektom gradnje Bežigrskega športnega parka preko javne objave projektne dokumentacije v integralnem postopku za izdajo gradbenega dovoljenja na internetni strani Ministrstva za okolje in prostor. Vendar pa investitor ugotavlja, da svojih ugotovitev MK ni posredovalo v zakonitem roku za javno objavo. Zato investitorju ni jasno, na kaj namiguje MK s temi svojimi navedbami, predvsem pa iz dopisov ne izhaja, na kateri pravni podlagi oziroma kot kakšen udeleženec podaja svoje ugotovitve. MK namreč ni mnenjedajalec v smislu 40. člena Gradbenega zakona (GZ), zato na podlagi navedene pravne podlage ne more zahtevati usklajevanja Projekta za izdajo gradbenega dovoljenja z varstvenim režimom Odloka o razglasitvi. V kolikor pa je MK svoje ugotovitve podalo kot nadzorni organ nad izvajanjem pooblastil ZVKDS, potem pa samo dejstvo, da MK ima to pristojnost, ne vpliva na pridobljeno pozitivno mnenje ZVKDS št. 35102-0620/2014-33 z dne 27. 1. 2020 v predmetnem integralnem postopku. Ni dvoma, da mora naslovni organ mnenje zakonitega mnenjedajalca upoštevati v postopku izdaje gradbenega dovoljenja. Zato investitor v celoti soglaša s stališčem naslovnega organa v pozivu MK z dne 5. 8. 2020. Nadalje investitor navaja, da so trditve MK v celoti neresnične, da se je z vsebino projekta gradnje Bežigrskega športnega parka seznanil šele v postopku javne objave projektne dokumentacije v predmetnem postopku. MK je namreč aktivno sodelovalo tako v postopku sprejema OPPN, kot tudi v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja, ki ga je vodila Agencija Republike Slovenije za okolje (v nadaljevanju: ARSO) v letih od 2010 do 2018. V teh postopkih je bila obravnavana enaka projektna dokumentacija za izdajo gradbenega dovoljenja za gradnjo Bežigrskega športnega parka, kot je v predmetnem postopku. Sicer pa MK v svojih ugotovitvah ne navaja nobenih razlogov, nobenih dejstev ali okoliščin, zaradi katerih izdaja pozitivnega gradbenega dovoljenja ne bi bila v skladu z Gradbenim zakonom (UL RS št. 61/17 in 72/17 - v nadaljevanju: GZ) in OPPN. V svojih ugotovitvah MK namreč navaja, da je projekt BŠP v nasprotju s temeljnim načelom varstva kulturne dediščine in torej v nasprotju z Odlokom o razglasitvi, temeljnim načelom konservatorske stroke in podlago za presojo varstvenega režima. V nadaljevanju MK razlaga pojem ohranjanja kulturne dediščine, načela konservatorske stroke ter podlago za presojo varstvenega režima. Celotna vsebina ugotovitev se pravzaprav sploh ne nanaša na izpolnjevanje pogojev za izdajo gradbenega dovoljenja v predmetnem postopku, temveč na izpodbijanje OPPN, kar pa je v popolnem nasprotju s stališči MK, ki jih je izrazilo v postopku sprejema OPPN in v postopku izdaje okoljevarstvenih soglasij v predhodnih postopkih za isto gradnjo. V postopku sprejema OPPN je MK pod številko 35012-22/2009/43 z dne 25. 3. 2009 in z dne 25. 3. 2010 v skladu z 61. členom tedaj veljavnega Zakona o prostorskem načrtovanju sprejelo najprej smernice k osnutku Odloka o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu za dele območij BR 1/1 Bežigrad, BS 1/4 Koroška in 1/2 Bežigrad ter nato mnenje k predlogu Občinskega podrobnega prostorskega načrta za dele območij BR 1/1 Bežigrad, BS 1/4 Koroška in 1/2 Bežigrad (v nadaljevanju: mnenje k OPPN) ter mnenje o sprejemljivosti vplivov občinskega prostorskega akta na okolje (kulturno dediščino). V Mnenju k OPPN je MK izrecno zapisalo, da so gradivo v sodelovanju s pristojno strokovno javno službo pregledali in ugotovili, da so predlagane rešitve sprejemljive z vidika varstva kulturne dediščine, zaradi česar MK podaja pozitivno mnenje k predlogu OPPN. Dalje je MK v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja za projekt BŠP ugotovilo, da je izdano soglasje skladno s kulturnovarstvenim režimom, določenim v Odloku o razglasitvi in da je projekt skladen z Odlokom o razglasitvi. Takšno stališče je MK sprejelo na podlagi enakega projekta za izdajo gradbenega dovoljenja za BŠP, kot je v predmetnem integralnem dovoljenju. Zato sedanje njegovo nestrinjanje kaže na nezakonito arbitrarnost. Enako stališče, da je nameravana gradnja v skladu z odlokom o razglasitvi, je resorno ministrstvo zavzelo tudi v upravnem postopku, ko je odločalo o zahtevi stranskih udeležencev za varstvo zakonitosti. V Sklepu št. 3510-56/2008/27 z dne 26. 3. 2012 je tedanji pristojni republiški upravni organ - Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport RS izrecno zapisalo, da je ob reševanju navedene zahteve stranskih udeležencev tudi po uradni dolžnosti presojalo zakonitost izdanega kulturno varstvenega soglasja št. 74/2003-BV z dne 4. 3. 2011, ki ga je izdal Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana ter ugotovilo, da je izdano

kulturnovarstveno soglasje v skladu s kulturnovarstvenim režimom, določenim v Odloku o razglasitvi. Glede na navedeno so torej ugotovitve MK, da predviden poseg v Plečnikovo dediščino ni prilagojen vrednotam spomenika, odločno presplošne in brez konkretne vsebine. Še posebej je nerazumljiva pripomba MK, da navedena njihova ugotovitev izhaja iz poimenovanja vrste gradnje »novogradnja in odstranitev objektov«. V zvezi z navedenim zapisom investitor poudarja, da je predmetni postopek izdaja gradbenega dovoljenja za posege, kot jih opredeljuje GZ, ki v 4. členu določa vrste gradenj, za katere je potrebno pridobiti gradbeno dovoljenje in sicer so to: novogradnje, rekonstrukcije in spremembe namembnosti. Glede na navedeno zakonsko določbo je investitorju nerazumljiva ugotovitev MK, da bodo zaradi takega poimenovanja vrste gradnje načrtovani posegi preglasili obstoječe. Zato na navedeno ugotovitev niti ne more odgovoriti. Investitor nadalje navaja, da MK v svojih ugotovitvah razlaga pojem ohranjanja narave, ki se kaže predvsem v tem, da se fizično ohranijo izpričane materialne substance spomenika. S temi ugotovitvami investitor soglaša, saj bodo po izvedbi projekta ohranjene prav vse varovane sestavine spomenika, ki so določene v 6. odstavku 10. člena Odloka o razglasitvi, in sicer v njihovi izvorni podobi. Namreč v okviru načrtovanih posegov je predvideno, da bodo izvedeni tudi vsi potrebni restavratorski posegi na sedaj močno uničenih ali načetih elementih, ki so opredeljeni kot varovane sestavine: velika tribuna oziroma glorieta, stopniščni del ob severni in južni strani glorieta, obe mali tribuni oziroma paviljona na severovzhodni in jugovzhodni strani, zidana opečna obodna ograja z originalnimi detajli okoli vsega stadiona, vhodno prekrito stebrišče na vzhodni strani, v brežine razporejene sedežne tribune, spominski steber z vetrnico, ohranjeni deli stavbne opreme, ki jo je načrtoval arhitekt Jože Plečnik, in vrtnoarhitekturna ureditev pred vhodnim stebriščem, ki jo je načrtoval arhitekt Jože Plečnik. Vsi naštetih elementi so še posebej opredeljeni v konservatorskem načrtu, izdelanim v skladu s Pravilnikom o izdelavi konservatorskega načrta (Uradni list RS, št. 66/2009), ki je osnova za konservatorsko-restavratorski projekt, v katerem bo podrobno opredeljena tehnologija in obseg konservatorsko-restavratorskih posegov. Za stališče, da mora biti celoten stadion obnovljen zgolj v izvorni obliki in brez kakršnihkoli dodatnih pozidav, pa MK nima prav nobene pravne podlage, saj Odlok o razglasitvi v šestem odstavku 10. člena izrecno našteva tiste elemente Plečnikovega stadiona, ki jih je potrebno ohraniti v izvorni obliki. In prav vsi elementi so vključeni v projekt, ki je predmet obravnave v predmetnem postopku. Prav tako je nerazumljiva ugotovitev MK, da sta glorieta in pokrito stebrišče edina dela Plečnikovega stadiona, za katera se načrtuje obnova v smislu konservatorsko-restavratorskih del, vsa ostala dela pa so gradbena, bodisi odstranitev, novogradnja ali repliciranje obstoječih delov spomenika. Investitor pripominja, da je MK očitno popolnoma nepoznan GZ in še posebej posamezni pojmi, ki jih navedeni zakon opredeljuje. Namreč tudi vsaka obnova se izvaja z gradbenimi deli, tako kot vsaka novogradnja, rekonstrukcija oziroma vsak poseg v prostor. Način izvajanja posamezne gradnje je v konkretnem primeru določen s Konservatorskim načrtom št. 26/10 KN/2 iz julija 2010, ki ga je izdelal ZVKDS, restavratorski center, Poljanska 40, Ljubljana, katerega pa bo investitor še dopolnil, kot je to določeno v 2. točki izreka Kulturnovarstvenega mnenja o sprejemljivosti gradnje št. 35102-0620/2018 z dne 27. 1. 2020, ki ga je izdal Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana (v nadaljevanju: ZVKDS). V navedenem določilu je ZVKDS določil, da mora investitor pred pričetkom del, v fazi projektiranja za izvedbo gradnje (PZI) dopolniti Konservatorski načrt in izdelati končno verzijo konservatorsko-restavratorskega projekta, iz katerega bodo podrobno razvidno obseg rekonstrukcij v smislu anastilozne, restavratorskih in konservatorskih posegov ter drugih specializiranih del. V fazi izdelave PZI je ZVKDS tudi določil, da je pred pričetkom kakršnih koli del potrebno izdelati tudi natančen projekt rušitve oziroma odstranitve - projekt razstavitve in rekonstrukcije začasno odstranjenih objektov z natančnim posnetkom stanja z vsemi detajli in označitvami posameznih elementov. Način izvajanja del namreč ni predmet odločanja v postopku izdaje gradbenega dovoljenja, temveč PZI, ki pa mora biti, tudi v skladu z GZ, izdelan pred pričetkom del (61. in 63. člen GZ). Tudi ugotovitve MK pod naslovom »Podlaga za presojo varstvenega režima« niso v skladu z veljavno zakonodajo. Predvsem je napačno stališče MK glede interpretacije pravne podlage za presojo varstvenega režima za kulturni spomenik Ljubljana - Stadion za Bežigradom. Ni dvoma, da je varstveni režim Plečnikovega stadiona določen z Odlokom o razglasitvi, na podlagi katerega je nato Mestna občina Ljubljana sprejela OPPN, s katerim so določeni pogoji za izdajo gradbenega dovoljenja v integralnem postopku za gradnjo na območju stadiona. V postopku za izdajo gradbenega dovoljenja

nikakor ne gre za uporabo enega ali drugega, saj ima vsak od navedenih pravnih aktov drugo pravno podlago za sprejem. Prav tako Občinski prostorski načrt - izvedbeni del (UL RS št. 78/10 in nadaljnje spremembe in dopolnitve - v nadaljevanju: OPN ID) ni nadrejen OPPN, kot to v ugotovitvah navaja MK. OPN ID je namreč sprejet za celotno območje Mestne občine Ljubljana in s tem aktom se med ostalim tudi določijo območja, za katera bo morala občina sprejeti OPPN, da bo za gradnjo na teh območjih mogoče izdati gradbeno dovoljenje. Z OPPN se namreč podrobneje načrtuje prostorske ureditve na samo določenem območju v občini. Za tak primer gre tudi v konkretnem primeru, ko je Mestna občina Ljubljana s sprejemom OPPN urbanistično uredila območje Plečnikovega stadiona. Res je, da ima občina po postopku, določenem z Zakonom o urejanju prostora (ZUreP-2), pristojnost tako OPN kot OPPN dopolniti oziroma spremeniti. Pri tem pa investitor pripominja, da je Mestna občina Ljubljana v letu 2017 sprejela spremembe in dopolnitve OPN, za potrebe katerih je izvedla preveritev namenske rabe celotnega območja, ki ga ureja OPN. V skladu z zakonom je k predlogu sprememb in dopolnitev OPN MK dalo pozitivno mnenje in ni izrazilo nobenih nasprotovanj ali dvomov glede namembnosti območja BŠP. Ob spreminjanju OPN se namreč oceni tudi ureditve, določene s sprejetimi OPPN. Ob preveritvi namembnosti v letu 2017 torej MK še vedno ni imelo nobenih pomislekov v smeri, da z OPPN predvidena ureditev ni v skladu z Odlokom o razglasitvi. OPPN je torej veljaven in pristojni organ lahko izda gradbeno dovoljenje za pozidavo območja, ki ga ta akt ureja, samo v skladu s pogoji tega izvedbenega akta. Če za to območje BŠP OPPN ne bi bil sprejet, za gradnjo na tem območju pristojno ministrstvo ne bi moglo izdati gradbenega dovoljenja, saj pogoji gradnje ne bi bili določeni. V 43. in 57. členu GZ so namreč določeni pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da pristojni organ lahko izda pozitivno gradbeno dovoljenje. Tako je v 43. členu GZ med ostalim določeno, da pristojni organ za gradbene zadeve izda gradbeno dovoljenje, če je gradnja skladna z določbami prostorskega izvedbenega akta v delu, ki se nanaša na graditev objektov, in z določbami predpisov o urejanju prostora ter če je nameravana gradnja skladna s predpisi, ki so podlaga za izdajo mnenj. OPPN je torej pravna podlaga za presojo izpolnjevanja pogojev za izdajo gradbenega dovoljenja v integralnem postopku za BŠP investitorju v predmetnem postopku. Dalje je v 57. členu GZ še določeno, da pristojni upravni organ za gradbene zadeve izda gradbeno dovoljenje v integralnem postopku, če so izpolnjeni pogoji za izdajo gradbenega dovoljenja iz 43. člena istega zakona in če nameravana gradnja nima pomembnih škodljivih vplivov na okolje. Nadalje iz dopisa izhaja, da MK v zaključku svojih ugotovitev navaja, da Ustava RS in ZVKD-1 vsakomur nalagata dolžnost s spomenikom ravnati tako, da se dosledno upoštevajo in ohranjajo njegove kulturne vrednote in družbeni pomen. Prav s predmetnim projektom bo investitor zadostil vsem kogentnim predpisom v zvezi z varstvenim režimom zadevnega območja. Vsi pristojni organi na področju varstva kulturne dediščine, tudi resorno ministrstvo do posredovanja ugotovitev, na katere investitor odgovarja s to vlogo, so namreč mnenja, da je prav načrtovani projekt edina možnost, da se začne prenova stadiona in s tem njegova ohranitev. In bolj ko se začetek obnove odmika, bolj je ogroženo obravnavano delo Jožeta Plečnika. Ravno z izvedbo predmetnega projekta bo mogoče doseči, da se bo delo Jožeta Plečnika ohranilo v celoti. Investitor predlaga MK, da za ugotovitev, v kako slabem gradbenem stanju so varovani elementi spomenika, določeni v 10. členu Odloka o razglasitvi, vpogleda natančno v konservatorski načrt za nameravano gradnjo iz julija 2010, ki jo je pod št. 26/10 KN/2 izdelal ZVKDS, restavratorski center, Poljanska 40, Ljubljana. MK je svojim ugotovitvam priložilo tudi razpredelnico posegov in preveritve skladnosti z varstvenim režimom iz Odloka o razglasitvi, za katere investitor ugotavlja, da so prav tako nejasne kot ugotovitve same. V razpredelnici so zgolj subjektivne ocene MK glede na temeljna načela varstvenega režima, ki jih je MK obdelalo v samih ugotovitvah. MK v razpredelnici, enako kot v svojih ugotovitvah, ne navaja nobenih razlogov, nobenih dejstev ali okoliščin, zaradi katerih izdaja pozitivnega gradbenega dovoljenja ne bi bila v skladu z GZ in OPPN. Na podlagi same vsebine v razpredelnici, pa investitor ugotavlja, da MK tudi ne pozna oziroma ne razume niti posameznih elementov Plečnikovega stadiona. Pri naštevanju varovanih vrednot in elementov iz Odloka je tako MK ločeno opredelilo veliko in mali tribuni ter glorieta, kot da je glorieta element spomenika poleg velike tribune. Zato investitor na posamezne utemeljitve, navedene v razpredelnici, ne more odgovarjati. Investitor je dopisu priložil tudi dokaze (Smernice k osnutku Odloka o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu za dele območij BR 1/1 Bežigrad, BS 1/4 Koroška in 1/2 Bežigrad, mnenje k predlogu Občinskega podrobnega prostorskega

načrta za dele območij BR 1/1 Bežigrad, BS 1/4 Koroška in 1/2 Bežigrad, Sklep Ministrstva za kulturo 3510-56/2008/27 z dne 26. 3. 2012, Konservatorski načrt števil. 26/10 KN/2 iz julija 2010, ki ga je izdelal ZVKDS, restavratorski center, Poljanska 40, Ljubljana, in se že nahaja v spisu).

23.2 V dopisu z dne 8. 10. 2020 investitor nasprotuje ugotovitvam MK in navaja, da niti iz vsebine, niti iz uvoda Akta, ne izhaja nobena pravna podlaga, na podlagi katere bi MK imelo sploh kakršno koli pristojnost izdajati kakršen koli akt s takšno vsebino. Nadalje investitor predlaga upravnemu organu, da v predmetnem upravnem postopku v postopku ugotavljanja dejanskega stanja izdaje gradbenega dovoljenja v integralnem postopku ugotovi, da je »Mnenje o sprejemljivosti gradnje« števil. 6221-6/2015/72 z dne 28. 9. 2020 s Preglednico posegov in preveritve skladnosti z varstvenim režimom iz Odloka o razglasitvi v celoti ničen na podlagi 1. in 4. točke prvega odstavka 279. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (v nadaljevanju: ZUP) in v tem postopku tako neupošteven. Investitor je nadalje obrazložil, da je MK v bistvu izdalo Akt, za katerega ni imelo nobene pravne podlage v veljavnih predpisih, tudi v določbah zakonov, ki jih v uvodu Akta citira. Iz vsebine pa nedvoumno izhaja, da je MK izdalo Akt v postopku izdaje gradbenega dovoljenja za Bežigrasjski športni park investitorju Bežigrasjski športni park d.o.o. in sicer kot mnenje na podlagi 52. člena GZ. Glede na navedeno torej ne gre za samostojen upravni akt v smislu 1. in 2. člena ZUP, zoper katerega bi lahko stranka uveljavljala pravna sredstva. To potrjuje tudi dejstvo, da MK v uvodu Akta ne navaja nobenega procesnega predpisa, na podlagi katerega bi Akt izdalo. MK torej sploh nima pristojnosti izdati takšen Akt, predvsem pa pristojnost MK ne izhaja iz zakonskih določb, ki jih kot pravno podlago za izdajo Akta navaja v uvodu Akta. MK je v uvodu akta zapisalo, da ga izdaja na podlagi tretjega odstavka 40. člena GZ, vendar iz navedene zakonske določbe ne izhaja pristojnost MK samoiniciativno izdati Mnenje o sprejemljivosti gradnje. V 40. členu GZ je namreč v 1. odstavku določeno, da če je za pridobitev gradbenega dovoljenja predpisana pridobitev mnenja pristojnega mnenjedajalca, mora biti to predloženo pristojnemu upravnemu organu za gradbene zadeve v postopku izdaje gradbenega dovoljenja. Dalje je v 2. odstavku določeno, da v primeru, ko mnenjedajalec ne izda mnenja, niti v roku, ki ga določa 31. člen GZ, niti na nadaljnji poziv upravnega organa, potem to mnenje pridobi upravni organ od pristojnega organa za nadzor nad mnenjedajalcem ali od izvedenca glede skladnosti s predpisi s področja mnenjedajalca. V 3. odstavku pa je določen usklajevalni postopek v primeru nejasnih mnenj in za primer neuspešnega usklajevanja določena pristojnost pristojnega upravnega organa za gradbene zadeve, torej organa, ki izdaja gradbena dovoljenja, da sam odloči. Enako vsebino, kot je določena v 1. in 2. odstavku 40. člena GZ, vsebuje tudi 52. člen GZ, ki posebej opredeljuje pogoje za integralni postopek izdaje gradbenega dovoljenja. Glede na navedene zakonske določbe ni dvoma, da MK ni imelo nobene pristojnosti izdati mnenje namesto mnenjedajalca kljub nadzorni funkciji, ki mu jo daje Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1). Sploh pa ne gre za pravno in dejansko stanje, ki ga določa 3. odstavek 40. člena GZ, saj je pristojni mnenjedajalec izdal mnenje, kot ga določa 31. oziroma 52. člen GZ. Torej ni bilo potrebno nobeno usklajevanje in popolnoma nesmiselna je navedba MK v uvodu Akta, da ga izdaja na podlagi 3. odstavka 40. člena GZ. Nadalje investitor navaja, da je poleg navedenih pravnih podlag MK v uvodu Akta še navedlo, da Akt izdaja v povezavi z 2. odstavkom 84. člena ZVKD-1. Tudi v tem členu ZVKD-1, niti v ostalih določbah ZVKD-1, ni nobene pravne podlage za izdajo mnenja s strani MK. V 83. členu ZVKD-1 je določeno, da je Zavod za varstvo kulturne dediščine (v nadaljevanju: Zavod) tisti zavod, ki ga država ustanovi za izvajanje javne službe varstva nepremične dediščine v skladu s tem zakonom. Dalje je v drugem odstavku 84. člena določeno, da Zavod na podlagi javnega pooblastila izdaja kulturnovarstvene pogoje in soglasja (v skladu z GZ je soglasje sedaj poimenovano v mnenje) za posege v dediščino. V 82. členu ZVKD-1 pa je določena nadzorna funkcija MK nad Zavodom, vendar ne v takšnem smislu, kot si ga je uzurpiralo MK s predmetnim Aktom. V navedeni določbi zakona je samo določeno, da v primeru, ko ministrstvo ugotovi, da nosilec javne funkcije ne opravlja svoje funkcije v skladu s predpisi in nepravilnosti na poziv ministrstva ne odpravi, je to razlog za razrešitev poslovodnega organa, organa upravljanja ali pa za prenehanje javnega pooblastila. V konkretnem primeru je tako Zavod za varstvo kulturne dediščine ustanovljen z ZVKD-1 in z istim zakonom je Zavodu tudi dano javno pooblastilo. Torej bi se za odvzem javnega pooblastila moral spremeniti sam zakon. MK prav gotovo nima te pristojnosti. MK je v 2. točki »izreka« Akta odpravilo Kulturno

varstveno mnenje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Ljubljana o sprejemljivosti gradnje št. 35102-0620/2014-13 z dne 27. 1. 2020 (v nadaljevanju: Mnenje ZVKD). MK je torej odločilo o odpravi Mnenja ZVKD, ki ga je izdal pristojni organ v skladu s 84. členom GZ. Na podlagi vsebine 2. točke Mnenja MK bi bilo torej mogoč sklepati, da je MK v drugi točki, s tem ko je odpravilo Mnenje ZVKD, izdalo upravni akt v pritožbenem postopku po ZUP. Poleg tega, da za takšno odločitev MK nima nobene pristojnosti, je potrebno še upoštevati, da mnenje o sprejemljivosti nameravane gradnje, izdano na podlagi 31., oziroma 52. člena GZ, ni samostojni upravni akt, zoper katerega bi bilo mogoče uveljavljati pravno varstvo. To mnenje je del ugotavljanja dejanskega stanja izdaje gradbenega dovoljenja in ga lahko stranka upravnega postopka izpodbija le v postopku pravnega sredstva zoper odločbo o izdaji gradbenega dovoljenja. Poleg tega je Akt izdalo MK brez zahteve stranke ali upravnega organa, saj je samo MK v uvodu Akta navedlo, da Akt izdaja na podlagi dopisa Ministrstva za okolje in prostor, Direktorata za prostor, graditev in stanovanja št. 35105-121/2018/498 z dne 5. 8. 2020. Vendar pa v tem »dopisu« ni navedena nobena zahteva Ministrstva za okolje in prostor, naslovljena na MK, da izda mnenje o sprejemljivosti gradnje v skladu z 52. členom GZ. Poleg navedenega, pa je Mnenje o sprejemljivosti nameravane gradnje, izdano na podlagi 52. člena GZ, zgolj strokovno mnenje za določeno področje pristojne javne službe, ki ima posebna javna pooblastila v zvezi z varstvom kulturne dediščine. To mnenje presoja upravni organ, pristojen za izdajo gradbenega dovoljenja, v konkretnem primeru je to upravni organ, v postopku izdaje gradbenega dovoljenja. Upravni organ bo torej v predmetnem postopku ocenjeval Mnenje ZVKD kot mnenje pristojnega organa in mnenje, ki ga je v Aktu izdalo MK kot nepristojni organ. Ni dvoma, da mora posledično upravni organ v postopku ugotavljanja dejanskega stanja izdaje gradbenega dovoljenja upoštevati Mnenje ZVKD kot mnenje pristojnega mnenjedajalca, za mnenje, dano v Aktu, pa ugotoviti, da je nično oziroma neupoštevno iz razlogov, navedenih zgoraj v tej vlogi. Nadalje investitor navaja, da poleg postopka ugotavljanja dejanskega stanja v predmetnem postopku, pa vsebina 2. točke Akta vzbuja dvom, da gre morda za upravni akt, ki ga je izdal pritožbeni organ in zoper katerega je mogoče vložiti tožbo v upravnem sporu. To pravno sredstvo je namreč edino, s katerim je mogoče samostojen upravni akt, ki ga je izdal nepristojni organ in s katerim je ta organ odpravil veljaven akt, pridobljen v postopku izdaje gradbenega dovoljenja, odpraviti oziroma izreči za ničnega. To seveda samo v primeru, da je 2. točko Akta mogoče šteti za odločitev v upravni zadevi kot samostojni upravni akt, zoper katerega je mogoče sprožiti upravni spor. Glede na navedeno investitor predlaga upravnemu organu, da nadaljuje s postopkom izdaje gradbenega dovoljenja v predmetnem postopku. Investitor še pripominja, da so bila v postopku pridobivanja mnenj po 52. členu GZ izvedena vsa potrebna usklajevanja z vsemi mnenjedajalci, tudi v zvezi s sprejemljivostjo nameravane gradnje, tako z Zavodom, kot tudi z njegovim Restavratorskim centrom in tudi z MK. Vsa ta usklajevanja so bila usmerjena v skladnost nameravane gradnje z veljavnim OPPN, ki ureja zadevno območje. Pristojni upravni organ mora izdati gradbeno dovoljenje v skladu s pogoji veljavnega prostorskega izvedbenega akta, torej v skladu z Odlokom o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za dele območij urejanja BR1/1 Stadion, BS1/2 Bežigrad in BS1/4 Koroška (Uradni list RS, št. 40/10 in 78/10 - OPPN). V nasprotju z navedenim pa so vsi razlogi in preglednica posegov, ki jih v Aktu in prilogi navaja MK. Torej bi tudi po vsebini bili v predmetnem postopku vsi razlogi in utemeljitve njihovega negativnega mnenja neutemeljeni. Na noben način torej MK z njimi ne bi bilo uspešno, saj so v nasprotju z veljavnim prostorskim izvedbenim aktom in posledično v nasprotju z zakonom.

24 Dne 4. 11. 2020 je bila izvedena ustna obravnava na kateri so bili prisotni predstavniki investitorja, MK, in ZVKD (zapisnik št. 35105-121/2018/533).

24.1 Predstavniki Ministrstva za kulturo so na obravnavi ponovili svoje stališče, da mnenje ZVKD ni usklajeno z Odlokom o razglasitvi del arhitekta Jožeta Plečnika v Ljubljani za kulturne spomenike državnega pomena iz leta 2009. Trdijo, da je Odlok o razglasitvi hierarhično nadrejen in časovno predhoden občinskemu odloku. Dodatno se opirajo na 153. člen Ustave RS, ki določa usklajenost pravnih aktov: Podzakonski predpisi in drugi splošni akti morajo biti v skladu z Ustavo in zakoni (3. odstavek 153. člena Ustave). Utemeljitev Ministrstva za kulturo je, da je v skladu z Zakonom o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1) pravni režim varstva za spomenike določen z aktom o razglasitvi (13.

člen ZVKD-1). Prostorski akti, tudi OPPN, določajo pravni režim varstva le za registrirano dediščino, ki nima statusa spomenika. Citirajo določbo 63. člena ZVKD-1, ki govori o varstvu v postopkih prostorskega planiranja: »Za kulturne spomenike in njihova vplivna območja velja pravni režim varstva, kot ga opredeljuje konkreten akt o razglasitvi kulturnega spomenika. ZVKDS je pri izdaji mnenja v integralnem postopku izhajal iz napačne pravne podlage, to je OPPN namesto Odloka o razglasitvi.

24.2 Predstavniki Zavoda za varstvo kulturne dediščine so navedli, da je ZVKD pri izdelavi mnenja z dne 27. 1. 2020 upošteval oba dokumenta (Odlok o razglasitvi in OPPN) enakovredno. Na podlagi tega je bilo izdano pozitivno mnenje. Ker je Ministrstvo za kulturo z mnenjem z dne 28. 9. 2020 odločilo, da je Odlok o razglasitvi nadrejeni dokument in je Ministrstvo za kulturo njihov nadzorni organ, so dolžni mnenje ministrstva v nadaljevanju upoštevati. Iz navedenega izhaja, da tudi pristojni mnenjedajalec, Zavod za varstvo kulturne dediščine, sledi stališču Ministrstva za kulturo.

24.3 Predstavniki investitorja je na zapisnik obravnave navedel, da je za investitorja dokument Ministrstva za kulturo ničen in protizakonit; vsa usklajevanja z ZVKDS so opravil konec leta 2019, naredili spremembe v projektu in pridobili vsa pozitivna mnenja. Na to nakazujejo sestanki in zapisniki na MOP in ZVKDS. OPPN je sprejet in investitor mu je sledil do potankosti. MOP je po izteku javne objave pozval Ministrstvo za kulturo za ponovno mnenje in Ministrstvo za kulturo je podalo mnenje po izteku javne objave. Projekt je skladen z OPPN kar je tudi v mnenju potrdila Mestna občina Ljubljana. Pričakovali bi, da je MOL zraven na usklajevalnem sestanku, saj priloga mnenja MK nakazuje, da je potrebno spremeniti OPPN. MOL bi moral na sestanku zato sodelovati, saj bo odločitev v tem postopku vplivala na njihove pravice in obveznosti. MOL je namreč partner v projektu s svojim stvarnim vložkom. MOP kot drugostopenjski organ lahko prekliče mnenje v postopku. Investitorju je interes, da gre postopek naprej in da je izdano gradbeno dovoljenje. Tudi zato, ker je projekt uvrščen na spisek Prioritetnih projektov države na podlagi ineventnega Covid zakona.

24.4 Na zapisnik je podala izjavo tudi pooblaščenka investitorja, odvetnica Bogdana Žigon in sicer, da gradbeno dovoljenje za predmetni objekt izdaja MOP na podlagi Gradbenega zakona in prostorskega izvedbenega akta (OPPN) ter v skladu z mnenji zakonitih mnenjedajalcev, torej tistih mnenjedajalcev, ki imajo za izdajo takšnih mnenj pravno podlago v zakonu. V konkretnem primeru je to Zavod za varstvo kulturne dediščine, ki ima neposredno pooblastilo v Zakonu o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1). Ministrstvo za kulturo (MK) nima nobenega pooblastila za dajanje mnenja po ZVKD-1, zato je njihovo mnenje, ki ga danes obravnavamo brez vsake pravne podlage. Zato pozivam MOP in MK da citirajo zakonsko določbo, ki jim je dala pooblastilo dati kakršnokoli mnenje kot mnenjedajalec v predmetnem postopku. Pri tem poudarjam, da se gradbeno dovoljenje ne izdaja na podlagi Ustave, zato ustavne določbe ne morejo biti podlaga za izdajo gradbenega dovoljenja. Predvsem pa MK nima nobene pravne podlage odločati o mnenju ZVKD kot zakonitega mnenjedajalca. Namreč nadzorstvena funkcija MK nad ZVKD ne vsebuje nobene takšne določbe na podlagi katere bi MK lahko odločilo o neveljavnosti zakonitega mnenjedajalca. Poleg tega tudi ni res, da naj bi bil Odlok o zavarovanju nadrejen OPPN, oba sta enakovredna predpisa, jasno pa je, da je pri oblikovanju in sprejemanju prostorskih izvedbenih aktov potrebno upoštevati določila predpisov s področja varstva kulturne dediščine.

24.5 Pooblaščenka Maja Štefula je na zapisnik podala izjavo, da je Ministrstvo za kulturo s predmetnim mnenjem kršilo Zakon o prostorskem načrtovanju in pravila prakse pri sprejemanju podrobnih občinskih prostorskih načrtov in je bilo kot dokaz že predloženo mnenje MK k OPPN z dne 25.3.2010, kateremu je investitor v vseh postopkih projektne dokumentacije nepreklicno sledil.

25 Dne 12. 11. 2020 je investitor seznanil upravni organ, da je Ministrstvu za javno upravo, Inšpektoratu za javni sektor, posredoval pobudo za uvedbo inšpekcijskega nadzora v zvezi z aktom Ministrstva za kulturo št. 221-6/2015/72 z dne 28.09.2020 in predložil dopis odvetnica B. Žigon iz Ljubljane z dne 11. 11. 2020.

26 Dne 20. 11. 2020 je upravni organ z dopisom št. 35105-121/2018-2550-524 zaprosil Mestno občino Ljubljana za obrazložitev poteka in vsebinskih odločitev pri sprejemanju OPPN ter vloge organizacij s področja varstva kulturne dediščine in Ministrstva za kulturo. Mestna občina Ljubljana je odgovorila z dopisom št. 3510-4/2018-41 z dne 4. 12. 2020. Iz dopisa izhaja najprej kronologija ključnih dogodkov postopka sprejemanja OPPN, ki jo predstavljajo v nadaljevanju, v časovnico so dodali tudi ključne dogodke vzporednega postopka priprave Občinskega prostorskega načrta Mestne občine Ljubljana - izvedbeni del (v nadaljevanju OPN MOL ID), saj je OPN MOL ID stopil v veljavo nekaj mesecev za OPPN in v skladu z določbami 109. člena podaljšal veljavnost OPPN. V nadaljevanju je MOL pojasnil, da je MOL OUP (Oddelek za urejanje prostora) v postopku priprave in sprejema OPPN vseskozi usklajeval vsebine OPPN s pristojnimi organizacijami s področja varovanja kulturne dediščine, tudi v luči ugotavljanja skladnosti OPPN z Odlokom o razglasitvi. Na predlog OPPN so bila pridobljena pozitivna mnenja pristojnih institucij za varstvo kulturne dediščine in odločba Ministrstva za okolje in prostor, da so vplivi OPPN na varstvo kulturne dediščine sprejemljivi. Smernice za pripravo OPPN so bile izdane na osnutek OPPN pred uveljavitvijo Odloka o razglasitvi, vendar je bila že takrat registrirana enota kulturne dediščine EŠD 393 Stadion za Bežigradom v postopku za razglasitev spomenika državnega pomena, kar je v smernicah tudi navedeno. Pri pripravi nadaljnjih faz postopka OPPN, po uveljavitvi Odloka o razglasitvi, je MOL OUP ves čas usklajeval vsebine OPPN s pristojnimi organizacijami za varstvo kulturne dediščine, z Zavodom za varovanje kulturne dediščine Slovenije in Ministrstvom za kulturo in jih večkrat zaprosil za vsebinsko dopolnitev smernic, ki so bile tudi izdane. V nobenem od dopisov pristojnih organizacij ni navedeno, da se smernice, izdane 25. 3. 2009, kakorkoli spremenijo glede na Odlok o razglasitvi. Z Ministrstvom za kulturo se je MOL OUP usklajeval tudi pri pripravi predloga OPPN in pridobil pozitivno mnenje, da so z OPPN predlagane rešitve sprejemljive z vidika varstva kulturne dediščine. Skladno z zakonsko določenim postopkom je bila v postopku priprave OPPN izpeljana celovita presoja vplivov na okolje, glede katere je Ministrstvo za okolje in prostor odločilo, da se potrdi plan - OPPN, ob upoštevanju omilitvenih ukrepov in izvajanju monitoringa, kot je navedeno v predlogu OPPN. Odločba je bila izdana, med drugim tudi na podlagi mnenja Ministrstva za kulturo, da so vplivi OPPN, ob upoštevanju omilitvenih ukrepov in kulturnovarstvenih pogojev (št. 172/2005-BV z dne 24. 3. 2010), na varstvo kulturne dediščine sprejemljivi. V 109. členu OPN MOL ID je zapisano, da z dnem uveljavitve tega odloka ostaja v veljavi tudi Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za dele območij urejanja BR 1/1 Stadion, BS 1/2 Bežigrad, BS 1/4 Koroška (Uradni list RS. št. 40/10). Nadalje MOL navaja, da v skladu z navedenim ugotavlja, da je MOL OUP v celoti uskladal vsebine OPPN s smernicami, pogoji in mnenji pristojnih organizacij za varstvo kulturne dediščine ter vodil postopek priprave in sprejema OPPN skladno z veljavno zakonodajo. Navedenemu dopisu so priložene listine navedene v dopisu.

27 Dne 20. 11. 2020 je upravni organ z dopisom št. 35105-121/2018/543 pozval investitorja da se tudi po vsebini opredeli do mnenj Ministrstva za kulturo št. 6221-6/2015/67 z dne 3. 8. 2020 in št. 6221-6/2015/72 z dne 8. 9. 2020. Upravni organ je dne 14. 12. 2020 prejel dopis Elea iC (projektant PGD) št. D 200672, v katerem navajajo, da se investitor in projektanti zavedajo pomembnosti Plečnikovega dela in odgovornosti, ki jo imajo do ohranjanja in prezentacije v prihodnosti. Zato so tudi v dolgoternem procesu projektiranja dosledno upoštevali vsa strokovna mnenja pristojnih organov za varstvo naravne in kulturne dediščine ter njihovih strokovnih sodelavcev. V sodelovanju z ZVKDS je bilo pripravljenih veliko uskladitev, ki so se nanašale na ohranjanje posameznih elementov Plečnikove dediščine. Projekt revitalizacije Plečnikovega stadiona v največji možni meri ohranja posamezne dediščinske elemente s tem, da upošteva vse sodobne pristope ohranjanja kulturnih spomenikov in ohranjanja dejavnosti. Projektanti, izbrani na arhitekturnem natečaju, mednarodno uveljavljen arhitekturni biro Von Gerkan, Marg & partner (v nadaljevanju GMP) so prenovo zasnovali na izkušnji prenove berlinskega olimpijskega stadiona, ki v svetovnih strokovnih krogih velja za vrhunski zgled ohranjanja dejavnosti na kulturno zavarovanem spomeniku. Glede na vrsto gradbenih in drugih posegov, ki so historično zaščiteno območje degradirali in na dejstvo, da spomenik praktično od izgradnje ni bil deležen celovite prenove je projekt, ki je nastal pod avtorstvom GMP edini tak, ki Plečnikovo dediščino ohranja v največjem možnem obsegu, kot je bil prvotno zasnovan. Hkrati pa

omogoča funkcioniranje objekta v enaki namembnosti - organiziranje športnih, kulturnih in drugih prireditev - z upoštevanjem sodobnih uporabniških zahtev. Celotna projektna dokumentacija je bila izdelana skladno z OPPN in konservatorskim načrtom, ki bo podrobneje razdelan v fazi projekta za izvedbo (PZI). V nadaljevanju navajajo obrazložitev skladnosti s 1. in 4. odstavkom 56. člena Odloka, po posameznih točkah, za Stadion, Tribune, Stopnišče ob gloriyeti, Mala paviljona, Zidano ograjo, Objekt nad tribuno, Spominski steber, Streho stadiona, Stolpnico ter Poslovne objekte.

27.1 K dopisu Elea iC št. D 200672 je bil priložen dopis izdelovalca projektne dokumentacije PGD gmp Generalplanungsgesellschaft mbH - Hardenbergstr. 4-5 -10623 Berlin, naslovljen na ELEA IC, Dunajska 21, 1000 Ljubljana z dne 3. 12. 2020, iz katerega izhaja, da jih je njihov lokalni partner družba ELEA iC zaprosil, naj podrobneje razložijo načrt prenove Stadiona za Bežigradom in skladnosti z zahtevami kulturne dediščine. V zvezi s tem navajajo, da so se leta 2009 udeležili mednarodnega arhitekturnega natečaja, na katerem so bili s strani strokovne žirije izbrani za zmagovalce. Od takrat razvijajo projekt v sodelovanju z njihovim lokalnim partnerjem (družbo ELEA IC), investitorjem in Mestno občino Ljubljana. Pri prenovah spomeniško zaščitenih stavb črpajo iz vseh pridobljenih izkušenj, uporabljajo pa tudi znanje s področja stadionske arhitekture ob upoštevanju vseh prostorskih zahtev (OPPN, OPN), ki veljajo na obravnavanem območju. Nadalje je v dopisu navedeno, da kot vzor njihovih izkušenj omenjajo zelo podoben projekt prenove spomeniško zaščitenega berlinskega olimpijskega stadiona, ki je bil zgrajen leta 1932 za olimpijske igre, prenovljen pa leta 2006 za svetovno prvenstvo FIFE. Danes, leta 2020, je berlinski olimpijski stadion še vedno eden najuspešnejših, ikoničnih in trajnostnih primerov stadiona po vsem svetu, ker je v celoti v uporabi kot večnamenski stadion za nogomet, atletske dogodke in koncerte. V nadaljevanju dopisa je pojasnilo njihovega načina načrtovanja obnove in prenove Stadiona za Bežigradom. Začeli so s podrobno in natančno analizo obstoječega objekta, njegovega stanja, konstrukcije, zgodovine in družbene vrednosti za Slovenijo. Navajajo, da vedo, da se lahko propadanje in slabo stanje objekta odpravi samo s funkcionalnim stadionom, ki bi bil v redni uporabi s strani kluba, prireditelja koncertov ali javnega kulturnega zavoda, sicer se bo spomenik spremenil v ruševine. Žal se je to v zadnjih letih že začelo dogajati in nujno je, da se prenova spomenika čim prej začne. Zahteve po najsodobnejšem stadionu so združili z obstoječo strukturo, ne da bi bil pri tem kakor koli oškodovan obstoječi spomenik:

- Glorieta je prosto stoječa in brez kakršnih koli sprememb v njenem videzu;
- Stopnišča vzdolž severne in južne strani gloriete niso prekrita s streho - tako kot v preteklosti;
- Mala paviljona ostajata nespremenjena;
- Celoten obodni opečni zid je prosto stoječ in ostaja nespremenjen;
- Stebrišče na vzhodni strani in bližnja vrtnoarhitekturna zasnova prav tako ostajata nespremenjena;
- Spominski steber bo obnovljen in lociran na zgodovinskem mestu ob opečnatem zidu;
- Elementi grajenih struktur, ki jih je zasnoval arhitekt Jože Plečnik, bodo ostali nespremenjeni in bodo zgolj obnovljeni;
- Kljub novi strehi bo ohranjena vidnost vseh elementov obstoječega stadiona;
- Obstoječa oblika podkve stopničaste arene ostaja - a nekoliko preurejena;

Novi elementi, kot so streha in VIP-lože, območja za hrano in pijačo ter garderobe so pomembni za upravljanje stadiona skladno z današnjimi potrebami. Ti novi elementi ustvarjajo sestavni del obstoječega spomenika, ne da bi negativno posegali vanj. Menijo, da so novi gradbeni elementi pri zasnovi nujni, da bi lahko pridobili stadion, ki bi lahko služil tako prebivalcem Ljubljane, kot obiskovalcem z vsega sveta. Ti elementi so bili postavljeni zelo premišljeno in izpolnjujejo vse prostorske zahteve (OPPN, OPN), ki veljajo na obravnavanem območju. V nadaljevanju dopisa je še enkrat ponovljena podrobna razlaga ugotavljanja skladnosti z veljavnim Odlokom o razglasitvi, 10. in 56. členom.

28 Dne 16. 2. 2021 je upravni organ prejel novo mnenje Zavoda za varstvo kulturne dediščine št. 35102-0620/2014-51 z dne 15. 2. 2021. V tem mnenju ZVKDS navaja, da gradnja Bežigradskega športnega parka na parcelah št. 311/1, 311/2, 311/3, 311/4, 311/5, vse k. o. Bežigrad in parcelah št.

2221/1 (del parcele, ki se zajeda v parcelo 311/2, k. o. Bežigrad), 310/1, 310/2, 310/3, 310/7, 312, vse k. o. Bežigrad, po projektni dokumentaciji PGD št. 311100081, ki jo je izdelala Elea IC, d.o.o. Dunajska cesta 21, Ljubljana, maj 2019, dopolnitev november 2019 in dopolnitev januar 2020, ni sprejemljiva, saj ni skladna z varstvenim režimom, določenim s predpisi iz pristojnosti ZVKDS. ZVKDS izdaja novo mnenje na podlagi poziva Ministrstva za kulturo z dne 5. 2. 2021 št. 6221-6/2015/81, ter ob upoštevanju relevantnih napotkov in ugotovitev Ministrstva za kulturo.

28.1 V mnenju ZVKDS je navedeno, da v pozivu z dne 5. 2. 2021, Ministrstvo za kulturo na podlagi 82. člena ZVKD-1 kot organ, pristojen za nadzor nad izvajanjem javne službe varstva ugotavlja, da je ZVKDS kulturnovarstveno mnenje št. 35105-121/2018 z dne 27. 1. 2020 o sprejemljivosti gradnje Bežigrskega športnega parka izdal v nasprotju s predpisi s področja varstva kulturne dediščine. S takšno ugotovitvijo je ministrstvo že seznanilo ZVKDS v dopisu št. 6221-6/2015/60 z dne 15. 7. 2020 in dopisu št. 6221-6/2015/67 z dne 3. 8. 2020. V obeh dopisih je ministrstvo podalo podrobno utemeljene razloge, zakaj je projektna dokumentacija gradnje Bežigrski športni park pripravljena v nasprotju z Odlokom o razglasitvi. V skladu z veljavnim pravnim redom varstveni režim za spomenike določajo akti o razglasitvi. 28. člen ZVKD-1 sicer res določa, da se kulturnovarstveno soglasje izda za posege v spomenik ali za posege v vplivno območje spomenika v skladu z aktom o razglasitvi spomenika ali prostorskim aktom ali aktom o določitvi varstvenih območij dediščine, vendar pa je navedeno določbo potrebno razumeti v luči 13. člena ZVKD-1, iz katerega nedvomno izhaja, da je varstveni režim za kulturne spomenike določen v aktu o razglasitvi. Zato citirano kulturnovarstveno mnenje ZVKDS temelji na napačni pravni podlagi, ker se sklicuje predvsem na OPPN. To pomeni, da je mnenje ZVKDS, da je projektna dokumentacija PGD št. 311100081 sprejemljiva in skladna z varstvenim režimom, določenim s predpisi iz pristojnosti ZVKDS, nezakonito in bi izvedba projekta na osnovi omenjene projektne dokumentacije pomenila uničenje večine varovanih vrednot Plečnikovega stadiona. Ministrstvo za kulturo zato nalaga ZVKDS, da najpozneje do 15. 2. 2021 Ministrstvu za okolje in prostor izda novo kulturnovarstveno mnenje o sprejemljivosti gradnje Bežigrski športni park, v katerem bodo upoštevane ugotovitve v prej omenjenih dopisih Ministrstva za kulturo z dne 15. 7. 2020 in z dne 3. 8. 2020.

28.2 ZVKDS v obrazložitvi odločitve navaja relevantne določbe Odloka o razglasitvi in ZVKD-1. ZVKD-1 v drugem odstavku 28. člena določa, da se kulturnovarstveno soglasje za posege v spomenik ali vplivno območje spomenika izda v skladu z aktom o razglasitvi ali prostorskim aktom. Prostorska akta, ki veljata za območje Stadiona, sta OPN ter OPPN. Medtem ko OPN ne določa varstvenih režimov kulturnih spomenikov, pa OPPN z veliko mero natančnosti določa prostorske ureditve in pogoje za gradnjo objektov ter tudi rešitve in ukrepe za celostno ohranjanje kulturne dediščine. Ministrstvo za kulturo v svojem pozivu za izdajo novega kulturnovarstvenega mnenja z 5. 2. 2020 poudarja, da varstveni režim za spomenike določajo akti o razglasitvi. Prostorski akti (OPN, OPPN) določajo varstveni režim le za registrirano dediščino, ki nima statusa spomenika. 28. člen ZVKD-1 sicer res določa, da se kulturnovarstveno soglasje izda za posege v spomenik ali za posege v vplivno območje spomenika v skladu z aktom o razglasitvi spomenika ali prostorskim aktom ali aktom o določitvi varstvenih območij dediščine, vendar pa je navedeno določbo potrebno razumeti v luči 13. člena ZVKD-1, iz katerega nedvomno izhaja, da je varstveni režim za kulturne spomenike določen v aktu o razglasitvi. Glede na to, se pri pripravi tega mnenja ZVKDS ni opiral na določbe OPPN.

28.3 ZVKDS v opisu načrtovane gradnje navaja, da so gradnje na območju posega predvidene v treh prostorskih enotah, pri čemer prostorska enota P1 obsega območje samega stadiona znotraj obstoječega obodnega zidu, prostorska enota P2 območje južno od stadiona v vogalu med Vodovodno cesto in Samovo Cesto ter prostorska enota P3 območje severno od stadiona med njegovim obodnim zidom ter Koroško cesto. Območje prostorske enote P1 sovpada z območjem kulturnega spomenika Ljubljana - Stadion za Bežigradom (EŠD 393), medtem ko sta območji P2 in P3 v vplivnem območju tega spomenika.

28.4 V prostorski enoti P1 je predvidena novogradnja nogometnega igrišča, obdanega s tribunami, ki

sledijo konceptu obstoječih, v brežino postavljenih sedežnih tribun. Nad tribunami je načrtovan dvoetažni objekt z VIP ložami, pokrit s streho stadiona. Poleg tega je v prostorski enoti P1 v severozahodnem delu načrtovan še vstopni objekt trikotne tlorisne zasnove s stranico trikotnika cca 62 m, na vzhodni strani ob obodnem zidu pa še gradnja enoetažnih objektov. V prostorski enoti P2 je predvidena gradnja stolpnice s hotelskim oziroma poslovnim delom z etažnostjo P+17 in višino venca 70.4 m. V prostorski enoti P3 je predvidena gradnja treh poslovnih objektov pravokotne tlorisne oblike tlorisnih dimenzij 31 x 18,4 m z etažnostjo P + 4. Vse tri prostorske enote so skoraj v celoti podkletene s kletjo v štirih oziroma petih podzemnih etažah.

28.5 Obstoječi objekti, ki se ohranijo oziroma v času gradnje obnovijo skladno z konservatorskim načrtom, so:

- glorieta ter stopnišče severno in južno od glorieta ;
- paviljona (ki se ju v času gradnje odstrani in nato obnovi);
- obodni zid stadiona (v skladu s konservatorskim načrtom in kulturnovarstvenim mnenjem je dovoljena začasna odstranitev zidu med gradnjo na južni, zahodni in severni strani);
- spominski steber z vetrnico strani neba ;
- vrtno arhitekturna ureditev pred pokritim stebriščem;
- ter koncept v brežino postavljenih sedežnih tribun na obeh straneh glorieta.

28.6 Za potrebe gradnje objektov v prostorski enoti P1 je načrtovana odstranitev neustreznih elementov na glorieta (reflektorji, ura, tabla z rezultati, reklame, prizidek k severnemu paviljonu, vseh objektov in delov objektov na območju stadiona, ki niso del originalne arhitekturne zasnove Jožeta Plečnika (npr. komentatorske kabine, sanitarije v kontejnerjih, VIP vhoda, kioskov za prodajo vstopnic, v brežino postavljenih sedežnih tribun, garderob ter transformatorske postaje).

28.7 ZVKDS navaja, da je po pregledu projektne dokumentacije jasno, da načrtovana gradnja stadiona in drugih objektov v območju spomenika Ljubljana - Stadion za Bežigradom (EŠD 393), torej v prostorski enoti P1, ni prilagojena vrednotam spomenika in skladna z varstvenim režimom Odloka o razglasitvi. Varstveni režim 56. člena Odloka o razglasitvi zapoveduje podreditev vseh posegov v spomenik in njegove enote ohranjanju spomenika v obliki, legi, gabaritih, konstrukciji, materialih, strukturi in barvni podobi ter prepoved spreminjanja varovanih elementov spomenika. Projekt Bežigrajski športni park je že kot vrsta gradnje opredeljen kot »novogradnja in odstranitev objekta«, načrtovani posegi pa bodo skoraj povsem preglasili obstoječe. Ohranjanja dediščine ni mogoče doseči le na konceptualni ravni, temveč predvsem kot fizično ohranitev izpričane materialne substance spomenika in njegovih drugih značilnosti, ki so nosilci dediščinskih vrednot. Kar je še pomembnejše, ohranjanja ni mogoče doseči z ohranjanjem posameznih dediščinskih elementov, temveč kot celoto, kjer so še bolj kot posamični elementi pomembni odnosi med njimi, prostori, ki z njimi tvorijo celoto, ohranjeni pomeni in funkcije in ne nazadnje spomini in asociacije, ki jih celota materializira.

28.8 Glorieta in pokrito stebrišče sta po projektu edina dela Plečnikovega stadiona, za katera se načrtuje obnova v smislu konservatorsko-restavratorskih del. Vsa ostala dela so izključno gradbena, bodisi kot odstranitev, novogradnja ali repliciranje obstoječih delov spomenika (odstranitev in izvedba replike). Iz projekta je razvidno, da se razlog za odstranitev in repliciranje ne nahaja v izgubi dediščinskih lastnosti (npr. poškodovanje), temveč ker se morajo posamezni deli umakniti gradnji novega objekta. Konservatorska obnova avtentičnih elementov znaša le manjši delež celotnega projekta, vsi posegi na varovane vrednote, z izjemo glorieta in stebriščne lope pa naj bi bili izvedeni z metodo repliciranja oziroma rekonstrukcije.

28.9 ZVKD-1 sicer v 28. členu določa, da je v postopku izdaje kulturnovarstvenega soglasja sicer treba upoštevati okoliščino, če predlagani posegi omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev dediščine. Vendar je prvenstveno treba odločati o tem, ali je za obstoj dediščine bolje, da se poseg odobri ali se ohrani v obstoječi obliki (sedmi odstavek 28. člena). Že samo to razmerje, kjer konservatorsko restavratorski posegi predstavljajo zelo majhen del celotne investicije,

ostalo pa je namenjeno novogradnjam, nedvoumno kaže na to, da pri načrtovanih gradnjah v območju spomenika ne moremo govoriti o prilagoditvah in iskanju kompromisov, temveč o popolni podreditvi spomenika novim posegom.

28.10 Tudi načrtovane gradnje v vplivnem območju spomenika so v neskladju z varstvenim režimom Odloka o razglasitvi (9. odstavek 56. člena). V vplivnem območju je potrebno zagotavljati ohranjanje vedut na spomenik in s spomenika na okolico. Poleg tega je potrebno ohranjanje obstoječega nepozidanega odprtega prostora in tradicionalne rabe prostora, kjer je to nujno za ohranjanje integritete kulturnega spomenika. Odlok o razglasitvi v izjemnih primerih res dopušča gradnjo začasnih objektov na območju obstoječih odprtih prostorov, kadar so ti potrebni za uporabo, funkcioniranje, ohranjanje in prezentacijo spomenika in so skladni s kulturnovarstvenimi pogoji, vendar pa načrtovani objekti na vplivnih območjih nisočasne narave niti niso nujno potrebni za uporabo, funkcioniranje, ohranjanje in prezentacijo spomenika. Gradnje tako številnih in predimenzioniranih objektov v vplivnem območju tudi ni mogoče utemeljevati s stališča zagotavljanja trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev samega spomenika. Poleg tega gradnja v vplivnem območju ne podpira uveljavitve namena, zaradi katerega je bil stadion razglašen za kulturni spomenik državnega pomena. Glede na navedeno ZVKDS meni, da gradnja Bežigrajskega športnega parka ni skladna z varstvenim režimom Odloka o razglasitvi in izdaja negativno mnenje o njegovi sprejemljivosti.

29 Upravni organ je prejeto mnenje ZVKD posredoval investitorju in ga pozval da svoje pisno stališče lahko posreduje v roku 15 dni. Investitor se je do mnenja ZVKDS opredelil v vlogi pooblaščenke, odvetnice B. Žigon iz Ljubljane, z dne 25. 2. 2021 (prejeto dne 1. 3. 2021), v katerem navaja, da je v uvodu mnenja z dne 15. 2. 2021, ZVKDS zapisal, da izdaja Mnenje na podlagi 1. točke 84. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (v nadaljevanju: ZVKD-1), v povezavi z 31. in 52. členom GZ ter na podlagi vloge MOP za izdajo mnenja o sprejemljivosti gradnje v integralnem postopku izdaje gradbenega dovoljenja za objekt Bežigrajski športni park. ZVKDS v uvodu Mnenja ni navedel tudi datuma vloge MOP, zato investitor sklepa, da se vloga nanaša na poziv MOP št. 35105-121/2018/45 z dne 16. 5. 2019, s katerim je MOP, v integralnem postopku izdaje gradbenega dovoljenja investitorju za gradnjo Bežigrajskega športnega parka, pozval mnenjedajalce, da v skladu s 1. odstavkom 52. člena GZ najkasneje v 30 dneh od prejema tega dopisa pošljejo pisno mnenje o sprejemljivosti nameravane gradnje z vidika njihove pristojnosti in morebitne pogoje, ki se nanašajo na izvedbo gradnje in uporabo objekta. Na navedeni poziv MOP je ZVKDS izdal Kulturnovarstveno mnenje o sprejemljivosti gradnje z dne 11. 7. 2019 (v nadaljevanju: Mnenje z dne 11. 7. 2019), v katerem je ugotovil, da je investitorjeva gradnja sprejemljiva in skladna z varstvenim režimom, določenim s predpisi iz pristojnosti ZVKDS, razen v delu, ki se nanaša na gradnjo objekta nad tribunami stadiona, obliko strehe in odmika med malima paviljonoma in sedežnimi tribunami. V pravkar citiranem mnenju je ZVKDS dal tudi natančna navodila za odpravo navedenih neskladnosti. Nato so sledili usklajevalni sestanki med predstavniki MOP, investitorjem in predstavniki ZVKDS. Tako iz zapisnika s sestanka dne 27. 8. 2019 pri MOP izhaja, da so predstavniki investitorja MOPu že posredovali popravke projektne dokumentacije PGD in predstavniki ZVKDS so izjavili, da predstavljene rešitve na tem sestanku predstavljajo osnovo za nadaljnjo obravnavo in izdajo mnenja pristojnega mnenjedajalca. Dne 9. 12. 2019 je MOP ponovno pozval ZVKDS k izdaji mnenja, da je projektna dokumentacija skladna s predpisi s področja varstva kulturne dediščine. Pred izdajo kulturnovarstvenega mnenja o sprejemljivosti gradnje s strani ZVKDS so še potekala usklajevanja med predstavniki ZVKDS in investitorjem, ki so se zaključila na sestanku dne 15. 1. 2020, na katerem so predstavniki ZVKDS podali še zadnje predloge za dopolnitev predložene projektne dokumentacije. To izhaja iz priložene Zabeležke ZVKDS z dne 16. 1. 2020. Investitor je podane predloge v celoti upošteval in dne 24. 1. 2020 ZVKDS posredoval dopolnjeno projektno dokumentacijo št. 311100081, ki jo je izdelala Elea-IC d.o.o.. ZVKDS je nato dne 27. 1. 2020 izdal Kulturnovarstveno mnenje o sprejemljivosti gradnje (v nadaljevanju: Mnenje z dne 17. 1. 2020), v katerem je ugotovil, da je projektna dokumentacija PGD št. 311100081, ki jo je izdelala Elea-IC d.o.o. maja 2019, dopolnitev november 2019 in dopolnitev januar 2020 za poseg v Bežigrajski športni park, sprejemljiva in skladna z varstvenim režimom, določenim s predpisi iz pristojnosti ZVKDS. Projektna dokumentacija za poseg

v Bežigrasjski športni park se od tedaj dalje ni nič spreminjala. Mnenje ZVKDS z dne 17. 1. 2020 je nato Ministrstvo za kulturo RS (v nadaljevanju: MK) sicer odpravilo in izdalo novo »Mnenje o sprejemljivosti gradnje« št. 6221-6/2015/72 z dne 28. 9. 2020, v katerem je ugotovilo, da projektna dokumentacija DGD (opomba: pravilno PGD) št. 311100081, ki jo je izdelala ELEA IC d.o.o. za posege v Bežigrasjski športni park, ni sprejemljiva in skladna z varstvenim režimom Odloka o razglasitvi del arhitekta Jožeta Plečnika v Ljubljani za kulturne spomenike državnega pomena. Ker pa je navedeno mnenje izdal nepristojni organ in brez vsake pravne podlage, je investitor v svoji vlogi z dne 8. 10. 2020 predlagal naslovnemu organu, da ga v predmetnem postopku ne upošteva. Investitor je naslovnemu organu še predlagal, da nadaljuje s postopkom, saj je v postopku bilo že pridobljeno Mnenje ZVKDS z dne 17. 1. 2020 (opomba: pravilno 27. 1. 2020), ki je pozitivno in ga je izdal pristojni mnenjedajalec na podlagi 52. člena GZ. V navedeni vlogi je investitor natančno utemeljil svoj predlog in razloge, zaradi katerih je Mnenje o sprejemljivosti gradnje, ki ga je izdalo MK, neupoštevno, ki jih v izogib nepotrebnemu ponavljanju v tej vlogi ne navaja, saj se vloga nahaja v predmetnem upravnem spisu. Poleg tega pa je očitno do takšnega zaključka prišlo tudi MK, saj je z dopisom z dne 4. 2. 2021 pozvalo ZVKDS, da najpozneje do 15. 2. 2021 posreduje pristojnemu organu za izdajo gradbenega dovoljenja za Bežigrasjski športni park novo kulturnovarstveno mnenje o sprejemljivosti gradnje, v katerem bo upoštevalo ugotovitve, ki mu jih je posredovalo MK v dopisih z dne 15. 7. 2020 in z dne 3. 8. 2020. Nadalje je v dopisu navedeno, da je na navedeni dopis MK z dne 4. 2. 2021 torej ZVKDS izdal novo Mnenje z dne 15. 2. 2021, čeprav MK nima pristojnosti naročiti ZVKDS kakšno mnenje mora izdati. V 83. členu ZVKD-1 je namreč določeno, da je Zavod za varstvo kulturne dediščine tisti zavod, ki ga država ustanovi za izvajanje javne službe varstva nepremične dediščine v skladu s tem zakonom. Dalje je v drugem odstavku 84. člena določeno, da zavod na podlagi javnega pooblastila izdaja kulturnovarstvene pogoje in soglasja (v skladu z GZ je soglasje sedaj poimenovano mnenje) za posege v dediščino. In v 82. členu ZVKD-1 je določena le nadzorna funkcija MK nad zavodom, vendar ne v takšnem smislu, kot si ga je uzurpiralo MK v dopisu z dne 4. 2. 2021. V navedeni določbi zakona je samo določeno, da v primeru, ko ministrstvo ugotovi, da nosilec javne funkcije ne opravlja svoje funkcije v skladu s predpisi in nepravilnosti na poziv ministrstva ne odpravi, je to razlog za razrešitev poslovnega organa, organa upravljanja ali pa za prenehanje javnega pooblastila. ZVKDS je torej ustanovljen z ZVKD-1 in z istim zakonom mu je tudi dano javno pooblastilo. Nadalje iz dopisa izhaja, da se v predmetnem integralnem postopku torej nahajata dve Kulturnovarstveni mnenji o sprejemljivosti gradnje in sicer eno z dne 27. 1. 2020 in drugo z dne 15. 2. 2021. Obe mnenji je izdal ZVKDS kot pristojni mnenjedajalec v postopku izdaje gradbenega dovoljenja za Bežigrasjski športni park. V Mnenju z dne 27. 1. 2020 je ZVKDS ugotovil, da je projektna dokumentacija DGD št. 311100081, ki jo je izdelala Elea-IC d.o.o. maja 2019, dopolnitev november 2019 in dopolnitev januar 2020 za poseg v Bežigrasjski športni park, sprejemljiva in skladna z varstvenim režimom, določenim s predpisi iz pristojnosti ZVKDS. V Mnenju z dne 15. 2. 2021 pa je ZVKDS ugotovil, da projektna dokumentacija DGD št. 311100081, ki jo je izdelala Elea-IC d.o.o. maja 2019, dopolnitev november 2019 in dopolnitev januar 2020 za poseg v Bežigrasjski športni park, ni sprejemljiva, ker ni skladna z varstvenim režimom, določenim s predpisi iz pristojnosti ZVKDS. Obe mnenji torej temeljita na isti projektni dokumentaciji za poseg v Bežigrasjski športni park. V obrazložitvi Mnenja z dne 15. 2. 2021 je ZVKD poudaril, da izdaja mnenje na poziv MK v dopisu z dne 5. 2. 2021. V tem dopisu MK kot organ, pristojen za nadzor nad izvajanjem javne službe varstva, ugotavlja, da je ZVKDS izdal Mnenje z dne 27. 1. 2020 v nasprotju s predpisi s področja varstva kulturne dediščine, torej v nasprotju z Odlokom o razglasitvi. Po mnenju MK namreč varstveni režim za spomenike določajo akti o razglasitvi in ne prostorski akti, kljub temu, da je v 28. členu ZVKD-1 določeno, da se kulturno varstveno soglasje za posege v spomenik ali vplivno območje spomenika izda v skladu z aktom o razglasitvi ali prostorskim aktom. Po mnenju MK je namreč 28. člen ZVKD-1 potrebno razumeti v luči 13. člena istega zakona, iz katerega nedvomno izhaja, da je varstveni režim za kulturne spomenike določen v aktu o razglasitvi. Zato po oceni MK Mnenje ZVKDS z dne 27. 1. 2020 temelji na napačni pravni podlagi, ker se sklicuje predvsem na Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za dele območij urejanja BR1/1 Stadion, BS1/2 Bežigrad in BS1/4 Koroška (Uradni list RS, št. 40/10-2010 - v nadaljnjem besedilu: OPPN). MK v svojem dopisu zaključuje, da je Mnenje ZVKDS z dne 27. 1. 2020 nezakonito in bi izvedba projekta na podlagi omenjene projektna dokumentacije pomenila uničenje večine varovanih

vrednot Plečnikovega stadiona. Zato MK v dopisu poziva ZVKDS, da izda novo mnenje, v katerem bodo upoštevane vse ugotovitve MK v predhodnih dopisih. MK si je torej kot politični organ uzurpiralo pristojnost ZVKDS, ki jo ima le ta po ZVKD-1 z zakonom dano javno pooblastilo in podalo strokovno oceno usklajenosti predloženega projekta s predpisi s področja ZVKDS. Pri tem pa investitor še poudarja, da je MK celo napačno uporabilo pravno podlago za izdajo kulturnovarstvenega mnenja. Poleg navedenega investitor še izpostavlja nedovoljeno arbitrarnost MK, ki je več kot 10 let v celoti podpiralo predmetni projekt, sedaj je pa nenadoma ugotovilo, da je le ta v nasprotju z Odlokom o razglasitvi in da projekt pomeni uničenje večine elementov varovane Plečnikove dediščine. V preteklosti je namreč MK aktivno sodelovalo, tako v postopku sprejema OPPN, kot tudi v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja, ki ga je vodila Agencija Republike Slovenije za okolje (v nadaljevanju: ARSO) v letih od 2010 do 2018. V teh postopkih je bila obravnavana enaka projektna dokumentacija za izdajo gradbenega dovoljenja za gradnjo Bežigradskega športnega parka, razen manjših popravkov, kot je v predmetnem postopku. V zvezi z navedenim se investitor sklicuje na svoje navedbe v vlogi z dne 10. 8. 2020, v kateri je tudi natančno navedel soglasja MK k sprejemu OPPN in tudi Mnenje MK o sprejemljivosti vplivov občinskega prostorskega akta na okolje (kulturno dediščino). V Mnenju k OPPN je MK celo izrecno zapisalo, da so gradivo v sodelovanju s pristojno strokovno javno službo (torej z ZVKDS - opomba avtorja), pregledali in ugotovili, da so predlagane rešitve sprejemljive z vidika varstva kulturne dediščine, zaradi česar MK podaja pozitivno mnenje k predlogu OPPN. Dalje je MK v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja za projekt BŠP ugotovilo, da je izdano soglasje skladno s kulturnovarstvenim režimom, določenim v Odloku o razglasitvi in da je projekt skladen z njim. Prav tako je MK tudi aktivno sodelovalo pri usklajevanju projekta pred izdajo Mnenja ZVKDS z dne 27. 1. 2020. Le kako je MK po več kot 10 letih soglašanja s projektom nenadoma ugotovilo, da je Mnenje ZVKDS z dne 27. 1. 2020 nezakonito, ker temelji na napačni pravni podlagi, saj razlaga, ki jih za utemeljitev nezakonitosti navaja MK in jih je v obrazložitvi Mnenja z dne 15. 2. 2021 povzel tudi ZVKDS, nimajo podlage v veljavni zakonodaji. ZVKDS v obrazložitvi Mnenja z dne 15. 2. 2021 torej ugotavlja, da načrtovana gradnja stadiona in drugih objektov v območju spomenika Ljubljana - Stadion za Bežigradom (EŠD 393) v prostorski enoti P1 ni prilagojena vrednotam spomenika in skladna z varstvenim režimom Odloka o razglasitvi, saj varstveni režim 56. člena Odloka o razglasitvi zapoveduje podreditev vseh posegov v spomenik in njegove enote ohranjanju spomenika v obliki, legi, gabaritih, konstrukciji, materialih, strukturi in barvni podobi ter prepoved spreminjanja varovanih elementov spomenika. Ohranjanja dediščine ni mogoče doseči z ohranitvijo posameznih dediščinskih elementov, temveč kot celoto, kjer so še bolj kot posamezni elementi pomembni odnosi med njimi, prostori, ki tvorijo celoto, ohranjeni pomeni in funkcije ter spomini in asociacije, ki jih celota materializira. Kaj je nameraval ZVKDS s temi navedbami povedati, je nejasno. Namreč prav s predmetnim projektom bo investitor zadostil vsem kogentnim predpisom v zvezi z varstvenim režimom zadevnega območja. Namreč Plečnikov stadion oziroma njegove dele je močno načel zob časa, saj že vrsto let pred pričetkom projekta Bežigradski športni park ni bil vzdrževan. To izhaja tudi iz strokovnega gradiva dr. Petra Krečiča iz leta 1993, katerega investitor prilaga. Vsi pristojni organi na področju varstva kulturne dediščine so namreč mnenja, da je prav načrtovani projekt edina možnost, da se začne prenova stadiona in s tem njegova ohranitev. Enako stališče je zastopalo tudi resorno ministrstvo, torej MK, vse do julija 2020. In bolj ko se začetek obnove odmika, bolj je ogroženo obravnavano delo Jožeta Plečnika. Ravno z izvedbo predmetnega projekta bo mogoče doseči, da se bo delo Jožeta Plečnika ohranilo v celoti. Saj vsi tisti, ki predvideni obnovi Plečnikovega stadiona nasprotujejo, ne ponujajo nobene druge rešitve, kot nadaljevanje propadanja, ko torej ne bo več mogoče ničesar rešiti. Investitor predlaga MOP, da za ugotovitev, v kako slabem gradbenem stanju so varovani elementi spomenika, določeni v 10. členu Odloka, vpogleda natančno v konservatorski načrt za nameravano gradnjo iz julija 2010, ki jo je pod št. 26/10 KN/2 izdelal ZVKDS, restavratorski center, Poljanska 40, Ljubljana (v nadaljevanju: Konservatorski načrt), ki se že nahaja v spisu. Nadalje iz dopisa izhaja, da investitor ugotavlja, da je ZVKDS v svojem Mnenju z dne 15. 2. 2021 popolnoma prezrl določbe ZVKD-1 oziroma jih celo napačno citira. ZVKD-1 v 3. odstavku 28. člena določa, da se kulturnovarstveno soglasje za posege, za katere je predpisano gradbeno dovoljenje, izda kot projektno soglasje v skladu s predpisi, ki urejajo graditev. Dalje je v 4. odstavku istega člena določeno, da se kulturnovarstveno soglasje za posege v spomenik ali za posege v

vplivno območje spomenika izda v skladu z aktom o razglasitvi ali s prostorskim aktom. In v 5. odstavku 28. člena ZVKD-1 je še določeno, da je pri odločanju o izdaji kulturnovarstvenega soglasja treba pretehtati razloge za poseg in razloge za ohranitev dediščine v obstoječi obliki. V prid odobritve posega je posebej treba šteti okoliščino, če predlagani posegi omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev dediščine. Navedene določbe so kogentne narave in jih pristojni upravni organ v predmetnem postopku izdaje gradbenega dovoljenja investitorju mora upoštevati. Prav tako bi jih moral upoštevati tudi ZVKDS ob izdaji Mnenja z dne 15. 2. 2021, pa investitor ugotavlja, da svoje mnenje celo utemeljuje s sedmim odstavkom 28. člena ZVKD-1, ki je neobstoječ. Navedena zakonska določba veljavnega ZVKD-1 ima namreč samo 5 odstavkov. Mnenje ZVKDS z dne 15. 2. 2021 torej ne temelji na pravi pravni podlagi, zato ga MOP pri odločanju v predmetnem postopku ne sme upoštevati. Poleg tega so tudi ostale navedbe v Mnenju z dne 15. 2. 2021 v zvezi z ohranjanjem posameznih elementov spomenika neresnične, kar nedvoumno izhaja iz same DGD. S predlaganim projektom bodo namreč po izvedbi projekta ohranjene prav vse varovane sestavine spomenika, ki so določene v 6. odstavku 10. člena Odloka o razglasitvi, in sicer v njihovi izvorni podobi. Namreč v okviru načrtovanih posegov je predvideno, da bodo izvedeni tudi vsi potrebni restavratorski posegi na sedaj močno poškodovanih ali načetih elementih, ki so opredeljeni kot varovane sestavine: velika tribuna oziroma glorieta, stopniščni del ob severni in južni strani glorieta, obe mali tribuni oziroma paviljona na severovzhodni in jugovzhodni strani, zidana opečna obodna ograja z originalnimi detajli okoli vsega stadiona, vhodno prekrito stebrišče na vzhodni strani, v brežine razporejene sedežne tribune, spominski steber z vetrnico, ohranjeni deli stavbne opreme, ki jo je načrtoval arhitekt Jože Plečnik, in vrtnoarhitekturna ureditev pred vhodnim stebriščem, ki jo je načrtoval arhitekt Jože Plečnik. Vsi naštetih elementi so še posebej opredeljeni v Konservatorskem načrtu, izdelanim v skladu s Pravilnikom o izdelavi konservatorskega načrta (Uradni list RS, št. 66/2009), ki je osnova za konservatorsko-restavratorski projekt, v katerem bo podrobno opredeljena tehnologija in obseg konservatorsko-restavratorskih posegov. Za stališče, da mora biti celoten stadion obnovljen zgolj v izvorni obliki in brez kakršnih koli dodatnih pozidav, pa ni prav nobene pravne podlage, saj Odlok o razglasitvi v 6. odstavku 10. člena izrecno našteva tiste elemente Plečnikovega stadiona, ki jih je potrebno ohraniti v izvorni obliki. In prav vsi elementi so vključeni v projekt, ki je predmet obravnave v predmetnem postopku in bodo obnovljeni v izvorni obliki. Prav tako je nerazumljiva ugotovitev ZVKDS v Mnenju z dne 15. 2. 2021, da sta glorieta in pokrito stebrišče edina dela Plečnikovega stadiona, za katera se načrtuje obnova v smislu konservatorsko-restavratorskih del, vsa ostala dela pa so gradbena, bodisi odstranitev, novogradnja ali repliciranje obstoječih delov spomenika. ZVKDS očitno niso poznani pojmi, ki jih za posege v spomenik opredeljuje GZ. Namreč tudi vsaka obnova se izvaja z gradbenimi deli, tako kot vsaka novogradnja, rekonstrukcija oziroma vsak poseg v prostor. Način izvajanja posamezne gradnje je v konkretnem primeru določen s Konservatorskim načrtom, katerega dopolnitev pa bo investitor naročil, kot je to določeno v 2. točki izreka Kulturnovarstvenega mnenja z dne 27. 1. 2020. V navedenem mnenju je ZVKDS določil, da mora investitor pred pričetkom del, v fazi projektiranja za izvedbo gradnje (PZI), dopolniti Konservatorski načrt in izdelati končno verzijo konservatorsko-restavratorskega projekta, iz katerega bo podrobno razviden obseg rekonstrukcij v smislu anastiloze, restavratorskih in konzervatorskih posegov ter drugih specializiranih del. V fazi izdelave PZI je ZVKDS tudi določil, da je pred pričetkom kakršnih koli del potrebno izdelati tudi natančen projekt rušitve oziroma odstranitve - projekt razstavitve in rekonstrukcije začasno odstranjenih objektov z natančnim posnetkom stanja z vsemi detajli in označitvami posameznih elementov. Način izvajanja del namreč ni predmet odločanja v postopku izdaje gradbenega dovoljenja, temveč je to predmet PZI, ki pa mora prav tako biti izdelan pred pričetkom del, kot to določata 61. in 63. člen GZ. ZVKDS v Mnenju z dne 15. 2. 2021 še navaja, da je načrtovana gradnja v vplivnem območju spomenika v neskladju z varstvenim režimom Odloka o razglasitvi (9. odst. 56. člena). Vendar pa je potrebno navedeno določbo Odloka o razglasitvi tolmačiti v skladu z 10. členom, ki v 6. točki v 10. alineji zahteva samo ohranjanje vedute stadiona med vhodnim stebriščem in glorieta, kar pa je s projektno dokumentacijo zagotovljeno. Glede gradnje v vplivnem območju pa je posege v vplivno območje potrebno razlagati z zgodovino projekta ter določili OPPN, v katerem je opredeljena gradnja v vplivnem območju. Prav iz navedenih razlogov ni smiselno ohranjati nepozidanega prostora ter tradicionalne rabe prostora. Dejstvo je, da je stadion obdan z vseh štirih strani s prometnicami

(Dunajska, Samova, Vodovodna in Koroška) in zato ni mogoče govoriti o kakršni koli tradicionalni rabi prostora, ki bi jo bilo potrebno ohranjati. Prostor med prometnicami in samim spomenikom pa je nujno potreben za funkcionalno rabo stadiona s pripadajočimi dejavnostmi in servisnimi prostori kot tudi za parkirne kapacitete. Zato je stališče ZVKDS v predzadnjem odstavku obrazložitve Mnenja z dne 15. 2. 2021 nestvarno in v celoti nesprejemljivo. ZVKDS torej pomanjkljivo citira pravno podlago za izdajo mnenja ZVKDS kot mnenjedajalca v skladu z 52. členom GZ. Ni dvoma, da je varstveni režim Plečnikovega stadiona določen z Odlokom o razglasitvi, na podlagi katerega je nato Mestna občina Ljubljana sprejela OPPN, s katerim so določeni pogoji za izdajo gradbenega dovoljenja v integralnem postopku za gradnje na območju stadiona. Če za to območje OPPN ne bi bil sprejet, za gradnjo na tem območju pristojno ministrstvo ne bi moglo izdati gradbenega dovoljenja, saj pogoji gradnje ne bi bili določeni. V 43. in 57. členu GZ so namreč določeni pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da pristojni organ lahko izda investitorju gradbeno dovoljenje. Tako je v 43. členu GZ med ostalim določeno, da pristojni organ za gradbene zadeve izda gradbeno dovoljenje, če je gradnja skladna z določbami prostorskega izvedbenega akta v delu, ki se nanaša na graditev objektov, in z določbami predpisov o urejanju prostora ter če je nameravana gradnja skladna s predpisi, ki so podlaga za izdajo mnenj. OPPN je torej pravna podlaga za presojo izpolnjevanja pogojev za izdajo gradbenega dovoljenja v integralnem postopku za BŠP investitorju v predmetnem postopku. Dalje je v 57. členu GZ še določeno, da pristojni upravni organ za gradbene zadeve izda gradbeno dovoljenje v integralnem postopku, če so izpolnjeni pogoji za izdajo gradbenega dovoljenja iz 43. člena istega zakona in če nameravana gradnja nima pomembnih škodljivih vplivov na okolje. Investitor predlaga upravnemu organu, da nadaljuje s postopkom izdaje gradbenega dovoljenja v predmetnem postopku in upošteva kot mnenje mnenjedajalca ZVKDS Mnenje z dne 27. 1. 2020, saj so bila v postopku pridobivanja mnenj po 52. členu GZ izvedena vsa potrebna usklajevanja z vsemi mnenjedajalci, tudi v zvezi s sprejemljivostjo nameravane gradnje, tako z ZVKDS, kot tudi z njegovim Restavratorskim centrom in tudi z MK. Vsa ta usklajevanja so bila usmerjena v skladnost nameravane gradnje z Odlokom o razglasitvi in z veljavnim OPPN, ki ureja zadevno območje. Sicer pa pristojni upravni organ mora izdati gradbeno dovoljenje v skladu s pogoji veljavnega prostorskega izvedbenega akta, torej v skladu z OPPN. Investitor je dopisu priložil tudi dokaze (Zapisnika sestanka dne 27. 8. 2019 pri MOP, že v spisu, Zabeležka ZVKDS z dne 16. 1. 2020, Dopis investitorja z dne 24. 1. 2020 s priložo, naslovljen na MOP, Dopis MK z dne 4. 2. 2021, naslovljen na ZVKDS, Sklep MK št. 3510-56/2008/27 z dne 26. 3. 2012, že v spisu, Konservatorski načrt števil. 26/10 KN/2 iz julija 2010, ki jo je izdelal ZVKDS, restavratorski center, Poljanska 40, Ljubljana, že v spisu, Strokovno gradivo dr. Petra Krečiča iz leta 1993).

30 Dne 11. 3. 2021 je upravni organ seznanil investitorja s tem, da ni mogoče ugoditi njegovi zahtevi za izdajo gradbenega dovoljenja iz razloga, ker ni izpolnjen pogoj iz 3. točke 43. člena GZ, saj iz mnenj MK št. 6221-6/2015/67 z dne 3. 8. 2020 in št. 6221-6/2015/72 z dne 28. 9. 2020 ter mnenja ZVKD z dne 15. 2. 2021, izhaja da varstveni režim za spomenike določajo akti o razglasitvi, prostorski akti določajo varstveni režim le za registrirano dediščino, ki nima statusa spomenika, ter da predmetna gradnja, predvidena v PGD št. 311100081, maj 2019, dopolnitev november 2019 in januar 2020, izdelal Elea iC d.o.o., Ljubljana, ni skladna z Odlokom o razglasitvi del arhitekta Jožeta Plečnika v Ljubljani za kulturne spomenike državnega pomena (Uradni list RS, št. 51/09, 88/14, 19/16, 76/17 in 17/18), pri čemer upravni organ v celoti sledi obrazložitvam navedenih negativnih mnenj Ministrstva za kulturo in Zavoda za varstvo kulturne dediščine, kot primarnih organov, ki so v Republiki Sloveniji pristojni za varstvo kulturne dediščine. Investitor je na zapisnik podal izjavo, da so v zadnjem letu naredili veliko usklajevalnih sestankov z ZVKD, od njih pridobili pisno potrditev, da so projektne rešitve prave in potem dobili pozitivna mnenja od vseh mnenjedajalcev. Glede na obstoječo zakonodajo je investitor izvedel vse zahtevane korake, zato pričakuje odločitev v roku enega tedna.

31 Upravni organ je dne 30. 3. 2021 izdal odločbo št. 35105-121/2018/570 s katero je zavrnil zahtevo investitorja BŠP – Bežigranski športni park d.o.o., Dunajska cesta 119, 1000 Ljubljana, za izdajo gradbenega dovoljenja za objekt Bežigranski športni park na zemljiščih parc. št. 310/1, 310/2, 310/3, 310/7, 311/1, 311/2, 311/3, 311/4, 311/5, 312 (objekt in rušitve), parc. št. 313, 2221/15, 2220/8,

2227/6 (komunalni vodi in dostop) ter parc. št. 2221/15, 2227/6, 310/5, 311/3, 313, 2220/8 (začasni posegi zaradi varovanja gradbene jame), vse k.o. Bežigrad (2636), iz razloga, ker ni izpolnjen pogoj iz 3. točke prvega odstavka 43. člena GZ in sicer ker predmetna gradnja ni v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.

32 Dne 30. 6. 2021 je Ministrstvo za okolje in prostor s sklepom št. 35105-121/2018-2550-588 odločilo še o stroških postopka.

33 Upravno sodišče je s sodbo št. I U 682/2021-67 z dne 7. 4. 2022 odločbo MOP št. 35105-121/2018/570 z dne 30. 3. 2021 odpravilo in zadevo vrnilo v ponovni postopek Ministrstvu za okolje in prostor (sedaj Ministrstvo za naravne vire in prostor).

34 Upravni organ je, ob upoštevanju napotil Upravnega sodišča v sodbi št. I U 682/2021-67 z dne 7. 4. 2022, v ponovljenem postopku z dopisom št. 35105-121/2018-2550-617, z dne 15. 6. 2022, seznanil Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Službo za kulturno dediščino, Območno enoto Ljubljana, Tržaška cesta 4, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju ZVKDS) z navedeno sodbo in ga pozval k dopolnitvi mnenja št. 35102-0620/2014-51 z dne 15. 2. 2021 oziroma podaji novih projektnih pogojev v predmetni zadevi.

35 ZVKDS je dne 16. 8. 2022 izdal dopolnilno kulturnovarstveno mnenje o sprejemljivosti gradnje, št. 35102-0620/2014-68. V mnenju ZVKDS navaja, da ostaja pri stališču, da načrtovana gradnja Bežigrajski športni park ni sprejemljiva, saj ni skladna z varstvenim režimom, določenim s predpisi iz pristojnosti dopolnitvi ZVKDS ter podaja dodatna pojasnila za lažje odločanje MOP v integralnem postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja.

35.1 Med drugim ZVKDS navaja, da je v kulturnovarstvenem mnenju z dne 15. 2. 2021 jasno navedeno, da bi načrtovani objekti po svojem obsegu preglasili varovani spomenik in da ne omogočajo njegovega varovanja v obliki, legi, gabaritih, konstrukciji, materialih, strukturi in barvni podobi. Načrtovana ureditev sicer varuje in v določeni meri ohranja v šestem odstavku 10. člena naštetih varovane elemente spomenika, pa še v tem primeru konservatorska obnova varovanih elementov znaša le manjši delež celotnega projekta, ostali varovani elementi pa bi bili izvedeni z metodo repliciranja ali rekonstrukcije. Kot je navedeno v mnenju ZVKDS z dne 15. 2. 2021 in čemur pritrjujeta MOP v svoji odločbi in Upravno sodišče v svoji sodbi, zgolj varovanje v 10. členu navedenih varovanih elementov spomenika ni ustrezen način upoštevanja varstvenega režima Odloka o zavarovanju. Ohranjanja spomenika ni mogoče doseči z ohranitvijo posameznih dediščinskih elementov, temveč kot celoto, kjer so še bolj kot posamični elementi pomembni odnosi med njimi, prostori, ki z njimi tvorijo celoto, ohranjeni pomeni in funkcije in ne nazadnje spomini in asociacije, ki jih celota materializira. Ker bi načrtovani posegi skoraj povsem preglasili obstoječe, pri načrtovanih gradnjah v območju spomenika ne moremo govoriti o prilagoditvah in iskanju kompromisov, temveč o popolni podreditvi spomenika novim posegom. Glorietta in pokrito stebrišče sta po projektu edina dela Plečnikovega stadiona, za katera se načrtuje obnova v smislu konservatorsko-restavratorskih del. Vsa ostala dela so izključno gradbena, bodisi kot odstranitve, novogradnja ali rekonstrukcija obstoječih delov spomenika. Tudi načrtovane gradnje v vplivnem območju spomenika so v neskladju z varstvenim režimom Odloka o razglasitvi (deveti odstavek 56. člena). V vplivnem območju je potrebno zagotavljati ohranjanje vedut na spomenik in s spomenika na okolico. Gradnje v vplivnem območju tudi ne podpirajo uveljavitve namena, zaradi katerega je bil stadion razglašen za kulturni spomenik državnega pomena. Glede na navedeno mnenja o neskladnosti načrtovanih posegov z varstvenim režimom, kakor ga določa Odlok o razglasitvi, ni mogoče spremeniti.

35.2 ZVKDS še navaja, da se ni odločil za izdajo novih kulturnovarstvenih pogojev, saj njihova izdaja ne bi dosegla namena kulturnovarstvenih pogojev, ki ga izpostavlja Upravno sodišče v svoji sodbi (9. stran): da se določijo zahteve, ki jih mora projekt izpolnjevati za pridobitev gradbenega dovoljenja. ZVKDS z izdajo novih kulturnovarstvenih pogojev te zahteve v tej fazi postopka in na podlagi

navedene projektne dokumentacije ne bi mogel uresničiti. Namen kulturnovarstvenih pogojev po 29. členu ZVKD-1 je res ta, da se investitor seznanj, ali je njegov nameravani poseg glede na varstveni režim ustrezen in kakšne pogoje oziroma zahteve mora upoštevati pri njegovem nadaljnjem projektiranju. Kulturnovarstveni pogoji se tako kot drugi projektne pogoji izdajo na podlagi predpisane projektne dokumentacije, v kateri investitor že z določeno mero natančnosti opredeli svoj poseg. V primeru posegov, za katere je potrebno gradbeno dovoljenje, dokumentacija za pridobitev projektne pogojev obsega - najmanj idejno zasnovo objekta, lahko pa je tudi podrobnejša (drugi odstavek 29. člena ZVKD-1 v povezavi z 30. členom GZ in 6. členom Pravilnika o podrobnejši vsebini dokumentacije in obrazcih, povezanih z graditvijo objektov). Pozitivni kulturnovarstveni pogoji se izdajo, ko je želena oziroma načrtovana rešitev vsaj do neke mere skladna z varstvenim režimom, vendar so potrebne določene spremembe ali prilagoditve načrtovane gradnje za doseg njene skladnosti z varstvenim režimom. Če pa je projektne rešitev, o kateri se odloča v postopku izdaje kulturnovarstvenih pogojev takšna, da je iz nje jasno razvidno, da poseg ni dopusten ali mogoč, mora ZVKDS v skladu z 11. odstavkom 29. člena ZVKD-1 oziroma 30. člena GZ zavrniti izdajo kulturnovarstvenega mnenja. Kot je bilo povedano zgoraj, načrtovani poseg Bežigraski Športni park pomeni popolno podreditev spomenika novim posegom. V takem primeru pozitivnih kulturnovarstvenih pogojev na podlagi predložene projektne dokumentacije ni mogoče izdati, saj bi takšni pogoji glede na razkorak med projektom in varstvenim režimom tako drugačni od načrtovanih rešitev, da bi šlo za odločanje zunaj meja zahtevka investitorja. Investitorja bi namreč usmerjali v gradnjo, ki bi bila bistveno drugačna po vsebini ali obsegu od njegovih v zahtevi izraženih želja. Kot rečeno, ZVKD-1 in GZ za primere, ko ZVKDS že na podlagi vloge za izdajo kulturnovarstvenih pogojev ugotovi, da načrtovani poseg ni dopusten ali mogoč, določata izdajo negativnega kulturnovarstvenega mnenja. Ker bi torej postopek izdaje kulturnovarstvenih pogojev glede na predlagano projektne rešitev spet rezultiral v negativnem kulturnovarstvenem mnenju, se ZVKDS za to možnost ni odločil.

ZVKDS je investitorju dne 25. 4. 2019 izdal pozitivne kulturnovarstvene pogoje št. 35102-0620/2014-19 ter pozneje še dvoje pozitivnih kulturnovarstvenih mnenj: mnenje št. 35102-0620/2014-23 z dne 11. 7. 2019 ter mnenje št. 35102-0620/2014-33 o dne 27. 1. 2020. Tako navedeni kulturnovarstveni pogoji kot obe pozitivni kulturnovarstveni mnenji sta bili izdani na skoraj enako projektne rešitev, kot je tista, zoper katero je bilo v 2021 izdano negativno kulturnovarstveno mnenje. Upravno sodišče je MOPu naložilo, da se v ponovljenem postopku opredeli do kulturnovarstvenih pogojev ter vseh treh kulturnovarstvenih mnenj ZVKDS. V zvezi s tem je potrebno poudariti, da so se kulturnovarstveni pogoji iz 2019 ter obe pozitivni kulturnovarstveni mnenji pri ugotovitvi o skladnosti posega z varstvenim režimom opirali predvsem na naslednje predpostavke: pomen ohranjanja varovanih elementov iz 6. odstavka 10. člena Odloka o zavarovanju, na skladnost posega z Odlokom o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za dele območij urejanja BR1/1 Stadion, BS 1/2 Bežigrad in BS1/4 Koroška (Uradni list RS, št. 40/ 2010, v nadaljevanju: Odlok o OPPN) ter na upoštevanje dejstva, da bodo načrtovani posegi, sploh tisti v vplivnem območju, omogočali vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev spomenika (kar omogoča peti odstavek 28. člena ZVKD-1). ZVKDS je dne 5. 2. 2021 prejel poziv Ministrstva za kulturo št. 6221-6/2015/81, v katerem je kot organ, pristojen za nadzor nad izvajanjem javne službe varstva ugotovil, da je kulturnovarstveno mnenje ZVKDS št. 35105-121/2018 z dne 27. 1. 2020 o sprejemljivosti gradnje Bežigraski športni park izdano v nasprotju s predpisi s področja varstva kulturne dediščine in ZVKDS naložilo, da izda novo kulturnovarstveno mnenje o sprejemljivosti gradnje Bežigraski športni park, v katerem bodo upoštrevane ugotovitve Ministrstva za kulturo. Poglavitna ugotovitev Ministrstva za kulturo je bila, da ne zadostuje varovanje posameznih elementov, pač pa je treba spomenik varovati kot celoto. Na tej podlagi je ZVKDS izdal negativno kulturnovarstveno mnenje iz 2021. Ker so bili kulturnovarstveni pogoji iz 2019 torej izdani na napačnih predpostavkah, se ZVKDS pri izdaji negativnega kulturnovarstvenega mnenja iz 2021 in pričujočega mnenja ni opiral na neskladnost predlaganih posegov investitorja s kulturnovarstvenimi pogoji iz leta 2019 (drugi odstavek 30. člena ZVKD-1), pač pa na to, da predlagana gradnja glede na predpise s področja kulturne dediščine (torej Odloka o zavarovanju) ni dopustna ali mogoča (sedmi odstavek 30. člena GZ).

36 Upravni organ je z navedenim mnenjem seznanil investitorja, ki se je do navedb ZVKDS

opredelil v dopisu pooblaščenke, odvetnice Bogdane Žigon iz Ljubljane, z dne 28. 11. 2022 (prejeto dne 2. 12. 2022), v katerem navaja, da v dopolnilnem kulturnovarstvenem mnenju ZVKDS ne podaja nobene dodatne argumentacije, zakaj predviden poseg ni dopusten ali mogoč, temveč samo ponavlja navedbe iz obrazložitve kulturnovarstvenega mnenja z dne 15.2.2021. V Dopolnilnem kulturnovarstvenem mnenju je ZVKDS tudi izrecno zapisal, da se je odločil, da novih kulturnovarstvenih pogojev ne bo izdal, saj njihova izdaja ne bi dosegla namena, ki ga izpostavlja Upravno sodišče v svoji sodbi, da se namreč določijo zahteve, ki jih mora projekt izpolnjevati za pridobitev gradbenega dovoljenja. V nadaljevanju Dopolnilnega mnenja ZVKDS še ugotavlja, da se kulturnovarstveni pogoji izdajo, ko je želena, oziroma načrtovana rešitev vsaj do neke mere skladna z varstvenim režimom, vendar- so potrebne določene spremembe ali prilagoditve načrtovane gradnje za dosego njene skladnosti z varstvenim režimom. Če pa je projektna rešitev, o kateri se odloča v postopku izdaje kulturnovarstvenih pogojev, takšna, da je iz nje jasno razvidno, da poseg ni dopusten ali mogoč, mora ZVKDS v skladu z 11. odstavkom 29. člena ZVKD-1 oziroma 30. člena GZ izdajo kulturnovarstvenih pogojev zavrniti. V nadaljevanju ZVKDS to zavrnitev utemeljuje samo z ugotovitvijo, da načrtovani poseg pomeni popolno podreditev spomenika novim posegom, načrtovani poseg pa bi bil glede na razkorak med projektom in varstvenim režimom tako drugačen od načrtovanih rešitev, da bi šlo za odločanje zunaj meja investitorja. Investitorja bi namreč usmerjali v gradnjo, ki bi bila bistveno drugačna po vsebini ali obsegu njegovih želja.

Upravno sodišče Republike Slovenije je v svoji sodbi opr. št. I U 682/2021-67 z dne 23.3.2022 ugotovilo, da pri presoji, ali je nameravana gradnja skladna s predpisi s področja kulturne dediščine, ni odločilno le ohranjanje posameznih dediščinskih elementov, temveč spomenik kot celota in odnosi med posameznimi elementi ter prostori, ki z njim tvorijo celoto. ZVKD-1 namreč v prvem členu določa, da je namen zakonske ureditve varstva kulturne dediščine njeno celovito ohranjanje. Po 6. točki prvega odstavka 3. člena zakona je celostno ohranjanje sklop ukrepov, s katerimi se zagotavljajo nadaljnji obstoj in obogatitev dediščine, njeno vzdrževanje, obnova, prenova, uporaba in oživljanje. Citirana zakonska določba torej vsebuje obveznost takšnih ukrepov na kulturnem spomeniku, torej na Plečnikovem stadionu, ki po Odloku o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za dele območij urejanja BR1/1 Stadion, BS1/2 Bežigrad in BS1/4 Koroška (Uradni list RS, št. 40/10-2010 - v nadaljnjem besedilu: OPPN) obsega območje P1, da se celostno ohrani kot spomenik, da se zagotavlja njegov nadaljnji obstoj, se ga obogati, obnovo pa izvede na način, da se ga obudi k življenju. Prav slednje, da je potrebno izvesti ukrepe za oživljanje, pa pomeni, da mu je potrebno dati takšne vsebine, da bo spomenik služil svojemu namenu, torej predvsem prirejanju športnih dogodkov. Ob tem pa je nujno potrebno upoštevati tehnični in družbeni razvoj, ki ga odraža čas in zahteva napredek človeštva. Po dokumentaciji za izdajo gradbenega dovoljenja (DGD) območje P1 obsega celoten spomenik, ki se ohranja v celoti z vsemi elementi, ki jih posebej našteva 6. odstavek 10. člena Odloka o razglasitvi del arhitekta Jožeta Plečnika v Ljubljani za kulturne spomenike državnega pomena (v nadaljevanju: Odlok o razglasitvi). Nikjer, niti v ZVKD-1, niti v Odloku o razglasitvi pa ni navedeno, da se Stadion za Bežigradom lahko obnovi samo v prvotni obliki. Če bi se obnovil samo v prvotni oblik ne bi v ničemer bilo zadoščeno pogojem za "varstvo kulturnega spomenika, ki jih določa prvi odstavek 1. člena in 6. točka 3. člena ZVKD-1. Stadion za Bežigradom je namreč v tako katastrofalnem gradbenem stanju, da bi najprej bilo potrebno vse varovane elemente restavrirati na enak način, kot je predvideno po restavratorskem načrtu, ki je del PGD. Torej predvsem z gradbenimi deli. Tako obnovljen stadion pa bi bil popolnoma mrtev objekt brez vsakega življenja, saj kot tak ne bi mogel služiti nobenemu namenu, razen morda ogledu turistov kot Plečnikova zapuščina. Tudi samo za obnovo v prvotni obliki in nadaljnje funkcioniranje pa bi bilo potrebno zagotoviti veliko državnega proračuna. V tem primeru Stadion za Bežigradom ne bi zagotavljal niti nadaljnega obstoja, v ničemer ne bi obogatil dediščine, ne bi zagotavljal niti lastnega vzdrževanja in obnove, predvsem pa ga ne bi bilo mogoče uporabljati za namen, za katerega je bil zgrajen. Glede na zgoraj navedeno investitor poziva ZVKDS, da odgovori v čem z nameravano gradnjo niso izpolnjene zahteve, ki jih določa prvi odstavek 1. člena in 6. točka 3. člena ZVKD-1?

Dalje Upravno sodišče Republike Slovenije v svoji sodbi ugotavlja, da za spomenik, torej za celotno območje P1, velja varstveni režim skladno s sedmim odstavkom 10. člena Odloka o razglasitvi kot tudi režim iz prvega in petega odstavka 56.člena tega odloka. Zato torej zahteva iz tretje alineje prvega

odstavka 56. člena Odloka o razglasitvi, da se vsi posegi v spomenik podredijo ohranjanju spomenika v obliki, legi, gabaritih, konstrukciji, materialih, strukturi in barvni podobi, velja za celoten spomenik.

Na podlagi DGD je mogoče zaključiti, da se z nameravanim posegom ohranja v celoti obstoječ spomenik z vsemi varovanimi elementi iz šestega odstavka 10. člena Odloka o razglasitvi. Vsi varovani elementi bodo obnovljeni v istih oblikah kot so bili izvorni, tudi tisti, ki jih je zob časa zaradi nevezdrževanja tako načel, da jih bo potrebno restavrirati oziroma na novo izdelati. Prav tako bodo tudi dopolnilni elementi in pozidave praznih prostorov izdelani v oblikah in iz materialov, ki dopolnjujejo varovane elemente spomenika, navedene v šestem odstavku 10. člena Odloka o razglasitvi. Vse to izhaja iz DGD, s katero pa se do sedaj še ni noben organ ukvarjal, tudi ZVKDS ne, čeprav bi se moral v zavrnilnem Kulturnovarstvenem mnenju do vsega navedenega natančno opredeliti. Samo na tak način bi ZVKDS lahko utemeljil nameravano gradnjo kot nedopustno.

Pri presoji Kulturnovarstvenega mnenja z dne 15.2.2021 in Dopolnilnega mnenja z dne 16.8.2022 je namreč potrebno upoštevati dejansko stanje vseh Kulturnovarstvenih mnenj, danih v predmetnem postopku. To poudarja tudi Upravno sodišče Republike Slovenije v svoji sodbi. Nesporno je, da je ZVKDS izdal v predmetnem postopku tri mnenja in sicer 11.7.2019 mnenje s pogoji, 27.1.2020 pozitivno mnenje in 15.2.2021 negativno mnenje ter 16.8.2022 še dopolnilno mnenje k negativnemu mnenju. Vsa mnenja je ZVKDS izdal na podlagi predpisov, ki se v vmesnem času niso nič spreminjali in na podlagi iste DGD oziroma projektne dokumentacije. Pozitivno mnenje je ZVKDS izdal potem, ko je ugotovil, da je DGD v celoti skladna s projektnimi pogoji, ki jih je določil isti organ za varstvo kulturne dediščine. Kot ugotavlja tudi sodišče v svoji sodbi, je v predmetnem postopku izdaja projektnih pogojev obvezna na podlagi drugega odstavka 30. člena Gradbenega zakona (v nadaljevanju: GZ) v zvezi s prvim in tretjim odstavkom 29. člena ZVKD-1. Projektni pogoji obsegajo vhodne podatke in so pomoč projektantom pri izdelavi projektne dokumentacije (DGD). S projektnimi pogoji se torej določijo zahteve, ki jih mora izpolnjevati dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja. Izdaja projektnih pogojev ni obvezna samo tedaj, ko pristojni organ za izdajo projektnih pogojev ugotovi, da predvidena gradnja oziroma poseg v prostor ni dopusten ali mogoč. Tedaj pristojni organ ne izda projektnih pogojev, temveč izda negativno kulturnovarstveno mnenje. V skladu s sedmim odstavkom 30. člena GZ v zvezi z drugim odstavkom 30. člena ZVKD-1 je za poseg torej mogoče izdati negativno mnenje samo, če je DGD v neskladju s projektnimi pogoji ali pa če poseg ni dopusten ali mogoč.

V konkretnem primeru je ZVKDS izdal projektne pogoje in nato tudi pozitivno Kulturnovarstveno mnenje z dne 27.1.2020, iz katerega nedvoumno izhaja, da je projektna dokumentacija izdelana v skladu s temi kulturno varstvenimi pogoji. Posledično je torej nezakonito negativno Kulturnovarstveno mnenje z dne 15.2.2021 in Dopolnilno Kulturnovarstveno mnenje z dne 16.8.2022, ker pravzaprav sploh ne ugotavlja, zakaj nameravana gradnja ni dopustna. Tudi sodišče v svoji sodbi ugotavlja, da je naslovni organ z zavrnilno odločbo, ki je bila predmet presoje v upravnem sporu, odločal v nasprotju s prvim odstavkom 29. člena ZVKD-1, ker je sledil samo negativnemu mnenju ZVKDS 15. 2. 2021, ne da bi investitorju določil zahteve ter mu dal možnost, da svoj projekt prilagodi. Namreč samo z obrazložitvijo, da bi načrtovani objekti po obsegu preglasili varovani spomenik in da ne bi omogočali njegovega varovanja v obliki, legi, gabaritih, konstrukciji, materialih, strukturi in barvni podobi, ZVKDS ni utemeljil, da nameravana gradnja ni dopustna. Prvi odstavek 56. člena Odloka o razglasitvi namreč samo našteva kriterije, ki bi jih moral ZVKDS pri izdaji negativnega mnenja aplicirati na posamezne sestavine DGD in šele na podlagi ugotovljenih neskladnosti bi ZVKDS lahko zaključil, da nameravana gradnja ni dopustna. To pa pomeni, da niso dopustni samo tisti posegi, ki so natančno in konkretno opredeljeni, da so v nasprotju s posameznimi določili predpisov s področja kulturne dediščine.

Ker ZVKDS tudi z Dopolnilnim Kulturnovarstvenim mnenjem z dne 16. 8. 2022 ni ugotovil v čem nameravana gradnja ni dopustna, pristojni upravni organ za izdajo gradbenega dovoljenja v predmetnem postopku nima zakonske podlage, da bi se pri svoji odločitvi o izdaji gradbenega dovoljenja investitorju lahko oprl na negativno Kulturnovarstveno mnenje z dne 15. 2. 2021 in Dopolnilno Kulturnovarstveno mnenje z dne 16. 8. 2022. Investitor zato poziva naslovni organ, da v predmetnem postopku upošteva Kulturnovarstveno mnenje z dne 27. 1. 2020, saj je z njim ZVKDS ugotovil, da DGD v celoti izpolnjuje Kulturnovarstvene pogoje in samo to mnenje ima zakonsko podlago.

37 Upravni organ je dne 1. 2. 2023 prejel sklep Upravnega sodišča št. I U 1516/2022-28 z dne 31. 1. 2023, s katerim je Upravno sodišče odpravilo sklep MOP št. 35105-121/2018-2550-588 z dne 30. 6. 2021 in zadevo vrnilo v ponovno odločanje tukajšnjemu upravnemu organu z obrazložitvijo, da je zahtevke za povrnitev stroškov akcesorni zahtevke, ki deli pravno usodo odločitve o glavni stvari oz. je nanjo vezan in da odprava določbe o glavni stvari narekuje tudi odpravo sklepa o stroških. Sklep upravnega sodišča je bil izdan po tem, ko je bila zoper sklep o stroških vložena tožba, ki jo je Upravno sodišče zavrglo s sklepom št. I U 1291/2021-8 z dne 28. 2. 2022, navedeni sklep Upravnega sodišča pa razveljavljen s sklepom Upravnega sodišča št. I Up 88/2022 z dne 28. 9. 2022.

38 Upravni organ je dne 23. 2. 2023 prejel poziv pooblaščenke investitorja k izdaji odločbe v predmetni zadevi, na katerega je odgovoril z dopisom št. 35105-121/2018/651 z dne 1. 3. 2023.

39 Dne 8. 3. 2023 je upravni organ investitorju posredoval še dopis št. 35105-121/2018/652 s katerim ga je pozval k predložitvi informacij o stanju nepravdnega postopka za določitev pripadajočega zemljišča v zvezi s parcelama 312/1 in 312/2 (prej 312) k.o. Bežigrad in vseh relevantnih listin v zvezi s tem. Investitor je dne 17. 3. 2023 obvestil upravni organ, da mu sodna odločba Višjega sodišča v Ljubljani, s katero naj bi bila njegova pritožba proti sklepu Okrajnega sodišča v Ljubljani št. III N 223/2013 zavržena, še ni bila vročena, zato mu razlogi za zavrnitev pritožbe niso poznani in jih ne more komentirati. Iz dopisa še izhaja, da je investitor pozval Okrajno sodišče v Ljubljani, da mu vroči sodno odločbo organa druge stopnje, vendar te še ni prejel.

40 Upravni organ je dne 9. 3. 2023 prejel dopis pooblaščenca stranskih udeležencev, odvetniške družbe Brecej Korošec Mate iz Ljubljane, s katerim sporoča upravnemu organu, da se je postopek določitve pripadajočega zemljišča, ki se pred Okrajnim sodiščem v Ljubljani vodi pod opr. št. III N 409/2009, končal s sklepom tega sodišča, opr. št. III N 409/2009 z dne 5. 1. 2022, ki je s sklepom Višjega sodišča RS, opr. št. I Cp 872/2022 z dne 25. 1. 2023, postal pravnomočen. Med drugim navajajo, da investitor nima pravice graditi na zemljiščih parc. št. 312 in 313 k.o. (2636) Bežigrad in menijo, da bi moralo naslovno Ministrstvo zaradi navedene pravnomočne sodne odločbe predlog investitorja za izdajo gradbenega dovoljenja zavrniti. K dopisu sta bila priložena oba sklepa ter zgodovinski izpisek iz zemljiške knjige za parcelo št. 312 k.o. (2636) Bežigrad.

41 Zgoraj navedena Sklepa Okrajnega sodišča in Višjega sodišča je upravnemu organu posredovala tudi zastopnica Civilne iniciative za ohranitev Plečnikovega stadiona (dopis z dne 20. 3. 2023).

42 Upravni organ je oba navedena dopisa s prilogami posredoval investitorju z dopisom št. 35105-121/2018/657 z dne 21. 3. 2023 in določil rok v katerem se lahko do navedb stranskih udeležencev opredeli.

43 Investitor je upravnemu organu dne 30. 3. 2023 posredoval dopis z dne 28. 3. 2023, v katerem v zvezi s sodnimi odločbami Okrajnega sodišča, opr. št. III N 409/2009 z dne 5. 1. 2022, in Višjega sodišča RS, opr. št. I Cp 872/2022 z dne 25. 1. 2023, navaja, da je po njegovem mnenju odločitev sodišč napačna in da bo za izpodbijanje navedenih sodnih odločb uporabil vsa pravna sredstva, ki jih ima na razpolago, ter da bo istočasno tudi vložil tožbo na Okrožno sodišče v Ljubljani, s katero bo dokazoval svojo lastninsko pravico na tej parceli. V postopku ZVEtL-1 sodišče namreč ne razrešuje sporna pravna razmerja. To pomeni, da jih nepravdno sodišče ne rešuje samo in tudi ne prekine postopka po ZVEtL-1, da bi stranke napotilo na pravdo. Nepravdno sodišče torej odloča na podlagi dokaznih pravil in domnev, ki jih določa zakon. Zaradi takšne poenostavitve je pravna kakovost odločitve sodišča manjša do te mere, da sklep po ZVEtL-1 ni ovira, da udeleženci svojih zahtevkov ne bi mogli uveljavljati v pravdi ali drugih postopkih. Zaradi navedenih razlogov investitor ne umika zahteve za izdajo gradbenega dovoljenja in upravnemu organu predlaga, da postopek izdaje gradbenega dovoljenja prekine do pravnomočne rešitve sodnih postopkov, ki jih bo sprožil. Investitor

še navaja, da se obvezuje v nadaljnjem roku 30 dni obvestiti upravni organ o vloženih pravnih sredstvih v zvezi z njegovo lastninsko pravico na nepremičnini ID znak: parcela 2636 312.

44 Upravni organ je na podlagi poziva št. 35105-121/2018/658 z dne 31. 3. 2023, dne 29. 3. 2023 prejel dopis Okrajnega sodišča št. III N 409/2009 z dne 28. 3. 2023 in priloge: sklep Okrajnega sodišča št. III N 409/2009 III N 223/2013 z dne 5. 1. 2022, z oznako pravnomočnosti z dne 25. 1. 2023 in sklep Višjega sodišča št. I Cp 872/2022 z dne 25. 1. 2023.

45 Upravni organ je z dopisom št. 35105-121/2018/664 z dne 3. 4. 2023 seznanil investitorja z navedenim dopisom Okrajnega sodišča in prilogami, ter ugotovitev, da investitor glede na pravnomočni sklep Okrajnega sodišča št. III N 409/2009 III N 223/2013 z dne 5. 1. 2022, ob upoštevanju sodne prakse, v predmetni upravni zadevi ne izpolnjuje pogoja za izdajo gradbenega dovoljenja iz 6. točke 43. člena GZ glede parcele 312 (sedaj 312/1 in 312/2) k.o. 2636 Bežigrad. Obvestil ga je tudi, da ne more upoštevati predloga naj se predmetni upravni postopek izdaje gradbenega dovoljenja prekine do pravnomočne rešitve sodnih postopkov, ki jih investitor napoveduje v dopisu z dne 28. 3. 2023, pri čemer upravni organ upošteva ustaljeno upravno sodno prakso, da vprašanje lastninske pravice na zemljišču nameravane gradnje ni predhodno vprašanje v postopku izdaje gradbenega dovoljenja v smislu 147. člena Zakona o splošnem upravnem postopku.

46 Investitor se je v zvezi s tem opredelil v danem roku – v vlogi z dne 12. 4. 2023 (prejeto dne 17. 4. 2023) je ponovil svoja stališča, ki jih je podal v odgovoru z dne 28. 3. 2023, navedel da ne umika zahteve za izdajo gradbenega dovoljenja in da vztraja pri predlogu za prekinitev postopka ter da se obvezuje obvestiti upravni organ o vloženih pravnih sredstvih v zvezi z njegovo lastninsko pravico na nepremičnini ID znak: parcela 2636 312.

II. opis posega

47 Upravni organ ugotavlja, da se zahtevki investitorja nanaša na predvideno ureditev območja stadiona za Bežigradom na zemljiščih s parcelnimi številkami 310/1, 310/2, 310/3, 310/7, 311/1, 311/2, 311/3, 311/4, 311/5, 312 (sedaj parc. št. 312/1 in 312/2), vse k.o. Bežigrad (2636). Iz podatkov javno dostopnega informacijskega sistema eZK izhaja, da sta od 25.11.2021 (torej po izdaji odočbe z dne 30. 3. 2021) namesto zemljišča parc. št. 312 vpisani zemljišči parc. št. 312/1 in 312/2 k.o. Bežigrad. Iz vpogleda v javno evidenco nepremičnin (GURS) izhaja da sta zemljišči parc. št. 312/1 in 312/2 k.o. Bežigrad nastali na območju zemljišča parc. št. 312 k.o. Bežigrad, pri čemer zunanja meja zemljišča parc. št. 312/1 ostaja enaka meji prejšnjega zemljišča parc. št. 312, s parcelacijo pa je bilo znotraj zemljišča parc. št. 312/2 odmerjeno zemljišče 312/2. Ker območje posega, predvidenega v predloženem PGD, poteka po zunanji meji zemljišča parc. št. 312, upravni organ ugotavlja, da se meja območja obravnavane gradnje zaradi te parcelacije ne spremeni. Pri obeh novih parcelah se je v zemljiški knjigi tudi prenesla zaznamba nepravdnega postopka zato upravni organ ugotavlja, da sprememba parcelnih številk nima bistvenega vpliva na odločitev v tej odločbi, investitor v zvezi s tem pa tudi ni podal nobenih pripomb. Glede na to, upravni organ od investitorja v zvezi s spremembo parcelnih št. ni zahteval spremembe zahtevka in spremembe PGD, saj bi bili stroški v zvezi s tem neutemeljeni/nesmiselni.

48 Poleg obnove stadiona je predvidena odstranitev objektov in izgradnja več novih objektov, ki so na parterju jasno ločeni od stadiona ter rekonstrukcija (v konservatorskem smislu) Gloriete in stebrišča ob Dunajski cesti. Objekti bi bili med seboj povezani preko podzemne garaže in skupne interne komunalne infrastrukture. Predvidena je priključitev objektov na obstoječe vodovodno (na zemljišču parc. št. 2221/15, 313 obe k.o. 2636 Bežigrad), kanalizacijsko (na zemljišču parc. št. 2221/15, 313, obe k.o. 2636 Bežigrad), vročevodno (na zemljišču parc. št. 2221/15 k.o. 2636 Bežigrad), plinsko (na zemljišču parc. št. 2220/8, 2227/6 k.o. 2636 Bežigrad) in elektro (na zemljišču parc. št. 311/1 k.o. 2636 Bežigrad) omrežje, kakor tudi na omrežja za telekomunikacije. Dovoz na javno cesto je predviden iz Vodnikove ulice. Predvidena so začasna sidra za varovanje gradbene jame na zemljiščih parc. št.

2220/8, 2221/15, 2227/6, 310/5, 311/3, 313, vse k.o. 2636 Bežigrad ter razpiranje gradbene jame na zemljiških parc. št. 313, k.o. 2636 Bežigrad. Skupno območje gradbišča za gradnjo objektov, ki so predmet posega in za ureditev gospodarske javne infrastrukture v obodnih cestah, posega na zemljišča parc. št. 310/1, 310/2, 310/3, 310/5, 310/7, 311/1, 311/2, 311/3, 311/4, 311/5, 312 (sedaj 312/1 in 312/2), 313, 2220/8-del, 2221/15-del, 2227/6-del, vse k.o. 2636 Bežigrad.

49 Obravnavana gradnja se nahaja v enotah urejanja prostora BE-539 s podrobnejšo namensko rabo CU, BE-383 s podrobnejšo namensko rabo BC, ter BE-540 s podrobnejšo namensko rabo CU, ki se urejajo z Odlokom o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za dele območij urejanja BR 1/1 Stadion, BS 1/2 Bežigrad in BS 1/4 Koroška (Uradni list RS št. 40/10, 78/10, 13/16 – v nadaljevanju OPPN) in Odlokom o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana - izvedbeni del (Uradni list RS št. 78/10, 10/11 - DPN, 22/11 - popr., 43/11 - ZKZ-C, 53/12 - obv.razl., 9/13, 23/13 -popr., 72/13 - DPN, 71/14 - popr., 92/14 - DPN, 17/15 - DPN, 50/15 - DPN, 88/15 - DPN, 95/15, 38/16 - avtenična razlaga, 63/16, 12/17 - popr., 12/18 – DPN, 42/18, 78/19-DPN in 59/22 – v nadaljevanju OPN).

50 Območje posega obsega prostorske enote P1, P2 in P3 znotraj območja OPPN. V prostorski enoti P1, ki obsega območje obstoječega stadiona, se nahajajo naslednji obstoječi in predvideni objekti: stadion, tribune, glorieta, stopnišče ob glorieta, paviljona, obodni zid stadiona, pokrito stebrišče, vstopni objekt, objekt nad tribuno, gostinski objekti in trgovine, spominski steber, komunikacijska in prezračevalna jedra ter streha stadiona. Tlorisne velikosti predvidenih stavb na stiku z zemljiščem v parterju so za stadion 115,0 m x 78,0 m, za tribune podkvaste oblike, 177,3 m x 126,9 m s širino tribun 13,6 m, za vstopni objekt krožnega oblike izseka, dolžine stranice 61,9 m in dolžina krožnega izseka 57,7 m ter za gostinski objekt in trgovine 2x (24,0 m x 4,2 m in 12,0 m x 4,2 m). V osrednjem delu prostorske enote P1 je na nivoju druge kletne etaže predvideno nogometno igrišče, obdano z novimi tribunami za 12.000 gledalcev. Nad tribuno je predviden dvoetažni objekt, pokrit s streho stadiona. V severozahodnem delu območja je predviden vstopni objekt. Na vzhodni strani so ob obodnem zidu predvideni enoetažni objekti. Pod celotnim območjem prostorske enote P1 bo pet kletnih etaž, ki bodo povezane s kletnimi etažami v prostorski enoti P2. Druga klet se povezuje tudi z drugo kletjo v prostorski enoti P3, vendar le za intervencijski dostop ali intervencijsko praznjenje parkirnih mest.

51 V prostorski enoti P2 je na križišču Samove ulice in Vodovodne ceste predviden objekt s stolpnico, tlorisnih dimenzij 85,5 m x 39,8 m, višine 78 m, etažnost P + 17. Pod celotnim območjem prostorske enote P2 so predvidene štiri kletne etaže, od tega sta tretja in četrta klet dvoetažni. Kletne etaže se povezujejo s kletnimi etažami v prostorski enoti P1. Skupni dovoz do kletnih etaž v prostorskih enotah P1 in P2 je predviden z Vodovodne ceste.

52 V prostorski enoti P3 so predvideni trije prostostoječi poslovni objekti, dimenzij 31,0 m x 18,4 m, višine 16,5 m, etažnost P + 4. Postavitev objektov je predvidena vzporedno s Koroško ulico. Pod območjem prostorske enote P3 je predvidenih šest kletnih etaž. Prva kletna etaža se zmanjša za pas, potreben za zasaditev drevoreda ob Koroški cesti. Ostalih pet kletnih etaž je predvidenih pod celotnim območjem prostorske enote P3. V 2. kletni etaži je predvidena ureditev medetaže. Uvoz do prostorske enote P3 je predviden z Vodovodne ceste. Ta uvoz je namenjen tudi urgentnemu uvozu do prostorskih enot P1 in P2.

53 Predvidena zunanja ureditev obsega peš dostope iz okoliških ceste in dostope do športnih dvoran, ureditev parterja kot enotne, javno dostopne tlakovane površine, ob severnem robu z zasajenim drevoredom, ureditev zelenice z drevoredom vzdolž Koroške ulice, kjer je med posameznimi objekti predvidena parkovna ureditev z drevesi in grmovnicami ter tlakovanimi potmi. Zunanja ureditev je prilagojena terenu in višinskim potekom obodnih cest.

54 Predvidena je odstranitev neustreznih elementov na glorieta (reflektorji, ura, tabla z rezultati, reklame,...), prizidka k severnemu paviljonu, vseh objektov in delov objektov na območju stadiona, ki

niso del originalne arhitekturne zasnove Jožeta Plečnika (npr. komentatorske kabine, sanitarije v kontejnerjih, VIP vhoda, kioskov za prodajo vstopnic, reflektorjev, itd.), v brežino postavljenih sedežnih tribun, objekta garderob, objekta nekdanje bencinske črpalke (prodajalna avtomobilov), nadstrešnice na avtobusnem postajališču, ter zaklonišča .

55 Predvidena je tudi začasna odstranitev stopnišča severno in južno od gloriote, obeh paviljonov, obodnega zidu stadiona in spominskega stebra z vetrnico. Predvidena je odstranitev vseh dreves in drevoreda v območju prostorskih enot P1, P2 in P3 ter delov drevoreda v območju prostorske enote C2.

56 Objekti, ki so predmet posega, se uvrščajo med zahtevne, s klasifikacijo 241 - Športna igrišča, 126 - Stavbe splošnega družbenega pomena. Posamezni deli objekta so 24110 - Športna igrišča (10,41%), 12112 - Gostilne, restavracije in točilnice (1,89%), 12111- Hotelske in podobne stavbe za kratkotrajno nastanitev - hotel (5,71%), 12120 - Druge gost. stavbe za kratkotrajno nastanitev - hostel (1,00%), 12203 - Druge upravne in pisarniške stavbe (7,55%), 12301- Trgovske stavbe, samost. prodajalne, butiki (6,99%), 12420 - Garažne stavbe, razen gasilskih domov (41,88%), 12610 - Stavbe za kulturo in razvedrilo, dvorane za prireditve, plesne dvorane (3,10%), 12630 - Stavbe za izobraževanje in znanstveno raziskovalno delo (neinstitucionalno izobraž.) (0,51%), 12640 - Stavbe za zdravstvo, kombinirane storitve nastanitve, nege in zdravstvene oskrbe - športne klinike (2,03%), 12650 - Športne dvorane (18,66%), 12721- Stavbe za opravljanje verskih obredov, kapele (0,27%).

III. obrazložitev integralnega postopka

57 Prvi odstavek 50. člena GZ določa, da če je objekt, za katerega je predpisana pridobitev gradbenega dovoljenja, objekt z vplivi na okolje, se postopek izdaje gradbenega dovoljenja in postopek presoje vplivov na okolje iz zakona, ki ureja varstvo okolja, združita (integralni postopek) ter da se v integralnem postopku izda gradbeno dovoljenje, ki združuje odločitev o izpolnjevanju pogojev za izdajo gradbenega dovoljenja in okoljevarstvenega soglasja. Tretji odstavek 50. člena GZ določa, da se za presojo vplivov na okolje uporabljajo določbe predpisov, ki urejajo varstvo okolja, razen če je s tem zakonom določeno drugače. Skladno s prvim odstavkom 57. člena GZ pristojni upravni organ za gradbene zadeve izda gradbeno dovoljenje v integralnem postopku, če so izpolnjeni pogoji za izdajo gradbenega dovoljenja iz 43. člena tega zakona in če nameravana gradnja nima pomembnih škodljivih vplivov na okolje.

58 Upravni organ ugotavlja, da se obravnavani poseg po Uredbi o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17 in 105/20, v nadaljevanju Uredba) uvršča med posege, za katere je, v skladu z 2. členom in v povezavi s Prilogo 1 Uredbe, obvezna presoja vplivov na okolje po točki G.II.1 - stavba, ki presega bruto tlorisno površino 30.000 m² ali nadzemno višino 70 m ali podzemno globino 30 m. Skupna bruto tlorisna površina prostorsko in funkcionalno povezanih stavb bo znašala skupaj 208.588 m² (BTP vseh programov), največja nadzemna višina bo 70,2 m (streha stolpnice v prostorski enoti P2), največja podzemna globina stavbe pa 20,6 m. Iz navedenega izhaja, da bruto tlorisna površina stavb in nadzemna višina presejata prag iz točke G.II.1, zato gre za objekt z vplivi na okolje in se postopek vodi kot integralni postopek v skladu s IV. poglavjem četrtega dela GZ.

IV. obrazložitev v zvezi z vključevanjem stranskih udeležencev in javnosti

59 Upravni organ je v zadevi prejel zahteve za udeležbo v postopku od 99 posameznikov, Civilne iniciative za ohranitev Plečnikovega stadiona v izvorni obliki, ki jo zastopa Karmen Stariha in nevladne organizacije Alpe Adria Green – mednarodno društvo za zaščito okolja in narave, Prešernova 26, Jesenice (v nadaljevanju vlagatelj).

59.1 Investitor se je v zvezi s podanimi zahtevami vlagateljev opredelil v dopisih z dne 29. 1. 2019

(prejeto dne 30. 1. 2019), z dne 3. 6. 2019 (prejeto dne 4. 6. 2019), z dne 17. 6. 2019 (prejeto dne 19. 6. 2019), z dne 2. 7. 2019 (prejeto dne 3. 7. 2019 in 4. 7. 2019), z dne 24. 7. 2019 (prejeto dne 25. 7. 2019), z dne 10. 6. 2020 (prejeto dne 11. 6. 2020), z dne 15. 6. 2020 (prejeto dne 15. 6. 2020 in 16. 6. 2020), z dne 22. 6. 2020 (prejeto dne 23. 6. 2020), z dne 23. 6. 2020 (prejeto dne 23. 6. 2020), z dne 14. 7. 2020 (prejeto dne 15. 7. 2020), z dne 15. 7. 2020 (prejeto dne 16. 7. 2020) in z dne 14. 7. 2020 (prejeto dne 16. 7. 2020) in z dne 15. 8. 2020 (prejeto dne 14. 8. 2020). Vsebina dopisov je navedena v točki 19. te obrazložitve.

59.2 Upravni organ v zvezi s priglasi tvami udeležbe v postopek ugotavlja, da, v skladu s tretjim odstavkom 36. člena GZ, pridobijo osebe, ki izpolnjujejo pogoje za udeležbo v postopku, položaj stranskega udeleženca s priglasi tvijo udeležbe v postopku, razen če je v 15 dneh od priglasi tve izdan sklep o zavrnitvi vstopa te osebe v postopek. Upravni organ je ugotovil, da imajo vsi vlagatelji, na podlagi določb Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13 in 175/20 – ZIUOPDVE, v nadaljevanju ZUP) in GZ, zaradi varstva svojih pravic in pravnih koristi, pravico sodelovati kot stranski udeleženci v tem upravnem postopku, kot bo obrazloženo v nadaljevanju, zato ni izdal nobenega sklepa o zavrnitvi udeležbe v postopek.

59.3 Stranski udeleženci v postopku izdaje integralnega gradbenega dovoljenja so lahko osebe, ki izpolnjujejo pogoje iz 36. ali 54. člena GZ.

59.4 V zvezi s prejetimi predlogi vlagateljev, ki so etažni lastniki stanovanj na naslovih Koroška ulica 2 – 26 ali objektov na naslovih Vodovodna ulica 17 – 19, upravni organ ugotavlja, da izkazujejo svoj pravni interes za udeležbo v postopku v skladu z 2. alinejo drugega odstavka 36. člena GZ, saj nepremičnine, katerih (so)lastniki so vlagatelji, mejijo na zemljišče parc. št. 313 k.o. Bežigrad (etažni lastniki stanovanj na naslovih Koroška ulica 2 – 26) oziroma na zemljišče parc. št. 2221/15 k.o. Bežigrad (lastniki objektov na naslovih Vodovodna ulica 17 – 19). Na zemljiščih parc. št. 313 in 2221/15 k.o. Bežigrad je predvidena gradnja, ki je predmet obravnave v tem postopku, saj iz zahteve investitorja za izdajo gradbenega dovoljenja ter predloženega PGD izhaja, da so na navedenih zemljiščih predvideni začasni posegi zaradi varovanja gradbene jame ter gradnja komunalnih vodov. Podatki o (so)lastništvu vlagateljev izhajajo iz elektronske zemljiške knjige, ki je javno dostopna evidenca, ki jo vodi Vrhovno sodišče RS. Vlagatelji torej že s tem izkazujejo svoj pravni interes, zato upravni organ drugih navedb vlagateljev niti ni presojal. Iz navedenih razlogov upravni organ tudi ugotavlja, da navedb investitorja, s katerimi se je opredelil do podanih zahtev vlagateljev, ki so lastniki oziroma solastniki objektov na naslovih Koroška ulica 2 - 26 in Vodovodna ulica 17 – 19, ne more upoštevati. Poleg tega je investitor v svojih odgovorih na priglasi tve vlagateljev, podanih v času javne objave navedel, da ne bo nasprotoval odločitvi upravnega organa, če bo upravni organ dopustil vlagateljem udeležbo v predmetnem postopku.

59.5 Dve osebi sta izkazali svoj pravni interes v skladu s 3. alinejo drugega odstavka 36. člena GZ, saj sta s predložitvijo Analize vpliva kompleksa Bežigrajski športni park na osončenost fasadnih površin večstanovanjskih stavb na Koroški ulici 2, 16, 20 in Žolgerjevi ulici 6 (izdelala Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, Katedra za stavbe in konstrukcijske elemente, Jamova 2, 1000 Ljubljana, dne 19. 6. 2020, v nadaljevanju Analiza osončenosti), ter izkazom stalnega prebivališča v predmetnih objektih (fotokopija osebne izkaznice), izkazali, da bi nameravana gradnja zaradi svojega vpliva po končani gradnji (osončenost) lahko vplivala na njune pravice in pravne koristi. Iz navedenih razlogov upravni organ tudi ugotavlja, da navedb investitorja, s katerimi se je opredelil do podanih zahtev vlagateljev, ki sta svoj pravni interes izkazovala s predložitvijo Analize osončenosti, ne more upoštevati. Poleg tega je investitor v svojih odgovorih na priglasi tve vlagateljev, podanih v času javne objave navedel, da ne bo nasprotoval odločitvi upravnega organa, če bo upravni organ dopustil vlagateljem udeležbo v predmetnem postopku.

59.6 Civilna iniciativa za ohranitev Plečnikovega stadiona v izvorni obliki (v nadaljevanju CI) ima

pravico udeležbe v tem upravnem postopku v skladu s 4. alinejo prvega odstavka 54. člena GZ. Upravni organ ugotavlja, da je CI k svoji vlogi poleg svojega stališča v zvezi z nameravano gradnjo in poročilom o vplivih na okolje, priložila seznam podpisnikov, ki vključuje osebno ime, naslov stalnega prebivališča, datum rojstva, podpise in datum podpisov, s katerim je izkazala, da je zbrala podpise več kot 200 polnoletnih fizičnih oseb s stalnim prebivališčem na območju Mestne občine Ljubljana, kar pomeni, da je izkazala izpolnjevanje pogojev za udeležbo v integralnem postopku v skladu z drugim odstavkom 54. člena GZ. V zvezi z navedbami investitorja, da lahko po določbah GZ civilna iniciativa izkaže pravno korist le, če nasprotuje gradnji, ker je v nasprotju s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, ne pa s katerimi koli predpisi, upravni organ ugotavlja, da GZ v tretjem odstavku 54. člena res določa, da civilna iniciativa, v integralnem postopku skladnost s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, uveljavlja kot svojo pravno korist. Predpis, ki ureja varstvo okolja je Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE in 158/20, v nadaljevanju ZVO-1). Del integralnega postopka je presoja vplivov na okolje, za katero se uporabljajo določbe predpisov, ki urejajo varstvo okolja (tretji odstavek 50. člena GZ). ZVO-1 v 51. členu določa, da se v postopku presoje vplivov na okolje ugotovijo in ocenijo dolgoročni, kratkoročni, posredni ali neposredni vplivi nameravanega posega v okolje na človeka, tla, vodo, zrak, biotsko raznovrstnost in naravne vrednote, podnebje in krajino, pa tudi na človekovo nepremično premoženje in kulturno dediščino, ter njihova medsebojna razmerja. Že iz navedenega po mnenju upravnega organa izhaja, da lahko civilna iniciativa v integralnem postopku svoje stališče poda tudi glede vplivov obravnavanega posega na kulturno dediščino. Poleg tega upravni organ ugotavlja, da CI v svojem stališču izraža svoje nasprotovanje tudi zaradi drugih vplivov predmetne gradnje na okolje ter opozarja na pomanjkljivosti izdelanega Poročila o vplivih na okolje (točke 11 – 18). Glede na navedeno upravni organ ocenjuje, da CI izpolnjuje pogoje za udeležbo v tem upravnem postopku in da so nasprotne navedbe investitorja v dopisu z dne 22. 6. 2020 (prejeto 23. 6. 2020), neutemeljene. Poleg tega upravni organ ugotavlja, da je investitor v svojih odgovorih na prigrasitve vlagateljev, podanih v času javne objave navedel, da ne bo nasprotoval odločitvi upravnega organa, če bo upravni organ dopustil vlagateljem udeležbo v predmetnem postopku.

59.7 Alpe Adria Green – mednarodno društvo za zaščito okolja in narave, Prešernova 26, Jesenice (v nadaljevanju AAG), ima pravico udeležbe v tem upravnem postopku v skladu s 3. alinejo prvega odstavka 54. člena GZ. Iz evidence nevladnih organizacij v javnem interesu, objavljeno na spletnih straneh Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, izhaja, da ima Alpe Adria Green, mednarodno društvo za varstvo okolja in narave, Cesta Franceta Prešerna 26, 4270 Jesenice, od 31. 5. 2019 pridobljen status organizacije javnega interesa s področja narave in okolja na podlagi odločbe št. 215-32/2019-6 z dne 8. 5. 2019. Glede na to, da je dejstvo, ali ima vlagatelj pridobljen poseben status v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja ali ohranjanja narave, mogoče preveriti v javno dostopni evidenci preko spletnih strani, upravni organ v skladu z določbami ZUP od vlagatelja ni zahteval da predloži dokaze v zvezi s tem.

V zvezi z navedbami investitorja, da je vloga AAG podana prepozno, upravni organ ugotavlja, da temu ni tako. Vloga vlagatelja je v upravnem spisu zavedena z datumom 2. 7. 2020. Iz priložene ovojnice izhaja, da je bila pošiljka oddana na pošto dne 1. 7. 2020. V drugem odstavku 68. člena ZUP je določeno, da če se vloga pošlje priporočeno po pošti, se za dan, ko je organ prejel vlogo, šteje dan oddaje na pošto. Glede na navedeno upravni organ kot dan, ko je prejel vlogo, šteje 1. 7. 2020. Rok za podajo pripomb in prigrasitev udeležbe v predmetni zadevi je upravni organ določil v 5. in 6. točki javne objave in sicer od dneva javne objave (24. 4. 2020) do 30 dni po prenehanju razlogov za določitev začasnih ukrepov določenih z ZZUSUDJZ, o čemer odloči Vlada Republike Slovenije s sklepom, ki ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije oziroma najdlje do 30. julija 2020. Vlada RS je dne 21. 5. 2020 s sklepom št. 00720-3/2020 ugotovila, da so prenehali razlogi začasne ukrepe po ZZUSUDJZ. Sklep je bil dne 21. 5. 2020 objavljen v Uradnem listu RS št. 74/2020 in je začel veljati 1. junija 2020. Če je rok določen po dnevih, se v skladu z drugim odstavkom 100. člena ZUP ne šteje dan vročitve ali sporočitve oziroma dan dogodka, od katerega je treba šteti rok, temveč se vzame za

začetek roka prvi naslednji dan. Glede na navedeno je 30 dnevni rok, določen v 5. in 6. točki javne objave, začel teči 2. junija 2020 in je 30 dnevni rok za podajo pripomb na dokumentacijo, kot je določeno v 5. točki javne objave, in za priglasitev udeležbe v postopek, kot je določeno v 6. točki javne objave, iztekel dne 1. 7. 2020.

Glede na navedeno upravni organ ugotavlja, da so navedbe investitorja v dopisu z dne 14. 7. 2020 (prejeto dne 16. 7. 2020) glede neizkazanosti pogojev AAG za udeležbo v tem integralnem postopku, neutemeljene, navedbe glede neutemeljenosti navedb po vsebini pa za odločitev o tem ali vlagatelju pripada status stranskega udeleženca v postopku, irelevantne.

V. Obrazložitev odločitve v točki 1. in 2. izreka te odločbe

60 V 57. členu GZ je določeno, da pristojni upravni organ za gradbene zadeve izda gradbeno dovoljenje v integralnem postopku, če so izpolnjeni pogoji za izdajo gradbenega dovoljenja iz 43. člena tega zakona in če nameravana gradnja nima pomembnih škodljivih vplivov na okolje. V prvem odstavku 43. člena GZ je določeno, da pristojni upravni organ za gradbene zadeve izda gradbeno dovoljenje, če:

1. je gradnja skladna z določbami prostorskega izvedbenega akta v delu, ki se nanaša na graditev objektov, in z določbami predpisov o urejanju prostora,
2. sta dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja podpisala projektant in vodja projekta, ki je bil v času izdelave dokumentacije vpisan v imenik pristojne poklicne zbornice, ter da je njen sestavni del njuna podpisana izjava, da so na ravni obdelave dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja izpolnjene zahteve iz 15. člena tega zakona; podpis projektanta in vodje projekta ter izjava niso potrebni pri nezahtevnih objektih in spremembi namembnosti,
3. je nameravana gradnja skladna s predpisi, ki so podlaga za izdajo mnenj,
4. iz dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja izhaja, da bo zagotovljena minimalna komunalna oskrba,
5. nameravana gradnja ne bo škodljivo vplivala na varstvene cilje varovanih območij, njihovo celovitost in povezanost, če je za objekt, za katerega se zahteva gradbeno dovoljenje, treba izvesti presojo sprejemljivosti v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave,
6. je investitor v zemljiški knjigi vpisan kot lastnik ali imetnik stvarne pravice, ki mu daje pravico graditi na tuji nepremičnini, na kateri je predvidena gradnja, ali pa to pravico izkazuje z dokazili iz 3. točke drugega odstavka, tretjega ali četrtega odstavka 35. člena tega zakona, pri čemer je v zemljiški knjigi označena plomba za vpis te pravice v zemljiško knjigo,
7. je plačano nadomestilo za degradacijo in uzurpacijo, če je to predpisano v 92. členu tega zakona, ali je plačan prvi obrok nadomestila za degradacijo in uzurpacijo, če je odobreno njegovo obročno odplačevanje in odškodnina zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča v skladu z zakonom, ki ureja kmetijska zemljišča in
8. je plačan komunalni prispevek oziroma so na drug zakonit način izpolnjene investitorjeve obveznosti v zvezi s plačilom komunalnega prispevka.

61 Iz navedene določbe izhaja, da morajo biti za izdajo gradbenega dovoljenja izpolnjeni vsi pogoji, navedeni v 1. do 8. točki. V kolikor katerikoli od navedenih pogojev ni izpolnjen, upravni organ gradbenega dovoljenja ne more izdati in zavrne zahtevo za izdajo gradbenega dovoljenja.

62 Upravni organ ugotavlja, da v predmetni zadevi nista izpolnjena pogoja iz 3. in 6. točke prvega odstavka 43. člena GZ.

63 Pogoj iz 6. točke prvega odstavka 43. člena GZ ni izpolnjen - upravni organ ugotavlja, da investitor nima izkazane pravice graditi na zemljišču parc. št. 312/1 in 312/2 k.o. 2636 Bežigrad. Iz zahteve investitorja in predložene projektne dokumentacije (Projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja, št. 311100081, ki ga je v maju 2018, dopolnitev november 2019 in dopolnitev januar 2020, dopolnitev februar 2020, čistopis april 2020 izdelal ELEA iC d.o.o.) namreč izhaja, da je gradnja

Bežigrskega športnega parka med drugim predvidena tudi na zemljišču parc. št. 312 k.o. 2636 Bežigrad (sedaj 312/1 in 312/2 k.o. 2636 Bežigrad). Iz podatkov javno dostopnega informacijskega sistema eZK izhaja, da sta namesto zemljišča parc. št. 312 vpisani zemljišči parc. št. 312/1 in 312/2 k.o. Bežigrad. Iz vpogleda v javno evidenco nepremičnin (GURS) izhaja da sta zemljišči parc. št. 312/1 in 312/2 k.o. Bežigrad nastali na območju zemljišča parc. št. 312 k.o. Bežigrad, pri čemer zunanja meja zemljišča parc. št. 312/1 ostaja enaka meji prejšnjega zemljišča parc. št. 312, s parcelacijo pa je bilo znotraj zemljišča parc. št. 312/2 odmerjeno zemljišče 312/2. Ker območje posega, predvidenega v predloženem PGD, poteka po zunanji meji zemljišča parc. št. 312, upravni organ ugotavlja, da se meja območja obravnavane gradnje zaradi te parcelacije ne spremeni. Pri obeh novih parcelah se je v zemljiški knjigi tudi prenesla zaznamba nepravdnega postopka zato upravni organ ugotavlja, da sprememba parcelnih števil nima bistvenega vpliva na odločitev v tej odločbi, investitor pa v zvezi s tem tudi ni podal nobenih pripomb.

63.1 Upravni organ ugotavlja, da iz zemljiške knjige (vpogled v elektronsko zemljiško knjigo z dne 18. 4. 2023) izhaja, da je pri zemljiščih parc. št. 312/1 in 312/2 k.o. 2636 Bežigrad kot lastnik vpisan BEŽIGRAJSKI ŠPORTNI PARK športni marketing d.o.o., Dunajska cesta 119, 1000 Ljubljana, ki je investitor v predmetnem upravnem postopku, vpisana pa je tudi zaznamba spora o določitvi pripadajoče nepremičnine, ID zaznambe 16234164, z začetkom učinkovanja dne 15. 12. 2009, ki se vodi pred Okrajnim sodiščem v Ljubljani pod opr. št. postopka N 409/2009. Iz spise dokumentacije v predmetni upravni zadevi izhaja, da je Okrajno sodišče v Ljubljani v nepravdni zadevi N 409/2009 izdalo sklep št. III N 409/2009 III N 223/2013, z dne 5. 1. 2022. O pritožbi zoper navedeni sklep je Višje sodišče odločilo s sklepom št. I Cp 872/2022 z dne 25. 1. 2023. Med drugim je zavrnilo pritožbi in potrdilo II. točko sklepa sodišča prve stopnje (točka II.), ki je tako postal pravnomočen dne 25. 1. 2023. To izhaja tudi iz dopisa Okrajnega sodišča št. III N 409/2009 z dne 28. 3. 2023.

63.2 S sklepom št. III N 409/2009 III N 223/2013, z dne 5. 1. 2022, je sodišče v II. točki ugotovilo, da je (med drugimi) parcela št. 312 k.o. Bežigrad skupno pripadajoče zemljišče k stavbam: - ID znak 2636-1086 z naslovom Koroška ulica 2, Ljubljana, - ID znak 2636-1068 z naslovoma Koroška ulica 2A in 2B, Ljubljana, - ID znak 2636-913 z naslovom Koroška ulica 2C, Ljubljana, - ID znak 2636-909 z naslovi Koroška ulica 4,6 in 8, Ljubljana, - ID znak 2636-893 z naslovi Koroška ulica 10, 12 in 14, Ljubljana, - ID znak 2636-1049 z naslovom Koroška ulica 16, Ljubljana, - ID znak 2636-1034 z naslovom Koroška ulica 18, Ljubljana, - ID znak 2636-3832 z naslovom Koroška ulica 18A, Ljubljana, - ID znak 2636-1022 z naslovom Koroška ulica 20, Ljubljana, - ID znak 2636-992 z naslovom Koroška ulica 22, Ljubljana, - ID znak 2636-885 z naslovoma Koroška ulica 24 in 26, Ljubljana, ter je v skupni lastnini vsakokratnih lastnikov posameznih delov vseh navedenih stavb. Odločilo je tudi, da se (med drugimi) parcela št. 312 k.o. 2636 Bežigrad, v vrstnem redu vpisane zaznambe postopka za ugotovitev skupnega pripadajočega zemljišča (ID zaznambe 16234164 z začetkom učinkovanja 15. 12. 2009) po uradni dolžnosti vpiše v zemljiški knjigi kot splošni skupni deli stavb: - ID znak 2636-1086, - ID znak 2636-1068, - ID znak 2636-913, - ID znak 2636-909, - ID znak 2636-893, - ID znak 2636-1049, - ID znak 2636-1034, - ID znak 2636-3832, - ID znak 2636-1022, - ID znak 2636-992, - ID znak 2636-885, ter je v skupni lastnini vsakokratnih lastnikov posameznih delov vseh navedenih stavb.

63.3 Upravni organ ugotavlja, da je navedeni pravnomočni sklep izvršljiv in izkazuje, da je vpis v zemljiški knjigi glede lastninske pravice na zemljišču parc. št. 312/1 in 312/2 k.o. 2636 Bežigrad v korist investitorja, napačen. Na podlagi pravnomočnega sklepa Okrajnega sodišča, št. III N 409/2009 III N 223/2013, z dne 5. 1. 2022, bo namreč po uradni dolžnosti v zemljiški knjigi izveden nov vpis, v vrstnem redu vpisane zaznambe postopka, torej z učinkom od 15. 12. 2009 dalje. To pomeni, da investitor niti ob vložitvi zahteve za izdajo gradbenega dovoljenja (20. 12. 2018), niti v trenutku izdaje te odločbe, ni imel izkazane pravice graditi na navedenih zemljiščih. Tako stališče upravnega organa izhaja iz upravno sodne prakse, da se pri presoji izpolnjevanja pogoja pravice gradnje iz 6. točke prvega odstavka 43. člena GZ upošteva bodisi vpis lastninske pravice na nepremičnini, bodisi listina, ki je lahko podlaga za vpis te pravice v zemljiško knjigo, npr. pravnomočna sodna odločba (tako sodba

Vrhovnega sodišča RS št. X Ips 16/2022 z dne 14. 12. 2022). V predmetni zadevi je takšna listina, ki je podlaga za vpis lastninske pravice v zemljiško knjigo, pravnomočen sklep Okrajnega sodišča v Ljubljani št. III N 409/2009 III N 223/2013, z dne 5. 1. 2022.

63.4 Investitor do izdaje te odločbe ni predložil nobene druge listine, ki bi izkazovala njegovo lastninsko pravico na zemljišču parc. št. 312/1 in 312/2 k.o. Bežigrad. Iz vlog investitorja z dne 28. 3. 2023 in z dne 12. 4. 2023, sicer izhaja, da je po njegovem mnenju odločitev sodišč glede na dejansko lastninsko pravico napačna in da bo za izpodbijanje navedenih sodnih odločb uporabil vsa pravna sredstva, ki jih ima na razpolago, ter da bo istočasno tudi vložil tožbo na Okrožno sodišče v Ljubljani, s katero bo dokazoval svojo lastninsko pravico na tej parceli. Navaja, da je v ta namen že vložil zahtevo za dopustitev revizije na Vrhovno sodišče RS. Iz dopisov izhaja stališče investitorja, da v postopku ZVEtL-1 sodišče ne razrešuje sporna pravna razmerja. To pomeni, da jih nepravdno sodišče ne rešuje samo in tudi ne prekine postopka po ZVEtL-1, da bi stranke napotilo na pravdo. Nepravdno sodišče torej odloča na podlagi dokaznih pravil in domnev, ki jih določa zakon. Zaradi takšne poenostavitve je pravna kakovost odločitve sodišča manjša do te mere, da sklep po ZVEtL-1 ni ovira, da udeleženci svojih zahtevkov ne bi mogli uveljavljati v pravdi ali drugih postopkih. Glede na navedeno samo vpis v zemljiško knjigo v postopku po ZVEtL-1 pri posamezni nepremičnini, na kateri že obstoji drugačna dejanska lastninska pravica, ki je nastala z Zakonom o lastninjenju nepremičnin v družbeni lastnini (ZLN DL), ne more biti dokaz, da investitor, ki je ves čas dejanski lastnik parcele na podlagi ZLN DL, ne izkazuje pravice graditi. Zaradi navedenih razlogov investitor ne umika zahteve za izdajo gradbenega dovoljenja in upravnemu organu predlaga, da postopek izdaje gradbenega dovoljenja prekine do pravnomočne rešitve sodnih postopkov, ki jih bo sprožil. Investitor še navaja, da se obvezuje v nadaljnjem roku 30 dni obvestiti upravni organ o vloženi pravnih sredstvih v zvezi z njegovo lastninsko pravico na nepremičnini ID znak: parcela 2636 312.

63.5 Upravni organ glede navedb investitorja v vlogah z dne 28. 3. 2023 in dne 12. 4. 2023 ugotavlja, da jih ne more upoštevati, saj je Sklep Okrajnega sodišča v Ljubljani št. III N 409/2009 III N 223/2013, z dne 5. 1. 2022, pravnomočen in kot tak izvršljiv, morebitni sodni postopki za ponovno ugotavljanje »prave« oz. »dejanske« lastninske pravice, kot navaja investitor, pa ne morejo vplivati na odločitev v tem upravnem postopku.

63.6 Upravni organ tudi ni ugodil predlogu investitorja za prekinitve postopka do pravnomočne rešitve sodnih postopkov, ki jih napoveduje (točka 1 izreka te odločbe). Predhodno vprašanje v smislu določbe prvega odstavka 147. člena ZUP je vprašanje, ko organ brez njegove rešitve ne more sam rešiti zadeve, kar pa ni primer v obravnavani zadevi, ko investitor kot predhodno vprašanje uveljavlja ugotavljanje lastninske pravice. Gradbeni zakon namreč kot pogoj za izdajo gradbenega dovoljenja določa izkazovanje pravice graditi, pri čemer določa tudi to, da se ta pogoj izkazuje z vpisom lastninske ali druge stvarne pravice investitorja v zemljiški knjigi ali z drugimi določenimi dokaznimi listinami. To pomeni, da je odločitev upravnega organa glede izpolnjevanja pogoja iz 6. točke 43. člena GZ omejena na ugotovitev ali tak vpis ali listine obstajajo, zato vprašanje lastninske pravice ni prehodno vprašanje. Navedeno stališče upravnega organa je tudi v skladu z ustaljeno upravno sodno prakso, (npr. X Ips 757/2004 z dne 11. 9. 2008, X Ips 310/2013 z dne 13. 2. 2014, X Ips 196/2004 z dne 7. 10. 2009 in X Ips 16/2022 z dne 14. 12. 2022). Npr. v sodbi št. X Ips 16/2022 je Vrhovno sodišče izrecno navedlo, da v postopku izdaje gradbenega dovoljenja dejstva, ali je lastnik tisti, ki je vpisan v zemljiško knjigo, ali je lastnik kdo drug, ki naj bi to postal ex lege, ni mogoče ugotavljati kot o predhodnem vprašanju in da gre za vprašanje dokazanosti pogoja za izdajo gradbenega dovoljenja iz 6. točke 43. člena GZ in ne za vprašanje brez rešitve katerega ne bi bilo mogoče odločiti o zahtevi za izdajo gradbenega dovoljenja (točka 17), ter tudi, da sam tek postopka za ugotovitev lastninske pravice še ne dokazuje, da je vpis lastninske pravice v zemljiško knjigo napačen (točka 21).

63.7 Poleg tega upravni organ še ugotavlja, da investitor do izdaje te odločbe upravnemu organu ni predložil niti nobenih dokazov o tem, da je kateri od napovedanih postopkov sploh že začel, kljub temu, da je rok, v katerem se je investitor zavezal obvestiti upravni organ o podanih vlogah, in si ga je

določil sam, že potekel.

64 Upravni organ ugotavlja, da v predmetni zadevi tudi ni izpolnjen pogoj iz 3. točke prvega odstavka 43. člena GZ, saj gradnja ni v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.

64.1 Upravni organ uvodoma ugotavlja, da sta za presojo skladnosti gradnje s predpisi s področja varstva kulturne dediščine, relevantna Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg, v nadaljevanju ZVKD-1) in Odlok o razglasitvi del arhitekta Jožeta Plečnika v Ljubljani za kulturne spomenike državnega pomena (Uradni list RS, št. 51/09, 88/14, 19/16, 76/17, 17/18 in 74/21, v nadaljevanju Odlok o razglasitvi). OPPN je za presojo skladnosti gradnje z vidika varstva kulturne dediščine relevanten zgolj v delu, ki je v skladu z navedenima predpisoma, oziroma, povedano drugače, za presojo skladnosti gradnje s predpisi s področja varstva kulturne dediščine zgolj skladnost posega z OPPN ni dovolj, poseg mora biti skladen tudi z Odlokom o razglasitvi.

Navedeno izhaja iz 13. člena ZVKD-1, ki določa, da se kulturni spomenik državnega pomena razglasi z odlokom vlade, ki obsega tudi varstveni režim spomenika in njegovega vplivnega območja. Upravni organ na podlagi spise dokumentacije ugotavlja, da je v obravnavani zadevi to Odlok o razglasitvi, ki za kulturne spomenike državnega pomena razglašča dela arhitekta Jožeta Plečnika, med njimi v 10. členu enoto Ljubljana – Stadion za Bežigradom (EŠD 393).

V 28. členu ZVKD-1 je sicer določeno, da se kulturnovarstveno soglasje izda za posege v spomenik ali za posege v vplivno območje spomenika v skladu z aktom o razglasitvi spomenika ali prostorskim aktom ali aktom o določitvi varstvenih območij dediščine, vendar upravni organ navedeno določbo, ob upoštevanju 13. člena, razume tako, da se kulturnovarstveno soglasje izda zgolj v skladu s prostorskim aktom takrat, kadar ne obstaja poseben akt o razglasitvi spomenika, v obravnavanem primeru pa tak akt obstaja, zato je potrebno določbe OPN in OPPN razlagati upoštevuje določbe Odloka o razglasitvi. V zvezi s tem upravni organ še ugotavlja, da tudi OPN – ID, v drugem odstavku 63. člena določa, da za kulturne spomenike in njihova vplivna območja velja pravni režim varstva, kot ga opredeljuje konkreten akt o razglasitvi kulturnega spomenika, OPPN pa bi moral biti glede na določbe predpisov, ki urejajo prostor, v skladu z OPN (peti odstavek 52. člena Zakona o urejanju prostora - ZUREP-3, pred tem je enako določal četrti odstavek 15. člena Zakona o prostorskem načrtovanju - ZPNačrt).

Stališče, da sta za presojo skladnosti gradnje s predpisi s področja varstva kulturne dediščine relevantna ZVKD-1 in Odlok o razglasitvi, potrjuje tudi sodna praksa. Tako npr. iz sodbe Upravnega sodišča št. I U 1104/2020 z dne 24. 1. 2013 izhaja, da so v prostorskem aktu predvideni oz. dopustni posegi na varovanih območjih omejeni s pogoji varstva kulturne dediščine ter da za odločitev v zadevi ni bistveno, ali bi bila gradnja morebiti dopustna po določbah prostorskega akta, saj je potrebno upoštevati tudi omejitve, ki izhajajo iz kulturnovarstvenega režima. Sodba upravnega sodišča je sicer izdana v zvezi z postopkom izdaje kulturnovarstvenega soglasja, ki ga je vodil ZVKDS v skladu s predpisi pred uveljavitvijo GZ in sicer za poseg v registrirano kulturno dediščino kulturno krajino, vendar jo je po mnenju upravnega organa smiselno mogoče upoštevati tudi v predmetni zadevi, saj je z uveljavitvijo GZ kulturnovarstveno soglasje šteti kot mnenje (112. člen GZ), o skladnosti gradnje s predpisi, ki so podlaga za izdajo mnenj odloča upravni organ (3. točka prvega odstavka 43. člena GZ), v konkretni zadevi pa ne gre le za registrirano dediščino temveč za spomenik, ki je zavarovan z odlokom, ki izrecno določa tudi varstveni režim zanj in za njegovo vplivno območje.

Navedeno stališče upravnega organa v predmetni zadevi zagovarja tudi Ministrstvo za kulturo, ki v dopisih št. 6221-6/2015/67 z dne 3. 8. 2020 in št. 6221-6/2015/72 z dne 28. 9. 2020 ter na zapisnik obravnave št. 35105-121/2018/533 z dne 4. 11. 2020 (vsebina dopisov je navedena v točkah 21., 22. in 24). V zvezi s tem upravni organ ugotavlja, da je Ministrstvo za kulturo organ, ki je v skladu z 32.a členom v povezavi z 8. členom Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno

prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21, 189/21, 153/22 in 18/23) pristojen za pripravo predlogov zakonov, podzakonskih predpisov in drugih aktov ter drugih gradiv ter zagotavlja drugo strokovno pomoč pri oblikovanju politik s področja varstva kulturne dediščine, zato upravni organ ne dvomi v njegove navedbe.

Iz zgornjih razlogov je upravni organ navedeno stališče zagovarjal že v odločbi št. 35105-121/2018/570 z dne 30. 3. 2021, ki je bila sicer s sodbo Upravnega sodišča št. I U 682/2021-67 z dne 7. 4. 2022 odpravljena, vendar Upravno sodišče v zvezi s tem vprašanjem potrjuje stališče upravnega organa, ko v točki 14 obrazložitve sodbe navaja: *»V obravnavani zadevi je sporno ravno to, ali je nameravana gradnja dopustna po predpisih s področja varstva kulturne dediščine. Varstvo kulturne dediščine ureja Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1), za ta poseg pa je relevanten še Odlok o razglasitvi. Nameravana gradnja je namreč predvidena na območju Plečnikovega stadiona - Stadiona za Bežigradom, ki je bil z Odlokom o razglasitvi razglašen za kulturni spomenik državnega pomena. Za to območje pa je bil sprejet tudi OPPN. Po drugem odstavku 63. člena Odloka o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana - izvedbeni del (v nadaljevanju OPN) za kulturne spomenike in njihova vplivna območja velja pravni režim varstva, kot ga opredeljuje konkreten akt o razglasitvi kulturnega spomenika. To pomeni, da je treba določbe OPN in OPPN, ki mora biti na podlagi petega odstavka 49. člena Zakona o urejanju prostora (ZUreP-2) skladen z OPN (pred tem je enako določal četrti odstavek 15. člena Zakona o prostorskem načrtovanju - ZPNačrt), razlagati upoštevaše določbe Odloka o razglasitvi.«*

64.2 Odlok o razglasitvi v 10. členu enoto Ljubljana – Stadion za Bežigradom (EŠD 393) razglašja kot kulturni spomenik državnega pomena (prvi odstavek) z umetnostnimi, arhitekturnimi, zgodovinskimi, vrtnoarhitekturnimi in naselbinskimi vrednotami (drugi odstavek). Spomenik obsega parcele št. 311/1, 311/2, 311/3, 311/4, 311/5, vse k. o. Bežigrad (tretji odstavek), vplivno območje spomenika pa parcele 221/1 (del parcele, ki se zajeda v parcelo 311/2, k. o. Bežigrad), 310/1, 310/2, 310/3, 310/7, 312, vse k. o. Bežigrad (četrti odstavek).

V petem odstavku 10. člena Odlok o razglasitvi določa vrednote, ki utemeljujejo razglasitev za kulturni spomenik državnega pomena, določa, da je ta edini tovrstni objekt, ki ga je načrtoval arhitekt Jože Plečnik, in je vzorčni primer Plečnikove arhitekture, ki zaznamuje nekdanje predmestje Bežigrad in območje glavne mestne vpadnice, je najstarejši ohranjeni stadion v Ljubljani, načrtovan in grajen v letih 1923–1926 in 1935–1940 po vzoru antičnih stadionov in na stadionu, postavljenem za potrebe katoliškega telovadnega društva Orli in evharistični kongres, so potekale številne športne, kulturne in politične prireditve pomembne za Slovenijo.

V šestem odstavku 10. člena Odlok o razglasitvi določa varovane elemente spomenika, ki so:

- velika tribuna oziroma glorieta,
- stopniščni del ob severni in južni strani gloriete,
- obe mali tribuni oziroma paviljona na severovzhodni in jugovzhodni strani,
- zidana opečna obodna ograja z originalnimi detajli okoli vsega stadiona,
- vhodno prekrito stebrišče na vzhodni strani,
- v brežine razporejene sedežne tribune,
- spominski steber z vetrnico,
- ohranjeni deli stavbne opreme, ki jo je načrtoval arhitekt Jože Plečnik,
- vrtnoarhitekturna ureditev pred vhodnim stebriščem, ki jo je načrtoval arhitekt Jože Plečnik,
- ohranjanje vedute stadiona med vhodnim stebriščem in glorieto, zlasti iz smeri Dunajske ceste, vključno s križiščem s Samovo cesto.

Za spomenik veljata varstvena režima iz prvega in petega odstavka 56. člena odloka o razglasitvi (sedmi odstavek 10. člena). Za varovane vrtnoarhitekturne elemente velja varstveni režim iz četrtega

odstavka 56. člena odloka o razglasitvi (sedmi odstavek 10. člena). Za vplivno območje spomenika velja varstveni režim iz devetega odstavka 56. člena tega odloka o razglasitvi (osmi odstavek 10. člena).

V prvem odstavku 56. člena Odloka o razglasitvi je določeno, da za vse kulturne spomenike, razen če ta odlok ne določa drugače, velja splošni varstveni režim, ki določa:

- celostno ohranjanje imenovanih varovanih elementov spomenika,
- zagotavljanje ustrezne namembnosti celote in posameznih enot skladno z varovanimi vrednotami spomenika in prvotnimi namembnostmi,
- podreditev vseh posegov v spomenik in njegove enote ohranjanju spomenika v obliki, legi, gabaritih, konstrukciji, materialih, strukturi in barvni podobi,
- prepoved spreminjanja varovanih elementov spomenika; če je spomenik ali njegov varovani del okrnjen, je treba zagotoviti povrnitev v prvotno stanje na stroške povzročitelja,
- prepoved premeščanja spomenika ali njegovih delov, razen če je premestitev nujna zaradi fizične zaščite spomenika ali njegovih delov,
- prepoved postavljanja ali gradnje trajnih ali začasnih objektov v območju spomenika, vključno z nadzemno infrastrukturo in nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti potrebni za uporabo, funkcioniranje, ohranjanje in prezentacijo spomenika in skladni s kulturnovarstvenimi pogoji pristojnega zavoda,
- ohranjanje vedut na spomenik in s ali iz spomenika na okolico,
- označitev posameznega spomenika, razen manjših javnih spomenikov, s primerno oznako, ki ne krni likovne podobe ali posameznih delov kulturnega spomenika,
- redno vzdrževanje spomenika in njegovih delov ter neposredne okolice,
- predhodno izdelavo konservatorskega načrta za večje posege v spomenik ali njegovo celovito prenovu.

V četrtem odstavku 56. člena Odloka o razglasitvi je določeno, da za kulturne spomenike z vrtnoarhitekturnimi vrednotami dodatno velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje, ohranjanje in rekonstruiranje elementov oblikovane narave, vrtnoarhitekturne kompozicije z vsemi strukturnimi prvinami in medsebojnimi razmerji med grajenimi in vegetacijskimi prvinami,
- prepovedano je spreminjanje kompozicijske zasnove, njenih sestavnih delov in namembnosti vrtnoarhitekturnih površin,
- prepovedano je poseganje v varovano območje tako, da bi bilo to vizualno ali fizično okrnjeno z zapiranjem pogledov, obzidavo, gradnjo in postavljanjem objektov ali urbane opreme (mestnega pohištva), ki ne bi bila prilagojena zgoraj naštetim zahtevam.

V petem odstavku 56. člena Odloka o razglasitvi je določeno, da za kulturne spomenike z umetnostnimi oziroma arhitekturnimi vrednotami dodatno velja varstveni režim, ki določa ohranjanje vseh ovrednotenih likovnih značilnosti zunanosti in notranosti posameznih enot ter Plečnikove avtorsko zasnovane opreme, kjer je ta del posamezne enote, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti.

V devetem odstavku 56. člena Odloka o razglasitvi je določeno, da v vplivnih območjih kulturnih spomenikov velja varstveni režim, ki določa:

- ohranjanje obstoječega nepozidanega odprtega prostora in tradicionalne rabe prostora, kjer je to nujno za ohranjanje integritete kulturnega spomenika,
- prepoved postavljanja ali gradnje začasnih objektov na območju obstoječih odprtih prostorov, zlasti zelenic, parkovnih površin in vrtov, razen kadar so ti potrebni za uporabo, funkcioniranje, ohranjanje in prezentacijo spomenika in skladni s kulturnovarstvenimi pogoji pristojnega zavoda,
- dopustne so s kulturovarstvenimi pogoji usklajene celovite parkovne ureditve ali manjši vrtnoarhitekturni posegi,
- izjemoma so dopustne s kulturovarstvenimi pogoji usklajene nujne, predvsem podzemne komunalne, prometne, energetske in telekomunikacijske ureditve,

- prilagoditev morebitnih nadomestnih gradenj v vplivnem območju v gabaritih in funkciji spomeniku,
- ohranjanje vedut na spomenik in s ali iz spomenika na okolico.

64.3 Upravni organ v zvezi z ugotavljanjem skladnosti nameravane gradnje s predpisi, ki so podlaga za izdajo mnenj, svoje ugotovitve praviloma oblikuje na podlagi mnenj pristojnih mnenjedajalcev, pri čemer na mnenja ni vezan temveč jih mora sam presoditi. Tako izhaja iz sodbe Upravnega sodišča, izdani v tej zadevi (I U 682/2021-67 z dne 7. 4. 2022):

»16. V skladu s spremenjeno ureditvijo izdaje gradbenega dovoljenja v GZ so za posege, za katere je predpisano gradbeno dovoljenje, dosedanja soglasja prekvalificirana v mnenja. Do mnenj se mora v skladu s prvim odstavkom 40. člena GZ opredeliti pristojni upravni organ za gradbene zadeve v postopku izdaje gradbenega dovoljenja. V primeru neusklajenih, nejasnih mnenj in mnenj, ki nimajo ustrezne pravne podlage, lahko razpise ustno obravnavo z namenom uskladitve ali spremembe mnenja. Če uskladitev ali sprememba mnenja ni dosežena, lahko odloči sam po opravljenem ugotovitvenem postopku ali s pomočjo mnenja pristojnega organa za nadzor nad mnenjedajalcem. (tretji odstavek 40. člena GZ). Enako izhaja iz določb četrtega odstavka 209. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP), v skladu s katerimi se sme odločba (v tem primeru gradbeno dovoljenje) izdati šele potem, ko upravni organ dobi mnenje mnenjedajalca, vendar na to mnenje ni vezan, razen, če je s posebnim predpisom to izrecno določeno. Iz navedenega izhaja, da toženka na mnenje ni vezana, mora pa ga presoditi.«

Mnenjedajalci so državni organi, občine ali nosilci javnih pooblastil, ki na področju varstva okolja, ohranjanja narave, varstva kulturne dediščine, varstva voda, prostora, jedrske in sevalne varnosti, kmetijstva in gozdov, obrambe, carinskega in mejnega nadzora, varovanja prometne, komunalne in energetske infrastrukture, rudarstva in drugih področij, če je to določeno v zakonu, dajejo mnenja k dokumentaciji za pridobitev gradbenega dovoljenja glede sprejemljivosti nameravane gradnje z vidika njegovih pristojnosti (15. točka prvega odstavka 3. člena GZ). Z vidika varstva kulturne dediščine je v predmetni zadevi pristojni mnenjedajalec Zavod za varstvo kulturne dediščine, Območna enota Ljubljana (v nadaljevanju ZVKDS), kar izhaja iz drugega odstavka 84. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine v povezavi s prvim in drugim odstavkom 112. člena GZ), ki je v predmetni zadevi podal mnenja:

- št. 35102-0620/2014-23 z dne 11. 7. 2019 (1. mnenje - mnenje s pogoji),
- št. 35102-0620/2014-33 z dne 27. 1. 2020 (2. mnenje - pozitivno mnenje),
- št. 35102-0620/2014-51 z dne 15. 2. 2021 (3. mnenje - negativno mnenje) in
- št. 35102-0620/2014-68 z dne 16. 8. 2022 (4. mnenje - dopolnilno mnenje).

Ker je pristojni mnenjedajalec v predmetni zadevi izdal več med seboj nasprotujočih si mnenj, upravni organ uvodoma ugotavlja, da sta 3. in 4. mnenje (št. 35102-0620/2014-51 dne 15. 2. 2021 in št. 35102-0620/2014-68 z dne 16. 8. 2022), izdani ob upoštevanju stališča, da sta za presojo skladnosti gradnje s predpisi s področja varstva kulturne dediščine relevantna ZVKD-1 in Odlok o razglasitvi, določbe prostorskih aktov pa je treba razlagati upoštevalje Odlok o zavarovanju, ki je pravilno stališče, kot obrazloženo že zgoraj, v točki 64.1. V nasprotju s tem so 1. in 2. mnenje (št. 35102-0620/2014-23 z dne 11. 7. 2019 in št. 35102-0620/2014-33 z dne 27. 1. 2020), ter kulturnovarstveni pogoji št. 35102-0620/2014-19 z dne 10. 4. 2019, izdani na podlagi stališča ZVKDS, da pravno podlago za presojo predvidenih posegov z vidika varstva kulturne dediščine predstavljata tako Odlok o razglasitvi, kot tudi OPPN skupaj, pri njihovi izdaji pa se je ZVKD opiral na naslednje predpostavke: pomen ohranjanja varovanih elementov iz 6. odstavka 10. člena Odloka o zavarovanju, na skladnost posega z Odlokom o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za dele območij urejanja BR1/1 Stadion, BS 1/2 Bežigrad in BS1/4 Koroška (Uradni list RS, št. 40/ 2010), (v nadaljevanju: Odlok o OPPN) ter na upoštevanje dejstva, da bodo načrtovani posegi, sploh tisti v vplivnem območju, omogočali vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev spomenika (kar omogoča peti odstavek 28.

člena ZVKD-1). Upravni organ meni, da so bile navedene predpostavke napačne oziroma da izhajajo iz napačnih pravnih podlag. Za presojo ali je nameravana gradnja v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine ni odločilno le ohranjanje posameznih dediščinskih elementov, temveč spomenik kot celota in odnosi med posameznimi elementi spomenika, ter prostori, ki z njimi tvorijo celoto. Predpostavka, da je poseg skladen z OPPN je pomanjkljiva, saj je za ugotavljanje skladnosti gradnje z vidika varstva kulturne dediščine potrebno določbe odloka OPPN razlagati ob upoštevanju Odloka o razglasitvi. Predpostavka, da bodo načrtovani posegi, sploh tisti v vplivnem območju, omogočali vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev spomenika (kar omogoča peti odstavek 28. člena ZVKD-1) ni ustrezna, ker posegi v vplivnem območju niso začasni, so preštevilčni in preobsežni in ne omogočajo ohranjanja integritete samega spomenika. Podrobnejša obrazložitev v zvezi s tem je navedena v točkah 64.1, 64.5, 64.6 in 64.7.

Glede na navedeno je upravni organ pri presoji ali je izpolnjen pogoj iz 3. točke 43. člena GZ (to je ali je nameravana gradnja skladna s predpisi, ki so podlaga za izdajo mnenj) izhajal iz navedb ZVKDS v 3. in 4. mnenju.

64.4 Upravni organ na podlagi vpogleda v projektno dokumentacijo (Vodilna mapa, risba št. 0.8.2.10) ugotavlja, da nepremični spomenik Stadion za Bežigradom (EŠD 393) obsega celotno območje prostorske enote P1, vplivno območje spomenika, pa obsega prostorski enoti P2 in P3, severno in južno od stadiona. Ob upoštevanju navedenih določb Odloka o razglasitvi to pomeni, da za spomenik, torej celotno območje P1, veljata varstvena režima iz prvega in petega odstavka 56. člena Odloka o razglasitvi, za vplivno območje, torej območji P2 in P3 pa velja varstveni režim iz devetega odstavka 56. člena odloka.

V prostorski enoti P1 je predvidena novogradnja nogometnega igrišča, obdanega s tribunami, ki sledijo konceptu obstoječih, v brežino postavljenih sedežnih tribun. Nad tribunami je načrtovan dvoetažni objekt z VIP ložami, pokrit s streho stadiona. Poleg tega je v prostorski enoti P1 v severozahodnem delu načrtovan še vstopni objekt trikotne tlorisne zasnove s stranico trikotnika cca 62 m, na vzhodni strani ob obodnem zidu pa še gradnja enoetažnih objektov. V prostorski enoti P2 je predvidena gradnja stolpnice s hotelskim oziroma poslovnim delom z etažnostjo P+17 in višino venca 70.4 m. V prostorski enoti P3 je predvidena gradnja treh poslovnih objektov pravokotne tlorisne oblike tlorisnih dimenzij 31 x 18,4 m z etažnostjo P + 4. Vse tri prostorske enote so skoraj v celoti podkletene s kletjo v štirih oziroma petih podzemnih etažah.

Obstoječi objekti, ki se ohranijo oziroma v času gradnje obnovijo skladno z konservatorskim načrtom, so:

- glorieta ter stopnišče severno in južno od gloriete ;
- paviljona (ki se ju v času gradnje odstrani in nato obnovi);
- obodni zid stadiona (v skladu s konservatorskim načrtom in kulturnovarstvenim mnenjem je dovoljena začasna odstranitev zidu med gradnjo na južni, zahodni in severni strani);
- spominski steber z vetrnico strani neba ;
- vrtno arhitekturna ureditev pred pokritim stebriščem;
- ter koncept v brežino postavljenih sedežnih tribun na obeh straneh gloriete.

Za potrebe gradnje objektov v prostorski enoti P1 je načrtovana odstranitev neustreznih elementov na glorieti (reflektorji, ura, tabla z rezultati, reklame, prizidek k severnemu paviljonu, vseh objektov in delov objektov na območju stadiona, ki niso del originalne arhitekturne zasnove Jožeta Plečnika (npr. komentatorske kabine, sanitarije v kontejnerjih, VIP vhoda, kioskov za prodajo vstopnic, v brežino postavljenih sedežnih tribun, garderob ter transformatorske postaje).

64.5 Upravni organ ugotavlja, da načrtovana gradnja stadiona in drugih objektov v območju spomenika Ljubljana – Stadiona za Bežigradom (EŠD 393), torej v prostorski enoti P1, ni prilagojena vrednotam spomenika in ni skladna s splošnim varstvenim režimom iz prvega in petega odstavka 56.

člena Odloka o razglasitvi, med drugim z določbo, ki zapoveduje podreditev vseh posegov v spomenik in njegove enote ohranjanju spomenika v obliki, legi, gabaritih, konstrukciji, materialih, strukturi in barvni podobi, ter prepoved spreminjanja varovanih elementov spomenika, saj bi načrtovani posegi po svojem obsegu preglasili varovani spomenik.

Upravni organ meni, da zgolj varovanje v 10. členu navedenih varovanih elementov spomenika ni ustrezen način upoštevanja varstvenega režima Odloka o zavarovanju. Ohranjanja dediščine ni mogoče doseči le na konceptualni ravni, temveč predvsem kot fizično ohranitev izpričane materialne substance spomenika in njegovih drugih značilnosti, ki so nosilci dediščinskih vrednot. Ohranjanja tako ni mogoče doseči z ohranjanjem posameznih dediščinskih elementov, temveč kot celoto, kjer so še bolj kot posamični elementi pomembni odnosi med njimi, prostori, ki z njimi tvorijo celoto, ohranjeni pomeni in funkcije in ne nazadnje spomini in asociacije, ki jih celota materializira.

Načrtovana ureditev sicer varuje in v določeni meri ohranja v šestem odstavku 10. člena naštete varovane elemente spomenika, pa še v tem primeru konservatorska obnova varovanih elementov znaša le manjši delež celotnega projekta, ostali varovani elementi pa bi bili izvedeni z metodo repliciranja ali rekonstrukcije. Glorjeta in pokrito stebrišče sta po projektu edina dela Plečnikovega stadiona, za katera se načrtuje obnova v smislu konservatorsko-restavratorskih del. Vsa ostala dela so izključno gradbena, bodisi kot odstranitev, novogradnja ali repliciranje obstoječih delov spomenika (odstranitev in izvedba replike). Iz projekta je razvidno, da se razlog za odstranitev in repliciranje ne nahaja v izgubi dediščinskih lastnosti (npr. poškodovanje), temveč ker se morajo posamezni deli umakniti gradnji novega objekta. Konservatorska obnova avtentičnih elementov znaša le manjši delež celotnega projekta, vsi posegi na varovane vrednote, z izjemo glorieta in stebriščne lope pa naj bi bili izvedeni z metodo repliciranja oziroma rekonstrukcije.

Navedeno stališče izhaja iz 3. in 4. mnenja ZVKD, upravni organ pa ga je zagovarjal že v odločbi št. 35105-121/2018/570 z dne 30. 3. 2021, ki je bila sicer s sodbo Upravnega sodišča št. I U 682/2021-67 z dne 7. 4. 2022 odpravljena, vendar je Upravno sodišče v zvezi s tem vprašanjem potrdilo stališče upravnega organa, ko je v točkah 18 in 20 obrazložitve navedlo:

»18. Sodišče se strinja s toženko, da pri presoji, ali je nameravana gradnja v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine, ni odločilno le ohranjanje posameznih dediščinskih elementov, temveč spomenik kot celota in odnosi med posameznimi elementi spomenika, ter prostori, ki z njimi tvorijo celoto. ZVKD-1 v prvem odstavku 1. člena namreč določa, da je namen zakonske ureditve varstva kulturne dediščine njeno celostno ohranjanje. Po 6. točki prvega odstavka 3. člena tega zakona je celostno ohranjanje sklop ukrepov, s katerimi se zagotavljajo nadaljnji obstoj in obogatitev dediščine, njeno vzdrževanje, obnova, prenova, uporaba in oživljanje.

20. Za spomenik, torej za celotno območje P1, skladno s sedmim odstavkom 10. člena Odloka o razglasitvi, veljata varstvena režima iz prvega in petega odstavka 56. člena tega odloka. Tudi iz besedila prvega odstavka 56. člena Odloka o razglasitvi izhaja, da gre za varstveni režim, ki velja za celoten spomenik. Izjema sta le prva in četrta alineja navedene določbe, ki določata celostno ohranjanje in prepoved spreminjanja varovanih elementov, ti pa so za spomenik Stadion za Bežigradom določeni v šestem odstavku 10. člena Odloka o razglasitvi. Zato torej na primer zahteva iz tretje alineje prvega odstavka 56. člena Odloka o razglasitvi, da se vsi posegi v spomenik in njegove enote podredijo ohranjanju spomenika v obliki, legi, gabaritih, konstrukciji, materialih, strukturi in barvni podobi, na katero se smiselno sklicuje toženka, velja za celoten spomenik - to je za kulturni spomenik Stadion za Bežigradom kot celoto, ne pa morebiti le za njegove varovane elemente.«

Upravni organ na podlagi 3. in 4. mnenja ZVKD tudi ugotavlja, da je obravnavani poseg v neskladju z določbami Odloka o razglasitvi, ki prepovedujejo postavljanje ali gradnjo trajnih ali začasnih objektov v območju spomenika, vključno z nadzemno infrastrukturo in nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti potrebni za uporabo, funkcioniranje, ohranjanje in prezentacijo spomenika in skladni s

kulturnovarstvenimi pogoji pristojnega zavoda. Ob upoštevanju petega odstavka 28. člena ZVKD-1 je pri odločanju o izdaji kulturnovarstvenega soglasja sicer treba upoštevati okoliščino, če predlagani posegi omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev dediščine, vendar je prvenstveno treba odločati o tem, ali je za obstoj dediščine bolje, da se poseg odobri ali se ohrani v obstoječi obliki. Upravni organ ugotavlja, da že samo to razmerje, kjer konservatorsko restavratorski posegi predstavljajo zelo majhen del celotne investicije, ostalo pa je namenjeno novogradnjam, nedvoumno kaže na to, da pri načrtovanih gradnjah v območju spomenika ne moremo govoriti o prilagoditvah in iskanju kompromisov, temveč o popolni podreditvi spomenika novim posegom.

64.6 Načrtovane gradnje v vplivnem območju spomenika, torej v prostorskih enotah P2 in P3 so v neskladju z varstvenim režimom Odloka o razglasitvi, določenim v 9. odstavku 56. člena. V vplivnem območju je potrebno zagotavljati ohranjanje vedut na spomenik in s spomenika na okolico. Poleg tega je potrebno ohranjanje obstoječega nepozidanega odprtega prostora in tradicionalne rabe prostora, kjer je to nujno za ohranjanje integritete kulturnega spomenika. Odlok o razglasitvi v izjemnih primerih res dopušča gradnjo začasnih objektov na območju obstoječih odprtih prostorov, kadar so ti potrebni za uporabo, funkcioniranje, ohranjanje in prezentacijo spomenika in so skladni s kulturnovarstvenimi pogoji, vendar pa načrtovani objekti na vplivnih območjih nisočasne narave niti gradnje tako številnih in predimenzioniranih objektov v vplivnem območju ni mogoče utemeljevati s stališča zagotavljanja trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev samega spomenika. Poleg tega gradnja v vplivnem območju ne podpira uveljavitve namena, zaradi katerega je bil stadion razglašen za kulturni spomenik državnega pomena, to je ohraniti ustvarjalno delo arhitekta Jožeta Plečnika in njegovih sodelavcev v Ljubljani kot dragoceno kulturno vrednoto (peti odstavek 1. člena Odloka o razglasitvi).

Stališče upravnega organa izhaja iz 3. in 4. mnenja ZVKD, upravni organ pa ga je zagovarjal že v odločbi št. 35105-121/2018/570 z dne 30. 3. 2021, ki je bila sicer s sodbo Upravnega sodišča št. I U 682/2021-67 z dne 7. 4. 2022 odpravljena, vendar je Upravno sodišče navedeno stališče potrdilo, ko je v točki 21 obrazložitve navedlo:

»21. Sodišče se tudi strinja s toženko, da na podlagi osmega odstavka 10. člena Odloka o razglasitvi varstveni režim iz devetega odstavka 56. člena tega odloka velja tudi za vplivno območje Stadiona za Bežigradom. Prav to namreč toženka pove v zadnjem odstavku 26. točke obrazložitve izpodbijane odločbe in pri tem vztraja tudi v odgovoru na tožbo. Toženka je namreč v tem delu obrazložitve presojala zgolj posege v prostorskih enotah P2 in P3, torej v vplivnem območju obravnavanega stadiona. Ima pa toženka tudi prav, da je pri tej presoji treba izhajati iz namena, zaradi katerega je bil stadion razglašen za kulturni spomenik državnega pomena, saj to logično izhaja iz dejstva, da gre za vplivno območje kulturnega spomenika, ki je zato z njim neločljivo povezan.«

64.7 V skladu z napotili in ugotovitvami Upravnega sodišča, da je bila odločitev upravnega organa v odločbi št. 35105-121/2018/570 z dne 30. 3. 2021, da sledi mnenju ZVKD z dne 15. 2. 2021 (negativno mnenje) ne da bi bile prej določene zahteve, investitorju pa dana možnost, da svoj projekt prilagodi tako, da bo dopusten, v nasprotju s prvim dostavkom 29. člena ZVKD-1 (27. točka sodbe št. I U 682/2021-67 z dne 7. 4. 2022) in ob upoštevanju ugotovitev sodišča v 25., in 27. točki sodbe (da je za posege, za katere je predpisana pridobitev projektnih pogojev, te treba pridobiti v integralnem postopku, ter da upravni organ sam ne more nadomestiti izdaje projektnih pogojev, ki so v pristojnosti ZVKDS), je upravni organ v ponovljenem postopku, dne 15. 6. 2022, z dopisom št. 35105-121/2018-2550-617, pozval ZVKDS k dopolnitvi mnenja št. 35102-0620/2014-51 z dne 15. 2. 2021 oziroma izdaji novih projektnih pogojev, pri čemer ga je opozoril tudi na ugotovitev Upravnega sodišča, da je v skladu s sedmim odstavkom 30. člena GZ v zvezi z drugim odstavkom 30. člena ZVKD-1 za poseg mogoče izdati negativno mnenje (ga zavrniti) le, če je v neskladju s kulturnovarstvenimi pogoji ali pa če poseg ni dopusten ali mogoč (26. točka).

ZVKDS v 4. mnenju (št. 35102-0620/2014-68, z dne 16. 8. 2022), navaja, da ostaja pri stališču, navedenem v negativnem kulturnovarstvenem mnenju št. 35102-0620/2014-51 dne 15. 2. 2021, in

sicer da načrtovana gradnja Bežigrasjski športni park ni sprejemljiva, saj ni skladna z varstvenim režimom, določenim s predpisi iz pristojnosti ZVKDS, ter da pozitivnih kulturnovarstvenih pogojev na podlagi predložene projektne dokumentacije ni mogoče izdati, saj bi bili takšni pogoji glede na razkorak med projektom in varstvenim režimom tako drugačni od načrtovanih rešitev, da bi šlo za odločanje zunaj meja zahtevka investitorja in da bi investitorja usmerjali v gradnjo, ki bi bila bistveno drugačna po vsebini ali obsegu od njegovih v zahtevi izraženih želja, ZVKD-1 in GZ pa za primere, ko ZVKDS že na podlagi vloge za izdajo kulturnovarstvenih pogojev ugotovi, da načrtovani poseg ni dopusten ali mogoč, določata izdajo negativnega kulturnovarstvenega mnenja.

V zvezi s tem upravni organ ugotavlja, da je v sedmem odstavku 30. člena GZ določeno, da če mnenjedajalec na podlagi zahteve za izdajo projektnih in drugih pogojev ugotovi, da nameravana gradnja po predpisih iz njegove pristojnosti ni dopustna ali mogoča, se zahteva za izdajo projektnih in drugih pogojev šteje kot zahteva za izdajo mnenja, mnenjedajalec pa da mnenje, da se ne strinja z nameravano gradnjo. Določbe v zvezi z izdajo kulturnovarstvenega soglasja, ki se glede na 112. člen GZ šteje za mnenje v skladu z GZ, vsebuje tudi ZVKD-1, ki v drugem odstavku 30. člena določa, da se kulturnovarstveno soglasje lahko zavrne samo v primeru, da je poseg v neskladju s kulturnovarstvenimi pogoji, določenimi na podlagi četrtega odstavka 29. člena tega zakona ali v primeru iz enajstega odstavka 29. člena tega zakona. Ta določa, da če zavod že na podlagi vloge za izdajo kulturnovarstvenih pogojev ugotovi, da poseg ni dopusten ali mogoč, se vloga za izdajo kulturnovarstvenih pogojev šteje kot vloga za izdajo kulturnovarstvenega soglasja ter da Zavod na podlagi te ugotovitve zavrne izdajo kulturnovarstvenega soglasja. Upravni organ še ugotavlja, da ZVKD pri izdaji 3. mnenja tudi upravičeno ni preverjal kulturnovarstvenih pogojev, izdanih v letu 2019, saj so bili ti, kot obrazloženo zgoraj in navaja tudi ZVKD v 4. mnenju, izdani na podlagi napačnih predpostavk in zato na napačni pravni podlagi. Iz navedenega izhaja, da je izdaja negativnega mnenja ZVKD, brez predhodne izdaje novih kulturnovarstvenih pogojev, utemeljena.

65 Ob upoštevanju navedenega, upravni organ ni sledil navedbam investitorja prejetih tekom tega upravnega postopka, in v zvezi z njimi ugotavlja:

65.1 V zvezi z navedbami investitorja, s katerimi zatrjuje, da bi se morala skladnost gradnje z vidika varstva kulturne dediščine presojeti skozi določbe veljavnega prostorskega akta (OPN in OPPN), upravni organ ugotavlja, da so napačne iz razlogov navedenih v točki 64.1. Navedbe investitorja, v kolikor se nanašajo na ugotavljanje skladnosti gradnje z drugimi pogoji prostorskega akta pa upravni organ ocenjuje kot irelevantne - ker bi morali biti za izdajo gradbenega dovoljenja kumulativno izpolnjeni vsi pogoji iz 43. člena, ugotovljeno pa je bilo, da pogoja iz točk 6. in 3. nista izpolnjena, upravni organ ostalih pogojev za izdajo gradbenega dovoljenja upravni (med katerimi je v 1. točki 43. člena GZ tudi skladnost gradnje s prostorskim aktom) ni preverjal.

65.2 Upravni organ tudi ne sledi navedbam investitorja, s katerimi utemeljuje skladnost projekta s posameznimi določbami Odloka o razglasitvi, saj iz njih samih izhaja, da projekt ne upošteva vseh relevantnih določb Odloka o razglasitvi, kot bi bilo potrebno in kot je obrazloženo v točkah 64.5 in 64.6, temveč da se varujejo le tisti elementi spomenika, ki so določeni v 6. odstavku 10. člena Odloka. Upravni organ se sicer strinja z navedbo investitorja, da nikjer v Odloku ni navedeno, da se Stadion za Bežigradom lahko obnovi samo v prvotni obliki, vendar sledi stališču ZVKD v 3. in 4. mnenju, da so objekti prevideni v PGD preobsežni in pomenijo popolno podreditev spomenika novim posegom, kar pa ni ustrezno, kot obrazloženo v točkah 64.5. in 64.6, ter ugotovitvi, da gre za tak razkorak med projektom in varstvenim režimom, da bi v primeru izdaje novih projektnih pogojev šlo za odločanje izven meja zahtevka investitorja.

65.3 Glede stališča investitorja, da je Plečnikov stadion oz. njegove dele že močno načel zob časa, ter da je prav načrtovani projekt edina možnost, da se začne prenova stadiona ter s tem njegova ohranitev, tega mnenja pa so tudi vsi pristojni organi na področju varstva kulturne dediščine, upravni organ ugotavlja, da samo (slabo) stanje spomenika ne more biti razlog za oceno ali so obravnavane

projektne rešitve ustrezne, investitor pa v nobeni od svojih vlog ne podaja druge obrazložitve. Navedeno stališče investitorja spodbija tudi dejstvo, da je v času javne objave pripombe zoper obravnavano gradnjo, poleg Ministrstva za kulturo, podalo veliko število strokovnih inštitucij (tudi mednarodnih) in posameznikov, katerih delovanje se nanaša na varstvo kulturne dediščine in obravnavo del arhitekta Jožeta Plečnika (navedeni v točki 18.2), med njimi tudi prof. dr. Peter Krečič, ki je upravnemu organu posredoval obširnejšo analizo kršitev projekta glede na Odlok o razglasitvi. V strokovnem mnenju z dne 15. 6. 2020 podaja negativno oceno in podrobno utemelji v čem projektne rešitve niso v skladu s posameznimi določbami Odloka o razglasitvi. Navedeno mnenje upravni organ izpostavlja iz razloga, ker se na strokovne ocene prof. dr. Petra Krečiča sklicuje tudi investitor (vloga z dne 25. 2. 2021), pri čemer upravni organ ugotavlja, da je gradivo, ki ga je predložil investitor, izdelano v letu 1993, torej pred sprejemom Odloka o razglasitvi, in po vsebini predstavlja ovrednotenje spomeniške vrednosti stadiona in smernice za prenovo (iz vpogleda v gradivo izhaja, da smernice ne predvidevajo tako obsežnih posegov v spomenik in vplivno območje kot je predvideno s PGD – npr. točka 3. Opremljanje Stadiona z novimi objekti in dohodi), oceno glede ustreznosti projektnih rešitev v PGD z določbami Odloka o razglasitvi pa je prof. dr. Krečič podal kot odziv na javno objavo projekta v tem upravnem postopku, kot navedeno zgoraj.

65.4 Glede navedb investitorja, ki se nanašajo na neupravičene in/ali nezakonite spremembe stališča Ministrstva za kulturo in ZVKD glede sprejemljivosti obravnavane gradnje z vidika varstva kulturne dediščine v postopkih sprejemanja prostorskega akta in presoje vplivov na okolje in nasprotovanje vlogi in dejanjem ter izdanim aktom Ministrstva za kulturo v tem upravnem postopku, upravni organ meni, da ni pristojen za tovrstno presojo in je pri svoji odločitvi obravnaval mnenja pristojnega mnenjedajalca (ZVKD), zbrana v tem upravnem postopku, glede njihove ustreznosti oz. zakonitosti pa se je opredelil v točki 64.3. Ne glede na navedeno pa upravni organ meni, da so razlogi za spremembo stališča, ki jih navaja tudi Ministrstvo za kulturo v dopisu z dne 4. 8. 2021 (navedeni v točki 21.9 in 21.10), sprejemljivi, pri čemer upravni organ Ministrstvu za kulturo priznava vlogo, kot mu jo daje ZDU-1. Upravni organ Ministrstva za kulturo v tem postopku ni štel kot mnenjedajalca ali kot nadzorstveni organ nad ZVKDS in tudi ni presojal zakonitosti aktov, ki jih je izdalo Ministrstvo za kulturo, saj to ni v pristojnosti tega upravnega organa. Upravni organ je Ministrstvo za kulturo in njegova stališča upošteval v vlogi, ki mu jo daje Zakon o državni upravi - v skladu z 32.a členom v povezavi z 8. členom ZDU-1 je Ministrstvo za kulturo pristojno za pripravo predlogov zakonov, podzakonskih predpisov in drugih aktov ter drugih gradiv ter zagotavlja drugo strokovno pomoč pri oblikovanju politik s področja varstva kulturne dediščine. Glede na navedeno upravni organ v navedbe Ministrstva za kulturo, ki se nanašajo na razlago predpisov in politik s področja varstva kulturne dediščine, ne dvomi. V zvezi z navedbami investitorja, ki se nanašajo na nezakonitost mnenja Ministrstva za kulturo št. 6221-6/2015/72 z dne 28. 9. 2020 v delu, da se odpravi kulturnovarstveno mnenje ZVKDS št. 35102-0620/2014-33 z dne 27. 1. 2020, upravni organ še ugotavlja, da za presojo v tem upravnem postopku to vprašanje ni relevantno, saj odločitev o odpravi mnenja ZVKDS ne vpliva na opredelitev upravnega organa do vseh prejetih mnenj ZVKDS - upravni organ je pretehtal vsa mnenja ZVKDS, pridobljena v času, ko se vodi predmetni postopek, in odločitev, da sledi 3. in 4. mnenju ZVKDS, sprejel iz razlogov, navedenih v točki 64.3, ne pa zato, ker iz odločbe Ministrstva za kulturo sledi, da se mnenje ZVKDS z dne 27. 1. 2020 odpravi. Dodatno glede predloga investitorja, da naj upravni organ ugotovi, da je akt Ministrstva za kulturo št. 6221-6/2015/72 z dne 28. 9. 2020 ničen na podlagi 1. in 4. točke 279. člena ZUP, upravni organ ugotavlja, da so v 279. členu ZUP določeni pogoji za ničnost odločbe, v 3. odstavku pa tudi, da odločbo izreče za nično organ, ki jo je izdal, organ druge stopnje oziroma organ, pristojen za nadzorstvo nad organom, ki jo je izdal. Upravni organ ni nič od navedenega in kateregakoli akta, ki ga izda Ministrstvo za kulturo, ne more izreči za ničnega.

66 Na podlagi ugotovitev v točkah 60.- 65. je upravni organ odločil, kot navedeno v 1. in 2. točki izreka te odločbe.

Upravni organ v skladu z načelom ekonomičnosti postopka iz 14. člena ZUP ni ugotavljal izpolnjevanja drugih pogojev za izdajo gradbenega dovoljenja v skladu s 43. in 57. členom GZ in tudi ni nadaljeval

postopka in razpisal ustne obravnave s stranskimi udeleženci, prav tako ni obravnaval vlog stranskih udeležencev po vsebini in se do njihovih pripomb ni opredelil. Z izdajo te odločbe se namreč ne posega v pravice ali pravne koristi stranskih udeležencev v tem postopku, saj je upravni organ zahtevo investitorja za izdajo gradbenega dovoljenja za Bežigranski športni park, ki ji stranski udeleženci nasprotujejo, zavrnil.

VI. Obrazložitev odločitve v točki 3. izreka te odločbe

67 Peti odstavek 213. člena ZUP določa, da se v izreku odločbe odloči tudi o tem, ali so nastali stroški postopka. Uradna oseba določi njihov znesek, kdo jih mora plačati, komu in v katerem roku, ali navede, da bo o stroških postopka izdan poseben sklep.

Upravni organ ugotavlja, da so v postopku uveljavljali povrnitev stroškov stranski udeleženci, navedeni v II. točki izreka te odločbe. Stranski udeleženci so svojo udeležbo v postopek priglasili na podlagi poziva upravnega organa v javni objavi št. 35105-121/2018/241 z dne 24. 4. 2020 in sicer so vsak zase podali vloge, ki so jih pisno ali po elektronski pošti naslovili na upravni organ (vpogled v spisno dokumentacijo). V vlogah so tudi obrazložili razloge za udeležbo v postopku in navedli svoje pravice in pravne koristi iz katerih upravičenjuje do udeležbe v postopku izhaja. Stranski udeleženci za te vloge niso zahtevali povrnitve stroškov. Naknadno, dne 30. 6. 2020 (prejeto na MOP po elektronski pošti dne 30. 6. 2020), je upravni organ prejel še vlogo Odvetniške družbe Breclj, Korošec Mate d.o.o. – o.p., Tavčarjeva ulica 2, Ljubljana, v kateri je navedeno, da so stranski udeleženci za zastopanje v predmetnem upravnem postopku pooblastili navedeno Odvetniško družbo (priložena pooblastila), vsebinske pripombe stranskih udeležencev v zvezi z obravnavano gradnjo, in sicer glede pripadajočega zemljišča, osončenosti, gradbene jame, hrupa, varstva kulturne dediščine, predvidenih zemeljskih izkopov, neskladja projekta z določbami prostorskega akta, svetlobnega onesnaževanja, vibracij, prašnih delcev PM 10 in kakovosti zraka, vplivov na podnebje, vplivov na prebivalstvo in zdravje, prometa oziroma prometne študije, mnenj, ostale projektne oziroma gradbene dokumentacije, nezakonitega sprejema OPPN, ter predlog upravnemu organu, da investitorju naloži povrnitev stroškov udeležencev, ki so jih imeli s to vlogo (pripombami) oziroma v tem postopku, in sicer v 15 dneh, v primeru zamude skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi od poteka 15-dnevnega roka za izpolnitev do plačila. Stranski udeleženci so tekom postopka podali še vloge z dne 25. 9. 2020, 4. 6. 2021, 7. 3. 2023 in 28. 3. 2023 – z zadnjo so pregledno prijavili vse stroške v postopku in predlagali da jih upravni organ prizna stranskim udeležencem v celoti:

– vloga pripombe z dne 30.06.2020 (tar. št. 28/1 OT, sedaj 2. alineja 32/1 OT)	2000 točk	1.200,00 EUR
– končno poročilo strankam (3. odst. 7. člena OT, sedaj 1 odst. 7 člena OT)	50 točk	30,00 EUR
– zastopanje 78 nadaljnjih strank (3. odst. 7. člena OT, sedaj 1 odst. 7 člena OT)	4000 točk	2.400,00 EUR
– 22%DDV (12. člen OT)		821,24 EUR
– stroški izdelave Analize osončenosti UL FGG (priloga št. 9 k vlogi z dne 30.06.2020)		3.367,20 EUR
– stroški izdelave izvedenskega mnenja mag. Branka Prokopa (glej račun št. 20-2020 z dne 29.06.2020. glej prilogo št. 13)		1.400,00 EUR
– vloga sporočilo in predlog z dne 25.09.2020 (tar. št. 28/2 OT, sedaj 32/2 OT)	500 točk	300,00 EUR
– zastopanje 78 nadaljnjih strank (3. odst. 7. člena OT. Sedaj 1 odst. 7 člena OT)	1000 točk	600,00 EUR

– izdatki v pavšalnem znesku v višini 2 % (11. člen OT)	25 točk	15,00 EUR
– 22%DDV (12. člen OT)		120,78 EUR
– vloga urgencia z dne 04.06.2021 (tar. št. 28/2 OT, sedaj 32/2)	500 točk	300,00 EUR
– zastopanje 78 nadaljnjih strank (3. odst. 7. člena OT. Sedaj 1 odst. 7 člena OT)	1000 točk	600,00 EUR
– izdatki v pavšalnem znesku v višini 2 % (11. člen OT)	25 točk	15,00 EUR
– 22%DDV (12. člen OT)		120,78 EUR
– vloga sporočilo in predlog z dne 07.03.2023 (tar. št. 32/2 OT)	500 točk	300,00 EUR
– zastopanje 78 nadaljnjih strank (3. odst. 7. člena OT. Sedaj 1 odst. 7 člena OT)	1000 točk	600,00 EUR
– izdatki v pavšalnem znesku v višini 2 % (11. člen OT)	25 točk	15,00 EUR
– 22%DDV (12. člen OT)		120,78 EUR
– vloga sporočilo in predlog z dne 28.03.2023 (tar. št. 32/2 OT)	500 točk	300,00 EUR
– zastopanje 78 nadaljnjih strank (3. odst. 7. člena OT. Sedaj 1 odst. 7 člena OT)	1000 točk	600,00 EUR
– izdatki v pavšalnem znesku v višini 2 % (11. člen OT)	25 točk	15,00 EUR
– 22%DDV (12. člen OT)		120,78 EUR

Upravni organ ugotavlja, da stranski udeleženci, navedeni v 3. točki izreka te odločbe, niso upravičeni do povračila stroškov postopka.

ZUP v prvem odstavku 114. člena določa: »Če je v postopku udeleženih dvoje ali več strank z nasprotujočimi si interesi, krije stroške stranka, ki je povzročila postopek, pa se je ta končal v njeno škodo. Če je v takem primeru katera od strank deloma zmagala s svojim zahtevkom, trpi del stroškov v sorazmerju s tistim delom svojega zahtevka, s katerim ni zmagala. Če v postopek vstopi stranski udeleženec, krije svoje stroške, če s svojim zahtevkom ni uspel. Če pa je s svojim zahtevkom uspel, krije stroške stranka, na zahtevo katere se je postopek začel, razen osebnih stroškov.« Iz navedene določbe izhaja, da je položaj stranskega udeleženca glede povračila stroškov jasno ločen od položaja stranke oziroma stranke z nasprotnim interesom, upravičenost stranskih udeležencev do povrnitev stroškov pa odvisna od tega ali in v kolikšni meri je s svojim zahtevkom uspel. Tako stališče je zavzela pravna teorija (npr. Tone Jerovšek, Gorazd Trpin (ur.): Zakon o splošnem upravnem postopku s komentarjem, Nebra in Inštitut za javno upravo pri Pravni fakulteti, Ljubljana, 2004, str. 373), kot tudi sodna praksa (npr. sodbi Upravnega sodišča št. III U 236/2018-16, I U 59/2016).

Upravni organ ugotavlja, da navedbe stranskih udeležencev niso pripomogle k odločitvi upravnega organa, zato meni, da stranski udeleženci niso uspeli s svojim zahtevkom, kljub temu, da je bila izdana odločba s katero je bila zahteva za izdajo gradbenega dovoljenja v integralnem postopku zavrnjena, kar sicer je v interesu stranskih udeležencev. Navedeno izhaja iz obrazložitve k točki 2. izreka te odločbe, saj je upravni organ odločitev, da ni izpolnjen pogoj iz 3. točke prvega odstavka 43. člena GZ in da predmetna gradnja ni skladna s predpisi s področja varstva kulturne dediščine, oprl

izključno na mnenja pristojnega mnenjedajalca s področja varstva kulturne dediščine, odločitev, da ni izpolnjen pogoj iz 6. točke pa na odločitev sodišča v nepravdnem postopku.

Poleg tega upravni organ dodatno ugotavlja, da je eden od razlogov za zavrnitev zahteve za izdajo gradbenega dovoljenja ta, da predmetna gradnja ni skladna s predpisi s področja varstva kulturne dediščine, to vprašanje pa nikakor ne sodi med pravice in pravne koristi, ki so jih stranski udeleženci v skladu z določbo 43. člena ZUP in 36. ter 54. člena GZ upravičeni varovati v predmetnem upravnem postopku. Varstvo kulturne dediščine šteje za javni interes (2. člen GZ), ki ga mora v upravnem postopku izdaje gradbenega dovoljenja ščititi upravni organ oziroma pristojni mnenjedajalec, in ne stranski udeleženci v okviru varovanja svojega pravnega interesa, ki je v skladu z drugim odstavkom 43. člena ZUP neposredna, na zakon ali drug predpis oprta osebna (in ne javna) korist.

Ob upoštevanju načela ekonomičnosti postopka (7. člen ZUP) upravni organ niti pred izdajo prve odločbe, kot tudi ne v ponovljenem postopku po prejemu sodbe Upravnega sodišča št. I U 682/2021-67 z dne 7. 4. 2022, tudi ni razpisal ustne obravnave s stranskimi udeleženci, prav tako ni obravnaval vlog stranskih udeležencev po vsebini in se do njihovih pripomb ni opredelil. Iz navedenega izhaja, da bi bila aktivnost stranskih udeležencev lahko zaključena s prigrasitvijo udeležbe v postopek, saj upravni organ drugih dejanj v postopku, namenjenih varovanju pravic in pravnih koristi udeležencev v postopku, ni izvedel.

Iz navedenega izhaja, da stranski udeleženci niso uspeli s svojimi zahtevki, ki jih lahko uveljavljajo v okviru svojega pravnega interesa v tem upravnem postopku, zato tudi niso upravičeni do povračila stroškov. Glede na navedeno je upravni organ odločil, kot navedeno v 3. točki izreka te odločbe.

68 Upravna taksa po tar. št. 1 in 3 Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10 – uradno prečiščeno besedilo, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J in 32/16, 30/18, ZKZaš in 189/20 – ZFRO) je bila odmerjena s plačilnim nalogom.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU: Zoper to odločbo ni pritožbe, pač pa je dovoljen upravni spor z vložitvijo tožbe na Upravno sodišče Republike Slovenije v roku 30 dni od vročitve odločbe. Tožbo se vloži neposredno pri pristojnem sodišču ali pošlje po pošti.

Sandi Rutar
Vodja Sektorja za dovoljenja

Postopek vodile:

Pavli Koc, univ.dipl.inž.arh.
Sekretarka

Varja Majcen Ljubič, univ.dipl.prav.
Sekretarka

Nataša Brežnik, univ.dipl.inž.kmet.
Podsekretarka